

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

KAPLA

OSNUTEK

2019–2028

Štev.: 12-15/19

VSEBINA:

POVZETEK	9
UVOD	11
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	12
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	12
1.1.1 Lega	12
1.1.2 Relief	14
1.1.3 Podnebne značilnosti	14
1.1.4 Hidrološke razmere	14
1.1.5 Matična podlaga in tla	14
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	16
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	17
1.1.8 Živalski svet	23
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	26
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	27
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	29
1.4.1 Lovstvo	30
1.4.2 Kmetijstvo	31
1.4.3 Poselitev	31
1.4.4 Infrastruktura	31
1.4.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	32
1.4.6 Ostale gospodarske dejavnosti	32
1.5 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	32
1.6 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	33
1.7 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	33
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	34
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	36
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	40
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	41
3 OPIS STANJA GOZDOV	42
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	42
3.2 LESNA ZALOGA	43
3.3 PRIRASTEK	46
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	47
3.5 TIPI SESTOJEV	48
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	49
3.7 KAKOVOST DREVJA	49
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	50
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	51
3.10 ODMRLO DREVJE	52
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	53
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	53
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	53
4.2.1 Posek	53
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	58
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	60
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	60
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009–2018	61
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009–2018	61
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	65
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDov	65
5.1.1 Površina	65
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	66
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	68
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	68

5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	70
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	71
6.1	SPLOŠNI CILJI	71
6.2	USMERITVE	74
6.2.1	Splošne usmeritve.....	74
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....	78
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....	88
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ..	89
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	90
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	90
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	91
6.2.8	Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor	95
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	96
6.3	UKREPI	97
6.3.1	Možni posek	97
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	99
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	102
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	102
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	103
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	104
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	105
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	108
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	108
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	110
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 08002	110
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 14002	120
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005.....	131
10	LITERATURA.....	138
11	NAČRT SO IZDELALI.....	140
12	PRILOGE	141
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	141
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	141
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	145
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	157
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	161
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	163
12.4	PRIKAZ PREOBLIKOVANIH ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	164
12.5	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	165
12.6	LOČENE PRILOGE.....	166
12.7	TABELA F1 – SEZNAM FUNKCIJSKIH ENOT	167
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	172
13.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	172
13.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	172
13.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	173
13.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	174
13.5	GOZDOVI ZA SANACIJO IN STANJE GOZDOV PO STANDARDIH KAKOVOSTI OKOLJA IN MERILIH OBČUTLJIVOSTI, RANLJIVOSTI ALI OBREMENJENOSTI OKOLJA	174
13.6	OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI TER ZA OHRANITEV BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI	175
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali	175
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	175
13.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	176
13.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	176

13.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	177
13.9.1	Odprtost gozdov s prometnicami	177
13.9.2	Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest	177
13.9.3	Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak	177

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (KO) ter občinah	12
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)	16
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	16
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč	19
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	23
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	24
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	26
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	26
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)	27
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	27
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami	27
Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE	28
Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	29
Preglednica 14: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT ..., 2018)	30
Preglednica 15/D-LD: Pregled lovišč	30
Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	32
Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	35
Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	36
Preglednica 19/N-SPA: Natura POO območje	37
Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	38
Preglednica 21: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)	40
Preglednica 22: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (FE - funkcijska enota, T-točka)	41
Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	42
Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR	42
Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	43
Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	44
Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	45
Preglednica 28: Pregled povprečnih tarifnih razredov po RGR, ki so uporabljene v gozdnogospodarskem načrtu in tarifnih razredov, ki so bile ugotovljene z meritvami na SVP (ponderirana sredina)	45
Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	46
Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	46
Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	47
Preglednica 32/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst	47
Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	48
Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	48
Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	49
Preglednica 36/K: Kakovost drevja	50
Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja	50
Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2017 - skupno	51
Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2017 po drevesnih vrstah	51
Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje v GGE	52
Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE	53
Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	54
Preglednica 43/D-PL1: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP	54

Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 1999–2008 ter 2009–2018	55
Preglednica 45/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	55
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	56
Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)	56
Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)	57
Preglednica 49/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)	57
Preglednica 50 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE	59
Preglednica 51/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	59
Preglednica 52: Pregled dinamike građenj gozdih vlak	60
Preglednica 53: Pregled građenj gozdih vlak po oddelkih	60
Preglednica 54/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu	61
Preglednica 55: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	61
Preglednica 56: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	62
Preglednica 57: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	63
Preglednica 58: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	65
Preglednica 59: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2009–2018	65
Preglednica 60/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1989 do 2019	66
Preglednica 61/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	66
Preglednica 62/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1989 do 2019	67
Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE	67
Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove	68
Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove	68
Preglednica 66/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	68
Preglednica 67: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)	84
Preglednica 68: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE	87
Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m ³)	97
Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m ³)	97
Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m ³)	98
Preglednica 72: Površina ter jakost načrtovanega poseka po RGR in razvojnih fazah (v %)	98
Preglednica 73/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	99
Preglednica 74: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah	100
Preglednica 75/EP1: Prikaz prihodka od lesa	105
Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	106
Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	106
Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	106
Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi	109
Preglednica 80/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	110
Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	110
Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	111
Preglednica 83: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	111
Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	111
Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	113
Preglednica 86/K: Kakovost drevja	113
Preglednica 87/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	114
Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019	115
Preglednica 89/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 1999 do 2019	115
Preglednica 90/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	115
Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	118
Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	118
Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	119
Preglednica 94/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	120
Preglednica 95/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	120
Preglednica 96/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	121
Preglednica 97: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	121
Preglednica 98/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	121
Preglednica 99/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	123
Preglednica 100/K: Kakovost drevja	123
Preglednica 101/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	124
Preglednica 102/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019	125

Preglednica 103/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 1999 do 2019.....	125
Preglednica 104/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	125
Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	129
Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	129
Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	130
Preglednica 108/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del.....	131
Preglednica 109/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	131
Preglednica 110/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	132
Preglednica 111: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	132
Preglednica 112/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	132
Preglednica 113/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	133
Preglednica 114/K: Kakovost drevja	134
Preglednica 115/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	134
Preglednica 116/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019	135
Preglednica 117/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	135
Preglednica 118/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	136
Preglednica 119/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	137
Preglednica 120/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	137
Preglednica 121: Stanje in razvoj gozdnih površin.	172
Preglednica 122: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.....	172
Preglednica 123: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	173
Preglednica 124: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	174
Preglednica 125: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	174
Preglednica 126: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	175
Preglednica 127: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	175
Preglednica 128: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.....	176
Preglednica 129: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	177

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD
 Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD
 Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD
 Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).	44
Grafikon 2: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	44
Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.....	58
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	69
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih.....	69
Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Kapla	108
Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	112
Grafikon 8: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.....	113
Grafikon 9: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	116
Grafikon 10: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	122
Grafikon 11: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.....	123

Grafikon 12: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	126
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih	126
Grafikon 13: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	133
Grafikon 14: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	134

KARTE

Karta 1: Lega GGE Kapla	13
Karta 2: Krajinski tipi	17
Karta 3: Pregledna karta lovišč.....	31

SLIKE

Slika 1: Pogled z Vurmata na Dravsko dolino (foto: Mateja Cojzer)	12
Slika 2: Metamorfne kamnine (foto: Mateja Cojzer)	15
Slika 3: Gozdnata krajina (foto: Mateja Cojzer)	33
Slika 4: Spodnja Kapla - Partizanska bolnišnica pri Druklu (foto: Mateja Cojzer)	41
Slika 5: Poškodbe na deblu in koreničniku (foto: Mateja Cojzer)	50
Slika 6: Odmirajoče dreve je pomembno za zagotavljanje biotske pestrosti in kroženje snovi v naravi (foto: Mateja Cojzer)	52
Slika 7: Vurmat - gozdna cesta. S transportom se prenašajo tudi tujerodne vrste (foto: Mateja Cojzer)	64
Slika 8: Gozdni rob opravlja številne funkcije (foto: Mateja Cojzer)	70
Slika 9: Poudarjena lesnoproizvodna vloga (foto: Mateja Cojzer)	71
Slika 10: Ogolele površine po vetrolomu (foto: Mateja Cojzer)	101
Slika 11: Gozd ob manjšem potoku (foto: Mateja Cojzer)	104
Slika 12: Po ujmi nastopi semensko leto z obilnim obrodом žira (foto: Mateja Cojzer)	107
Slika 13: Posledice vetroloma decembra 2017 (foto: Mateja Cojzer)	109
Slika 14: Bukovi gozdovi (foto: Mateja Cojzer)	119
Slika 15: Prebiralen gozd (foto: Mateja Cojzer)	130
Slika 16: Posek oslabelega drevja pogosto služi za izdelavo drv (foto: Mateja Cojzer)	137

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	2.309,51	511,35	2.820,86
Delež (%)	81,9	18,1	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	2.403,62	243,6	110,7	354,3	5,15	2,28	7,42	18,4	16,2	17,7	84,7
GPN z načrtovanim posekom	263,44	181,5	152,5	333,9	3,63	3,08	6,71	19,7	16,9	18,5	91,8
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	153,80	47,3	261,9	309,2	0,82	4,67	5,48	0,3	1,0	0,9	4,9
Skupaj vsi gozdovi	2.820,86	227,1	122,8	349,9	4,77	2,48	7,25	18,3	14,5	17,0	82,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.115,95	255,6	101,6	357,2	5,40	2,10	7,50	18,4	16,4	17,9	85,0
GPN z načrtovanim posekom	183,62	191,0	158,3	349,3	3,86	3,24	7,09	19,6	14,9	17,5	86,1
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	9,94	41,0	328,0	369,0	0,66	5,80	6,46	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.309,51	249,6	107,1	356,6	5,26	2,21	7,46	18,5	16,0	17,7	84,8
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	287,67	155,0	177,7	332,7	3,28	3,57	6,85	18,7	15,3	16,9	82,0
GPN z načrtovanim posekom	79,82	159,5	138,9	298,5	3,12	2,71	5,83	20,0	22,2	21,1	108,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	143,86	47,8	257,3	305,1	0,83	4,59	5,41	0,3	1,1	0,9	5,3
Skupaj vsi gozdovi	511,35	125,5	194,1	319,6	2,57	3,72	6,29	17,0	10,8	13,2	67,2

Gozdnogospodarska enota (v nadaljevanju GGE) Kapla leži na severo zahodnem delu mariborskega gozdnogospodarskega območja.

Celotno območje GGE obsega 3.728,18 ha ha površin, od tega je 2.820,86 ha gozdov. Gozdnatost v GGE je 75,7 %.

Notranja delitev na oddelke je ohranjena v celoti. Izjemoma so zaradi lastništva spremenjeni nekateri odseki. GGE je razdeljena na 170 odsekov, kateri so uvrščeni v 64 oddelkov.

V zasebni lasti je 81,9 % gozdov, v državni pa 18,1 %. Povprečna gozdna posest je velika 12,02 ha.

Glede na gospodarsko kategorijo je pretežni del gozdov v GGE uvrščen med večnamenske gozdove, teh je 85,2 %, manjši del je uvrščen med gozdove s posebnim namenom z načrtovanim posekom, teh je 9,3 %, 5,5 % je varovalnih gozdov. Gozdov s posebnim namenom brez načrtovanega poseka v GGE ni.

Lesna zaloga v GGE znaša 349,9 m³/ha, letni prirastek je 7,25 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci, katerih delež znaša 64,9 %, listavcev je 35,1 %. Glavne graditeljice sestojev so smreka, jelka in bukev.

Skupni možni posek znaša 167.753 m³. Redčenja predstavljajo 30,0 % načrtovanega možnega poseka v GGE, pomladitvene sečnje 34,2 %, prebiralni posek 35,1 % ter posek oslabelega drevja in sanitarni posek 0,7 %. Možni posek v GGE znaša 82,0 % od prirastka ter je nekoliko nižji pri listavcih, kjer znaša 72,0 % od prirastka, pri iglavcih znaša 87,2 % od

prirastka. Delež možnega poseka od lesne zaloge znaša 17,0 % in je prav tako višji pri iglavcih, kjer znaša 18,3 % od lesne zaloge, pri listavcih znaša 14,5 % od lesne zaloge.

Načrtovana gojitvena in varstvena dela imajo v skladu z možnim posekom in njegovo strukturo težišče v naravni obnovi sestojev ter negi mlajših razvojnih faz in prebiralnega gozda. Predviden obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz ter prebiralnega gozda. Različna dela nege mlajših razvojnih faz so načrtovana na 241,26 ha površine, nega prebiralnega gozda pa na 239,98 ha površine. Na 19,35 ha je načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo. Umetno naj bi obnovili oz. spopolnili 34,08 ha površin. Obnova s sadnjo je namenjena spopolnitvi in obogatitvi naravnega mladja. Potrebna je zlasti tam, kjer so zaradi ujm in gradacije podlubnikov nastale večje ogolele površine ter v sestojnih vrzelih, kjer je naravna obnova problematična ali kjer drevesna sestava mladja ni ustrezna. Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali smo predvideli: vzdrževanje travin na površini 89,69 ha (vzdrževanje travin se izvrši vsako leto). Ekocelic v skladu z naravovarstvenimi smernicami nismo izločili.

Reliefne razmere narekujejo način spravila lesa v GGE. Na 80,7 % površine gozdov prevladuje spravilo lesa s traktorjem oz. kombinirano z ročnim predspravilom. Povprečna pravilna razdalja znaša med 400 in 600 metri. GGE je gosto preprejena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest je 46,6 km, javnih cest pa 59,2 km. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 33,9 m/ha.

UVOD

Načrt je izdelan na osnovi določil ZG (1993 in nasl.), Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010), Pravilnika o varstvu gozdov (2009 in nasl.), Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.), Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011–2020 (2011) ter ostalih strokovnih usmeritev (Naravovarstvene smernice za GGE Kapla (2019), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Kapla (2019), Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (2016), Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture (2019)). Načrt je izdelan v skladu s Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot Zavoda za gozdove Slovenije (2013).

Gozdnogospodarski načrt GGE Kapla 2019–2028 obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastništvo. Območje GGE je ostalo nespremenjeno. Zaradi sprememb v lastništvu se je spremenila notranja ureditvena členitev na odseke. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2017 do 2020 (Naravovarstvene smernice ..., 2019.; Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2017–2020, 2017) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst. Območje Natura 2000 pokriva 694,15 ha gozdov (24,6 %). Izločena so območja gozdov po habitatni direktivi (POO), to sta Vzhodni Kozjak (SI3000313) in Zgornja Drava s pritoki (SI3000172), ter območje gozdov po ptičji direktivi, to je Drava (SI5000011). Usmeritve in ukrepi v gozdnogospodarskem načrtu GGE zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju Natura 2000, kot tudi širše v celotni GGE.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih nekateri izrazi pogosteje uporabljajo, zato so zanje uporabljene okrajšave, kot npr.:

- CGP – celotni gozdni prostor
- DOF – digitalni orto foto posnetek
- Dr. tr. Ist. – drugi trdi listavci
- EPO – ekološko pomembna območja
- GGE – gozdnogospodarska enota
- GGO – gozdnogospodarsko območje
- GPN – gozdovi s posebnim namenom
- HT – habitatni tip
- KO – katastrska občina
- LZ – lesna zaloga
- Meh. Ist. – mehki listavci
- MP – možni posek
- NV – naravna vrednota
- OPNV – območje pričakovinskih naravnih vrednot
- P – prirastek
- Pl. Ist. – plemeniti listavci
- POO – posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih)
- POV – posebno območje varstva (direktiva o pticah)
- RGR – rastiščnogojitveni razred
- SVP – stalne vzorčne ploskve
- ZG – Zakon o gozdovih
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije
- ZRSVN – Zavod republike Slovenije za varstvo narave
- ZVKDS – Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Kapla se nahaja na severozahodnem delu območne enote Maribor, v osrednjem delu dravskega Kozjaka med Časovo in Šturmovo grabo. Na zahodu poteka meja GGE od Časove grabe po mejah k.o. Ožbalt in k.o. Spodnja Kapla proti severu do Kaple na Kozjaku, od tod pa po državni meji z Avstrijo proti vzhodu do k.o. Gradišče, kjer se spusti v dolino Čermenice. Od tod se dviga na greben Vurmata, kjer se po katastrski meji med k.o. Zgornji Vurmat in k.o. Spodnji Vurmat spusti vse do Šturmovo grabe. Južna meja GGE poteka po reki Dravi.

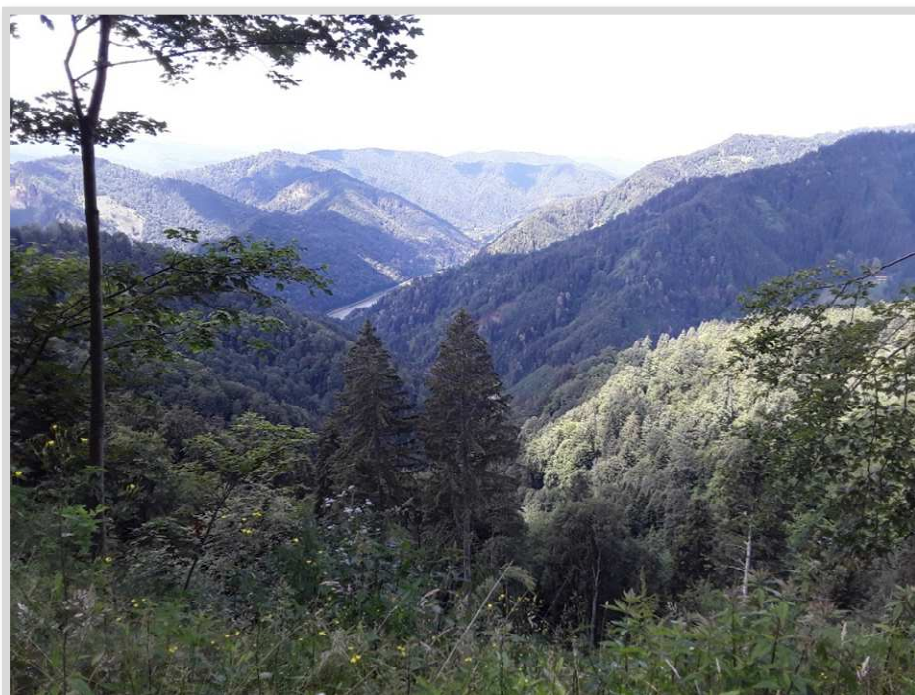
GGE Kapla na zahodu meji na GGE Remšnik, na vzhodu pa na GGE Selnica ob Dravi. Meja enote se pokriva z mejami v načrt zajetih katastrskih občin Spodnja Kapla, Zgornji Vurmat in Ožbalt, ki spadajo v občino Podvelka.

Celotna površina GGE znaša 3.728,18 ha, od tega je 2.820,86 ha gozdov. Gozdnatost v GGE je 75,7 %.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (KO) ter občinah

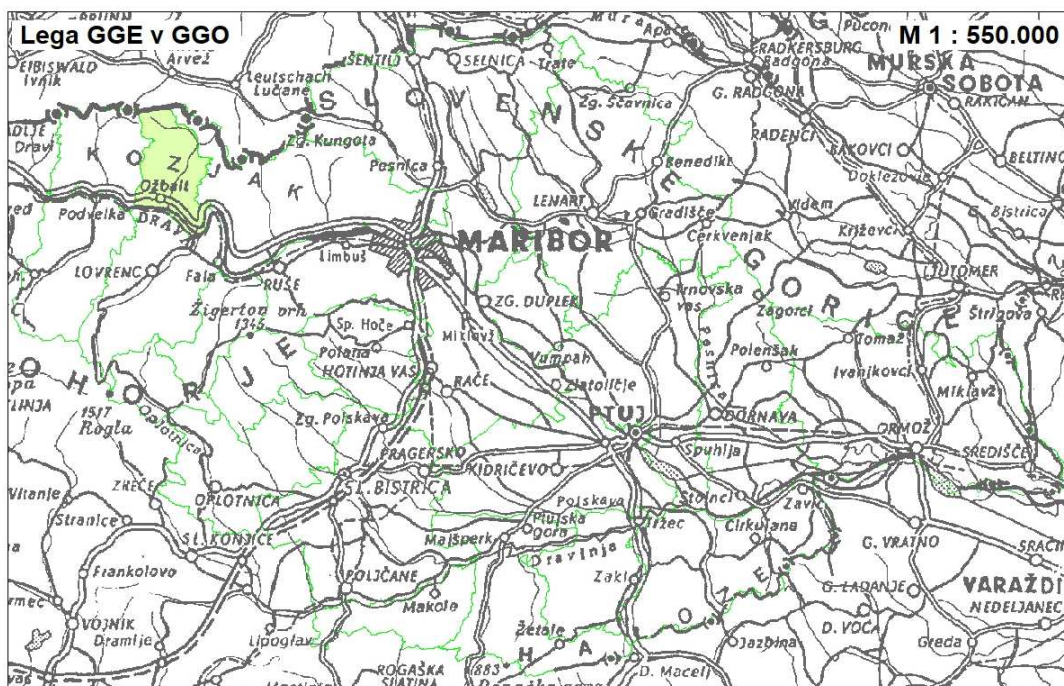
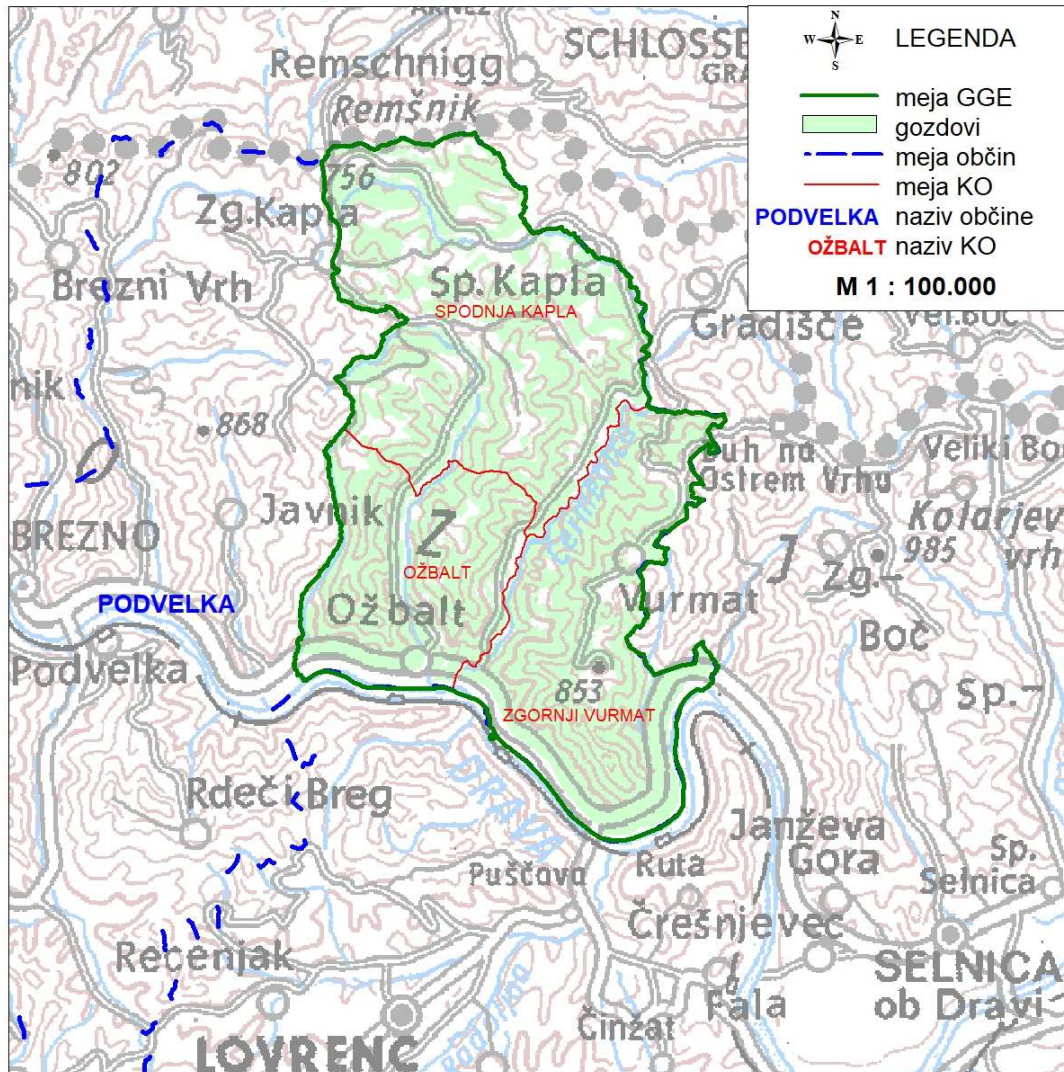
Občina	Šifra KO	KO	Površina KO v GGE	Površina gozda KO v GGE	Opomba
Podvelka				2.820,86	
	0797	Spodnja Kapla		1.124,50	
	0798	Zgornji Vurmat		999,30	
	0799	Ožbalt		697,06	
Skupaj			3.728,80	2.820,86	

Opomba: Če GGE ne zajema cele KO, se pod opombo vpiše tisti del KO (gozd in negozd skupaj), ki leži v GGE.

Slika 1: Pogled z Vurmata na Dravsko dolino (foto: Mateja Cojzer)

Karta 1: Lega GGE Kapla

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Opis reliefa je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Kapla 2009–2018 (2009).

Kozjak je orografsko zelo podoben Pohorju, le da ima nižje nadmorske višine. Geološko ga sestavljajo predvsem metamorfni skrilavci. Hrbet pogorja je razvodni pas med murskimi in dravskimi potoki, kateri so ga s svojimi globokimi grabami razčlenili na kapelski plato, Kojzekovo reber, ožbalski greben ter Vurmat. Pobočja GGE se nahajajo ob dveh glavnih jarkih: Ožbalskem jarku in Črmenici. Najbolj strma in izrazito erozijska območja so južna pobočja Kozjaka, tik nad Dravo oz. nad cesto Maribor–Dravograd. Glavne reliefne značilnosti Kozjaka so površinska razčlenjenost, zelo strma pobočja, hitro menjavanje lege in velike višinske razlike na majhni površini. Najnižja točka GGE je izmerjena pri gladini reke Drave v Šturmovi grabi (283 m), najvišja pa na Kojzekovem vrhu (943 m nadmorske višine).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Opis podnebnih značilnosti je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Kapla 2009–2018 (2009).

Hribovje Kozjaka leži v prehodnem pasu med alpskim in panonskim podnebjem z močnejšim alpskim vplivom, zaradi česar je tu podnebje nekoliko hladnejše in vlažnejše. Padavin je med 1.000 do 1.200 mm letno, njihova količina se znižuje od zahoda proti vzhodu. Večina padavin pade v vegetacijskem obdobju (okoli 70 %). Povprečna letna temperatura je 8,2°C, z nadmorsko višino pa hitro pada. Prva slana lahko pade že hitro po 15. septembru, zadnja pa do 10. maja. Prvi sneg zapade večkrat že konec oktobra, zadnji pa lahko še meseca maja.

1.1.4 Hidrološke razmere

Opis hidroloških razmer je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Kapla 2009–2018 (2009).

Hidrografska mreža je skladna s kamninsko zgradbo ter tlemi, ki so večinoma slabo prepustna. Glavna odvodna žila zelo gostega vodnega omrežja relativno kratkih potokov je reka Drava, v katero se stekata tudi največja potoka Črmenica in Ožbalski potok. Zaradi slabe prepustnosti tal, obilnih padavin in zelo strmih pobočij, se izliva v glavne potoke mnogo stranskih potokov iz manjših jarkov. Vsi potoki so hudourniškega značaja in lahko ob obilnejših padavinah povzročijo precejšnjo škodo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Opis matične podlage in tal je delno povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Kapla 2009–2018 (2009) ter delno po gradivu z naslovom Rastiščne in vegetacijske razmere v GGE Kapla (Kutnar in sod., 2018), ki je bilo izdano za potrebe terenske delavnice Javne gozdarske službe, izvedene v GGE Kapla v soorganizaciji Zavoda za gozdove Slovenije, OE Maribor ter Gozdarskega inštituta Slovenije. Imena talnih tipov so skladna z Atlasom gozdnih tal (Urbančič in sod., 2007).

Geološko podlago predstavljajo metamorfni skrilavci, ki so ponekod prekriti z ostanki mezozojskih ali terciarnih kamnin. Jedro sredogorja Kozjak sestoji iz biotitno-muskovitnih blestnikov, sljudovca, gnajsa, v znatnem delu pa so zastopani filiti. Metamorfno osnovo na nekaterih delih prekrivajo mlajše sedimentne kamnine, toda le v manjšem obsegu. Glavne kamnine, ki jih najdemo na Kozjaku so blestniki, amfiboliti in grafitni skrilavci, kremenovi filiti ter v manjših merah kristalinski apnenci. Na manjših območjih zasledimo tudi filitoidni skrilavec ter pegmatitni gnajs. Peščenjak, peščen lapor in konglomerat so najpogostejši na severnem delu GGE. Konglomerat je na majhnih površinah prisoten tudi na južnem delu GGE, neposredno nad reko Dravo. V kemijski sestavi blestnikov prevladuje kremen (do 50 %), sljuda (do 40 %) in glinenci. Te kamnine relativno hitro razpadajo, so slabo propustne za vodo in intenzivno preperevajo. Iz njih se na ravninah in kotlinah razvijejo večinoma globoka in sveža tla, kjer je slab odtok vode so prisotna zamočvirjena tla, na strmih prisojnih pobočjih pa prevladujejo plitva in suha tla. Ponekod, na zelo majhnih površinah, se pojavljajo

tudi dolomiti. Zaradi razgibanega in ponekod strmega terena nastajajo tudi aluviji, kjer prihaja do mešanja in nalaganja različnih kamnin.

Na območju GGE so se razvili naslednji talni tipi:

- rankerji (distrični);
- distrična rjava tla na filitu;
- distrična rjava tla na miocenskih peskih, peščenjaki in konglomeratih;
- evtrična rjava tla na aluvialno-koluvialnih nanosih;
- obrečna distrična in globoko oglejena tla.

Največje površine, predvsem na južnem in osrednjem delu GGE, ki sta strmejša in preprejena z globoko urezanimi jarki, pokrivajo rankerji. Distrična rjava tla prevladujejo v glavnem na severnem delu GGE, vendar se je ta tip tal na manjših površinah razvil na celotnem območju GGE, kjer se tla lahko ustalijo in nemoteno razvijajo. To je predvsem na položnejših in konkavnih terenih. Ta tla so globoka, biološko aktivna in mineralno bogata. Zaradi njih so rastišča visoko produktivna, kar omogoča uspevanje donosnih sestojev jelke in bukve.

Na aluvialno-koluvialnih nanosih so se predvsem na južnem delu, neposredno nad reko Dravo, razvila evtrična rjava tla, kjer uspevajo (nižinski) belogabrovi gozdovi.

Ob potokih na dnu dolin so se razvila obrečna tla. Zgornje plasti tal so sestavljene iz nanosov peska, spodnje plasti pa so globoko oglejene. Tovrstna tla so mineralno bogata, biološko aktivna z visoko produkcijsko sposobnostjo, občutljiva na erozijo ter primerna za rast plemenitih listavcev ter sive in črne jelše.

Slika 2: Metamorfne kamnine (foto: Mateja Cojzer)

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Celotna površina GGE meri 3.728,18 ha.

Obravnavano območje GGE v celoti spada v krajinski tip gozdnata krajina (Preglednica 2, Karta št. 2), in se nahaja v podgorskem pasu, kjer se gozd prepleta s pretežno kmetijskimi rabami tal. Gozdnatost znaša 75,7 %.

Površina gozdnega prostora v GGE znaša 2.842,66 ha in obsega 2.820,86 ha gozdov ter 21,80 ha negozdnih površin funkcionalno vezanih na gozd.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdnata	2.820,86	3.728,18	75,7	100,0
Skupaj	2.820,86	3.728,18	75,7	100,0

Struktura negozdnih površin v gozdnem prostoru je prikazana v Preglednici 3.

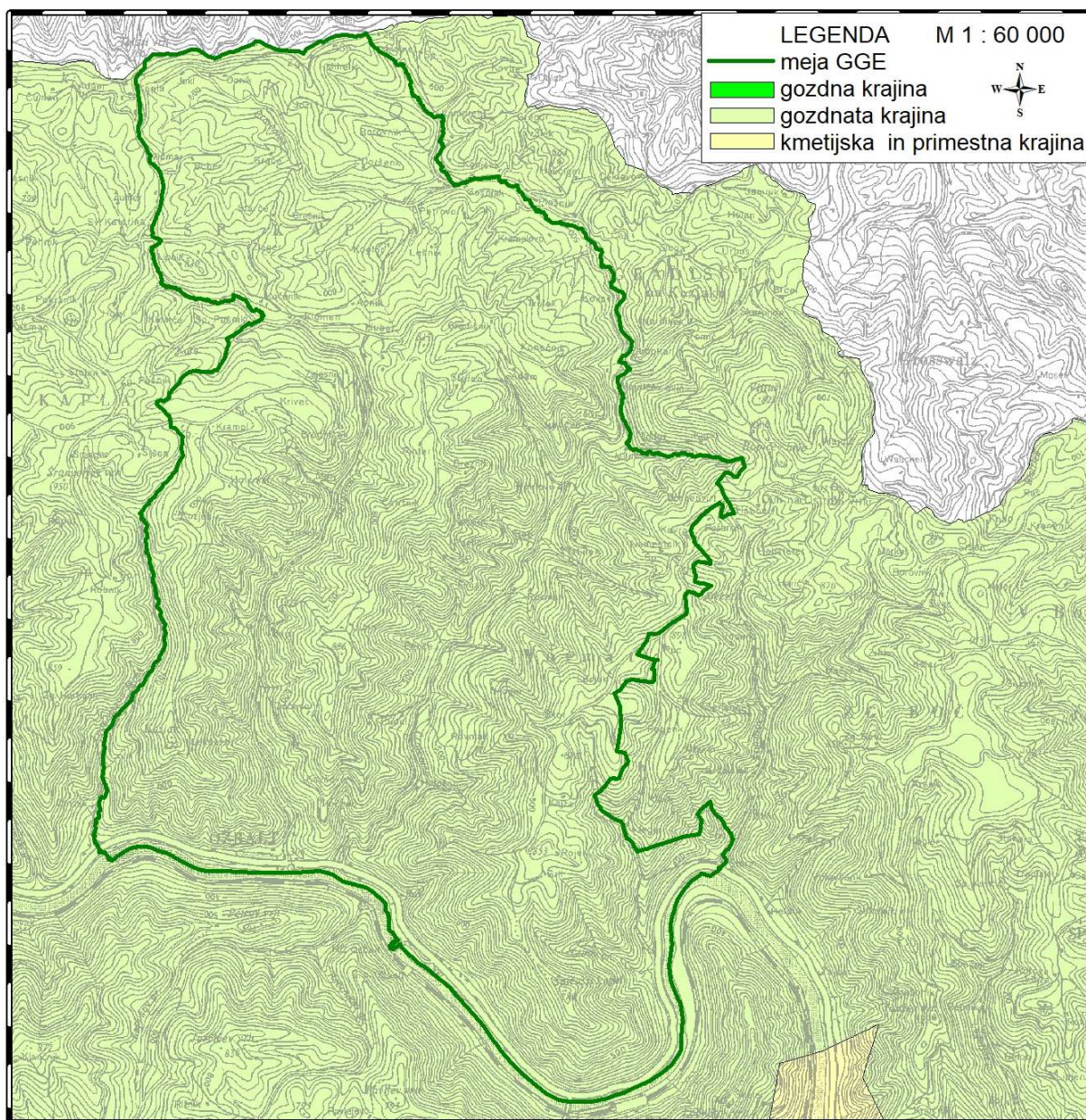
Vse senožeti, zaraščajoče površine in obore so v gozdnem prostoru, izven gozdnega prostora ni zaraščajočih kmetijskih površin. Izven gozdnega prostora so zajeti daljnovodi.

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina GGE	3.728,18	100,00
Gozd	2.820,86	75,66
Ostala gozdna zemljišča	30,90	0,83
- daljnovodi	27,52	0,74
- obore	3,38	0,09
Gozdni prostor	0,00	0,00
- močvirja	0,00	0,00
- pobočni grušči	0,00	0,00
- skalovja in površine nad gozdno mejo	0,00	0,00
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	3,30	0,09
- zaraščajoče površine	15,12	0,41
- infrastrukturni objekti	0,00	0,00
- drugo (vodotoki)	0,00	0,00
Negozdni prostor	0,00	0,00
- zaraščajoče površine	0,00	0,00
- ostale površine znotraj gozda	0,00	0,00

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov. Deleži so prikazani z dvema decimalama.

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Vegetacijski oris GGE z opisom gozdnih združb je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Kapla 2009–2018 (2009) ter delno po gradivu z naslovom Rastiščne in vegetacijske razmere v GGE Kapla (Kutnar in sod., 2018), ki je bilo izdano za potrebe terenske delavnice Javne gozdarske službe, izvedene v GGE Kapla v soorganizaciji Zavoda za gozdove Slovenije, OE Maribor ter Gozdarskega inštituta Slovenije.

Gozdovi obravnavane GGE se v celoti nahajajo v osrednjem gorskem predelu preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994), po fitogeografski razdelitvi Slovenije (Wraber, 1969) pa v alpskem območju.

Gozdna vegetacija obravnavane GGE je zaradi kamninske sestave in klimatskih značilnosti precej enolična, zato jo opredeljujejo predvsem reliefne značilnosti. Gozdne združbe se menjavajo na kratkih razdaljah in se večinoma ponavljajo. Značilnost gozdne vegetacije tega območja je tudi nejasno izražena slojevitost vegetacijskih pasov, ki jo pogojuje izredna orografska razgibanost ter spremenjene razmere na rastiščih, kjer je bila pospeševana smreka. V GGE prevladujeta dve glavni skupini rastišč: bukova in jelova. Na strmih in sušnih legah pobočij prevladujejo bukovi gozdovi s pravim kostanjem (Kisloljubno gradnovo

bukovje; *Quercu-Luzulo-Fagetum*), senčne lege dolin in pritokov ter blago razgiban svet pa poraščajo jelovi gozdovi.

Klimaksna združba spodnjega dela gorskega pasu so gorski bukovi gozdovi oz. gozdna združba bukve in deveterolistne konopnice (Predalpsko gorsko bukovje; *Enneaphyllo-Fagetum* var. geogr. *pohoricum*). Sestoji te združbe se v GGE pojavljajo fragmentarno, v nadmorskih višinah od 600 do 900 m, v hladnejših legah. Zaradi velike reliefne razgibanosti terena se v tem pasu poleg bukovij pojavljajo tudi različna jelovja, kot npr. *Dryopterido-Abietetum*, *Bazzanio-Abietetum* ter na manjših površinah še združbe plemenitih listavcev in logi jelš.

Med t.i. paraklimaksnimi združbami v GGE pokriva največje površine gozdna združba jelke z Borerjevo glistovnico oz. nepravo glistovnico (Jelovje s praprotni; *Dryopterido-Abietetum*), ki ni vezana na vegetacijski pas. V GGE se razprostira od 300 do 900 m nadmorske višine. Svojestveno ekološko obeležje ji dajejo koluvialna tla (material se neprestano premešča po pobočjih ter se meša z avtohtonimi tlemi) in specifična mezoklima (visoka zračna vlaga, izenačene temperaturne razmere). Ker so pogoji za njeno uspevanje ugodne vlažnostne zračne in talne razmere, uspeva pretežno v hladnih legah. Rastlinska kombinacija ima izrazit mezofilni aspekt.

Združba jelke s trikrpim mahom (bičnikom) (Jelovje s trikrpim bičnikom, *Bazzanio-Abietetum*) ima manjšo razširjenost. Pojavlja se na bolj ali manj ravnem ali slabo nagnjenem zemljišču. Vezana je na bolj vlažna in delno izprana in zakisana tla.

Strma, skalovita pobočja tik nad cesto Maribor–Dravograd porašča gozd belega gabra s črnim telohom (Predalpsko gradnovo belogabrovje; *Helleboro nigri-Carpinetum*). Zaradi drugačnih geoloških razmer (na površju prevladujejo silikatne kamnine, pod njimi pa po vsej verjetnosti karbonatni konglomerati) ter mešanja subpanonskega in alpskega klimatskega vpliva, je sintaksonomski položaj teh gozdov precej nejasen.

Združbe plemenitih listavcev (*Aceri-Fraxinetum* s. lat.) so večinoma vezane na jarke, grape ter povirna pobočja. Najdemo jih na strmih terenih in v hladnih senčnih legah, kjer prevladujejo plitva, močno skeletna in humozna, sveža in rahla neustaljena tla. V skladu z novjšimi ugotovitvami sestoje plemenitih listavcev v tej GGE uvrščamo v združbo gorskega javorja z nepravo glistovnico (Javorovje s praprotni; *Dryopterido affini-Aceretum pseudoplatani*).

Logi jelš (Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje; *Stellario holostaeae-Alnetum glutinosae*, *Alnetum incanae*) so obvodna združba, ki ne pokriva večjih površin. To so ozki pasovi drevja in grmovja ob potočnih jarkih.

Osnovne drevesne vrste, graditeljice sestojev na Kozjaku, so: bukev, jelka, plemeniti listavci, rdeči bor in siva jelša, kot sograditeljice pa se pojavljajo smreka, graden, beli gaber, pravi kostanj, jerebika, divje sadno drevje, črna jelša, trepetlika in breza. Pravi kostanj uspeva v toplih legah do višine 650/700 m, kjer še rodi. Macesen na Kozjaku ni avtohton, ampak je sajen. Pojavlja se skupinsko po gozdnih robovih, na zaraščajočih pašnikih in v gozdovih, ki so se zarasli na nekdanjih pašnikih. Od grmovnih vrst sta kot pomembni meliorativni vrsti leska in črni bezeg. S svojim obilnim in hitro preperevajočim listjem tvorita blagi humus ter izboljšujeta gozdna tla.

Obravnavano območje ni bilo podrobno fitocenološko kartirano, zato so se pri terenskem delu pri opisih sestojev uporabljali opisi gozdnih združb fitocenološkega elaborata Gozdne združbe Vzhodnega Pohorja z okolico Maribora (Smole, 1979), dopolnjena z lastnimi opažanji.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina rastišč / Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	6,71	0,2
61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	6,71	0,2
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	44,85	1,6
54200	Predalpsko gradново belogabrovje	44,85	1,6
24	Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	2,51	0,1
71100	Kisloljubno gradново belogabrovje	2,51	0,1
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	1.102,85	39,1
73100	Kisloljubno gradново bukovje	1.102,85	39,1
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	187,20	6,6
63200	Predalpsko gorsko bukovje	187,20	6,6
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	83,32	3,0
60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	1,04	0,0
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	3,89	0,1
76100	Javorovje s praprotmi	78,39	2,8
36	Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	1.393,42	49,4
77100	Jelovje s praprotmi	953,99	33,8
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	439,43	15,6
	Skupaj:	2.820,86	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov in gozdnih združb

Opisane so samo najpomembnejše gozdne združbe. Opisi ostalih gozdnih združb za GGE Kapla so dostopni v gradivu Rastiščne in vegetacijske razmere v GGE Kapla (Kutnar in sod., 2018).

73100 - Kisloljubno gradново bukovje¹

Latinsko ime²: *Quercus-Luzulo-Fagetum*, syn³.: *Castaneo-Fagetum*.

Površina: 1.102,85 ha (39,1 %).

Razširjenost: V podgorskem pasu GGE.

Rastišče: Nadmorske višine od 350 do 900 m, pretežno na prisojnih legah (J, Z, JZ), zmernih do strmih nagibov, na srednje kamnitih pobočjih. Rastišča so sušna. V okviru splošnih klimatskih razmer posameznega okoliša so v teh legah temperaturni ekstremi izrazitejši.

Talni tip in matična podlaga: Distrična rjava tla s prhnino, srednje globoka do globoka, včasih s surovim humusom, suha do sveža, biološko slabše aktivna in slabo preskrbljena z dušikom. Zaradi prisojnih leg so razmeroma sušna. Razvoj tal je zato oviran in prihaja do nastanka surovega humusa. Rodovitnost tal je odvisna od globine in vlage v njih. Na splošno gre za labilna tla. Nastala so na nekarbonatnih kamninah. Prevladuje biotitno-muskovitov blestnik s prehodi v gnajs.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*). Primešane so: navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), navadna smreka (*Picea abies*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu (GIS) ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Grmovna plast: leska (*Corylus avellana*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*). Pogosto se pojavljajo še: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), malinjak (*Rubus idaeus*), vrste iz rodu *Rubus*.

Zeliščna plast: ciklama (*Cyclamen purpurascens*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglolistna lakota (*Galium rotundifolium*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), savojska škržolica (*Hieracium sabaudum*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*), orlova praprotnica (*Pteridium aquilinum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadna zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) idr.

Geneza gozdne združbe: Edfaske pogojena združba. Tople lege in večje strmine so vzrok sušnosti rastišča. Rastlinska sestava je močno heterogena, pokrovnost acidofilnih oz. bazofilnih rastlinskih vrst pa odvisna od preskrbljenosti tal z vodo in od geološke podlage, ki se na tem območju lahko spreminja že na manjših razdaljah. Ob dobri preskrbljenosti z vodo se poveča prisotnost in pokrovnost bazofilnih in nevtrofilnih vrst. Dobro ohranjeni čisti bukovi gozdovi so redki. Biocenotska zgradba združbe je precej labilna.

Rastiščni koeficient: 9.

77100 - Jelovje s praprotni¹

Latinsko ime²: *Dryopterido-Abietetum*, syn.³: *Galio rotundifolii-Abietetum*.

Površina: 953,99 ha (33,8 %).

Razširjenost: Naseljuje hladna severna pobočja Kozjaka ter globlje in senčne jarke.

Rastišče: Razprostira se v nadmorskih višinah od 300 do 900 m, kjer prevladujejo hladne lege, strma do zmerno nagnjena pobočja, vlažni jarki s poudarjeno orografsko pogojeno zračno vlago. Gre za visoko produktivna rastišča.

Talni tip: Distrična rjava tla na filitu in distrična rjava tla na miocenskih peskih, peščenjakih in konglomeratih, s sprsteninasto in prhninasto-sprsteninasto obliko humusa. Matična podlaga je ponavadi zmes nekarbonatnih in karbonatnih kamnin. Tla so rahla, ilovnata, sveža, skeletoidna, bogata z rastlinam dostopnimi hranilnimi snovmi. Ugodne talne in zračne vlažnostne razmere pogojujejo bujno rast vegetacije.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast: v njej se pojavlja pomladek drevesnih vrst. Med grmovnimi vrstami so pogostejše: srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*), leska (*Corylus avellana*), malinjak (*Rubus idaeus*), črni bezeg (*Sambucus nigra*).

Zeliščna plast: navadna pižnica (*Adoxa moschatellina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), borerjeva glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *borrieri*), nepravna glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *affinis*), bodičnata glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglolistna lakota (*Galium rotundifolium*), hrastovka (*Gymnocarpium dryopteris*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), rumenkasta bekica (*Luzula luzulina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), bukovčica (*Phegopteris connectilis*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), bukova krpača (*Thelypteris limbosperma*).

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Mahovna plast: *Eurynchium striatum*, *Thuidium tamariscinum*, *Atrichum undulatum*, *Mnium cuspidatum*, *Mnium undulatum*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiochila asplenioides*.

Geneza gozdne združbe: Združba je edafsko in mezoklimatsko pogojena. Z ustaljitvijo in osušitvijo terena preide (glede na stopnjo osušitve) v zakisane oblike, vzporedno s tem tudi naglo pada produktivna sposobnost tal. Z vse večjo osušitvijo in z njo povezano zakisanostjo se združba močno približa piceetnim (smrekovim) združbam.

Rastiščni koeficient: 17.

77200 - Jelovje s trikrpim bičnikom¹

Latinsko ime²: *Bazzanio-Abietetum*, syn.³: *Bazzanio-Abietetum*.

Površina: 439,43 ha (15,6 %).

Razširjenost: Kot paraklimaksna združba ni vezana na vegetacijski pas. Pojavlja se širom po Sloveniji.

Rastišče: Uspeva v klimaconalnem in vegetacijskem pasu visokogorskega bukovega gozda. Naseljuje ravne ali rahlo nagnjene predele. Osnovni pogoj za razvoj družbe je razmeroma revna petrografska podlaga, na srednje globokih do globokih tleh s še dobrim talnim vodnim režimom, vendar nikoli s prekomerno navlaženostjo tal, ki bi lahko sprožila proces pseudoglejizacije.

Talni tip: Distrična rjava tla, razvila so se na kislih, metamorfni, nekarbonatnih kamninah. Matična podlaga je kremenovo-sericitov filit. Distrična rjava tla opredeljuje ohrični, plitev, blede obarvan horizont, ima slabo izraženo strukturo in je zelo trd, ko je suh. Plitev humusno akumulativen A horizont se nadaljuje v tipičen kambičen Bv horizont, ki je ilovnat in rumenorjave barve. pH vrednost tal je nižja od 5. Organska snov je slabše razkrojena, favna bogata, a maloštevilna po vrstah.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*).

Grmovna plast: je slabo razvita, v njej se pojavlja pomladek omenjenih drevesnih vrst in jerebika (*Sorbus aucuparia*). Med grmovnimi vrstami je najpogostejša srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*).

Zeliščna plast: navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), svilničasti svišč (*Gentiana asclepiadea*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), alpski in gozdni planinšček (*Homogyne alpina*, *H. sylvestris*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), brinolistni lisičjak (*Lycopodium annotinum*), kijasti lisičjak (*Lycopodium clavatum*), gozdni črnilec (*Melampyrum sylvaticum*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*).

Mahovna plast: *Bazzania trilobata*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum formosum*.

Geneza gozdne združbe: Paraklimaksna gozdna združba je edafsko pogojena zaradi ekstremnih edafskih razmer.

Rastiščni koeficient: 15.

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

63200 - Predalpsko gorsko bukovje¹

Latinsko ime²: *Enneaphyllo-Fagetum* var. geogr. *pohoricum*, syn.³: *Lamio orvalae-Fagetum* var. geogr. *Dentaria pentaphyllos*.

Površina: 187,20 ha (6,6 %).

Razširjenost: Kozjak v predgorskem in gorskem pasu. Pojavlja se malopovršinsko.

Rastišče: V vegetacijskem pasu od 600 do 900 m nadmorske višine, na zmernih in strmih nagibih (20–35°). Vedno v hladnih legah, pobočja so razbrazdana s plitvimi jarki.

Talni tip: Distrična rjava tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), bukev (*Fagus sylvatica*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), gorski brest (*Ulmus glabra*).

Grmovna plast: črni bezeg (*Sambucus nigra*), malina (*Rubus idaeus*).

Zeliščna plast: deveterolistna konopnica (*Cardamine enneaphyllos*), volecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*).

Geneza gozdne združbe:

Razmeroma stabilna klimatogena združba spodnjega dela montanskega pasu. Močnejše regresije potekajo v smeri zakisovanja.

Rastiščni koeficient: 9.

761000 - Javorovje s praprotni¹

Latinsko ime²: *Aceri-Fraxinetum illiricum*, syn.³: *Dryopterido affini-Aceretum pseudoplatani*.

Površina: 79,39 ha (2,8 %).

Razširjenost: Po celotnem območju GGE se pojavlja kot edafska paraklimaksna združba.

Rastišče: Razmeroma strma (20–40°), osojna pobočja, na svežih rastiščih na pobočjih s povirno vodo ali v ozkih jarkih ob potokih.

Talni tip: Koluvialna distrična rjava tla, redko evtrična rjava tla. nastala so na metamorfnih kamninah in na pobočnih gruščih, ki se mešajo ali nalagajo na konglomerate.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), bukev (*Fagus sylvatica*), veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), gorski brest (*Ulmus glabra*).

Grmovna plast: navadna leska (*Corylus avellana*), malinjak (*Rubus idaeus*), robida (*Rubus* sp.), črni bezeg (*Sambucus nigra*).

Zeliščna plast: navadna regačica (*Aegopodium podagraria*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), neprava glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *affinis*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), beli repuh (*Petasites albus*), orlova praprotna (*Pteridium aquilinum*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*), velika kopriva (*Urtica dioica*).

Geneza gozdne združbe:

Paraklimaksna gozdna združba, ki je edafsko pogojena zaradi ekstremnih edafskih razmer (vlaga, nestabilna geološka podlaga in tla).

Rastiščni koeficient: 7.

Med rastlinskimi vrstami imajo večji deleže tudi invazivne tujerodne vrste, med katerimi najbolj izstopajo enoletna suholetna (*Erigeron annuus*), pavlovnija (*Pawlovnia tomentosa*), navadna barvilnica (*Phytolacca americana*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*) in japonski dresnik (*Fallopia japonica*).

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

1.1.8 Živalski svet

Splet številnih dejavnikov, od velike gozdnatosti in lege v prostoru, do relativno majhne poseljenosti in ugodnih rastiščnih razmer, uvršča ves gozdni prostor GGE v območje, kjer imajo številne prostoživeče živali ugodne življenjske razmere.

Paleta živalskega sveta na Kozjaku je zelo pestra, največ je zbranih podatkov o sesalcih in ptičih, nekoliko bolj skromni so podatki o ostalih skupinah. Prisotnost posameznih vrst je v tesni soodvisnosti z načinom gospodarjenja z gozdom in od obremenjenosti okolja z negativnimi vplivi.

Sami habitatni tipi, kot biološko ali biotopsko značilne in prostorsko zaključene enote ekosistema, v obravnavani GGE še niso bili popisani. Evropsko pomembni habitatni tipi so vključeni v evropsko ekološko omrežje NATURA 2000. V GGE so izločena območja s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji. To so gozdovi na območju Natura 2000, na območju EPO ter gozdovi na območjih mirnih con in zimovališč.

V opisu živalskega sveta se omejujemo samo na kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice, 2019) in na najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

V Preglednici 5 so navedene najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova v GGE Kapla:

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata ¹
Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Celotno območje GGE	Travišča, polodprt gozdni prostor, koridorji za prehode med ekosistemi, ustrezna dolžina gozdnega roba.	Ugodno
Navadni jelen (<i>Cervus eleaphus</i>)	Celotno območje GGE, V in SV predel	Strnjeni gozdni kompleksi s pasišči.	Ugodno
Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	Jug GGE, strmi predeli nad Dravo	Strmi odmaknjeni predeli nad reko Dravo in strmi predeli pritokov.	Ugodno
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdni kompleksi s travniki in njivami	Ugodno
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Celotno območje GGE, ravninski predeli	Travniki, njive, omejki.	Ugodno
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Celotno območje GGE	Gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov. Prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočij in opuščeni kmetijskih objektov.	Ugodno
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdovi z malo motnjami.	Ugodno
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Celotno območje GGE	Gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov.	Ugodno

Opomba: Ocena stanja habitata je podana na podlagi podatkov o odvzemu posamezne vrste in izkustveno.

Sesalci

Na obravnavanem območju GGE je dokumentiranih okoli dvajset vrst sesalcev. Najpogostejša je **srnjad**, ki se v GGE zadržuje skozi vse leto. Njena relativna številčnost pada z višjimi nadmorskimi višinami. Ta vertikalna razširjenost je pogojena z vplivom mikroklimatskih razmer in vplivom kulturne krajine. Migracije, ki so značilne za to vrsto, so v prvi vrsti povezane z višino snežne odeje, ko je le-ta visoka, se srnjad pomakne v nižje ležeče predele. **Jelenjad** se pojavlja večinoma v osrednjem delu GGE, v strnjenih gozdnih kompleksih. **Gams** je razširjen predvsem v južnem delu GGE, na prisojnih strmih in skalovitih predelih nad Dravsko dolino. Redno se v zmernem številu pojavlja tudi **divji prašič**. **Poljski zajec** je postal že prava redkost na območju celotne GGE. Med **mesojedci** se pojavljajo lisica, kuna belica in kuna zlatica. Slednja je zelo redka. Prisotni so tudi jazbec, dihur,

hermelin in podlasica. V GGE najdemo še vrsto manjših **žužkojedih sesalcev** (ježi, krti, rove, miši, netopirji ...).

V viru Sesalci Slovenije (Kryštufek, 1991) je z veliko verjetnostjo mogoče opredeliti prisotnost naslednjih redkih in ogroženih vrst sesalcev: veliki podkovnjak, navadni netopir, širokouhi netopir, planinski zajec.

Ptice

Raznoverstnost ptic v GGE je velika. Na jugu meji GGE po reki Dravi, ki spada med dobro raziskane IBA območja. Na ornitološki pomen Drave v tem delu toka kaže tudi seznam nahajališč različnih vrst ptic: mali ponirek, siva čaplja, labod grbec, raca mlakarica, kragulj, skobec, kanja, gozdni jereb in druge.

Plazilci

Na območju najdemo tudi nekaj vrst plazilcev, med njimi živorodno kuščarico ter nekaj vrst kač (kobranka, belouška, gož, gad).

V Preglednici 6 so opisane pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000.

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Kapla

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Dvoživke			
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	Območje gozdov, gozdnih jas in presek, s stoječimi vodnimi telesi. POO Vzhodni Kozjak	- Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. - Tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. - Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1.200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. - Razmnoževanje: parjenje poteka od sredine aprila do začetka avgusta, letno so mogoča do tri paritvena obdobja. - Prezimujejo na kopnem med septembrom (oktobrom) in koncem marca. - V Sloveniji je vrsta splošno razširjena in je relativno pogosta, živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	Neugodno - stanje se slabše
Metulji			
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	Območje gozdnih robov. POO Vzhodni Kozjak POO Zgornja Drava s pritoki	- Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1.000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov. - Za prehrano gosenic so potrebne v gozdu in gozdnem robu v jeseni zlasti rastline iz rodov <i>Lamium</i>, <i>Urtica</i>, <i>Epilobium</i> in spomladi zlasti <i>Corylus</i>, <i>Rubus</i>, <i>Lonicera</i>, <i>Salix</i> in <i>Quercus</i>. Za prehrano odraslih osebkov so julija in avgusta potrebne v gozdovih, gozdnih robovih, jasah in travnikih ob gozdovih cvetoče medonosne rastline, zlasti <i>Eupatorium</i>, <i>Origanum</i>, <i>Solidago</i> in <i>Cirsium</i>. - Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	Ugodno

se nadaljuje

nadaljevanje

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	Območje obronkov. POO Vzhodni Kozjak	- Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene in vrzelaste gozdove z drevesnimi vrstami iz rodov jesen (<i>Fraxinus</i>), topol (<i>Populus</i>) in vrba (<i>Salix</i>), z visokim deležem grmovja v podrasti in gozdnih robovih, z dobro razvitim zeliščnim slojem kot tudi vrstno bogate travnike v neposredni bližini, v dolinah potokov in rek od nižin do 800 metrov nadmorske višine. - Gosenice potrebujejo mlada drevesa navedenih hranilnih rastlin v času od poletja do jeseni in različnih zeliščnih in grmovnih vrst spomladi. - Odrasli metulji potrebujejo cvetoče nektarialne rastline kot so navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>) in dobrovita (<i>Viburnum lantana</i>) ter travniške cvetnice (predvsem travniška izjevka, <i>Succisa pratensis</i>) za prehrano v času od maja do julija ter mlada drevesa rodov <i>Fraxinus</i>, <i>Populus</i> in <i>Salix</i> za odlaganje jajčec od junija do julija. - Odrasli metulji potrebujejo gole vlažne peščene površine za oskrbo z minerali.	Negodno - trend ni znan
Raki			
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Vlažne gozdne površine območja. POO Vzhodni Kozjak POO Zgornja Drava s pritoki	- V Sloveniji je razširjen predvsem v porečju Drave in Save. - Večina najdišč koščaka (84 % od 328 točnih lokacij) leži med 200–600 m nadmorske višine ter v vodah s povprečnim strmcem manj kot 15 promilov (15 m na 1.000 m potoka).	Negodno - se izboljšuje
Hrošči			
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	Vlažne gozdne površine. POO Zgornja Drava s pritoki	- Higrofilna in stenotopna vrsta, živi v zamočvirjenih gozdovih in gozdnih potokih (15–20m obrežni pas vodotokov) v ravninah, v kolinski ter montanski coni. Zlasti se pojavlja v močvirnih listnatih gozdovih, poraslimi s črno ali sivo jelšo (44.9, 44.91), ponekod tudi v smrekovo jelševih sestojih. - Razvoj vrste poteka v vodi v manjših in večjih potokih, kjer je ohranjena naravna struga. V pozni jeseni, pozimi in zgodnji pomladi se zarinejo v trhel razpadajoč les (debelejše trhle veje, štori ob vodi ali v močvirju) ali se zakopljejo v mehko zemljo (v erodirane nabrežine izvirov, potokov ali stoječih mlak). - So dolgoživi, do tri leta, aktivni so predvsem od maja do junija.	Neugodno - stabilno
Ptice			
Pivka (<i>Picus canus</i>)	Dravska rečna loka in drevesne mejice. POV Drava	- Vrsta naseljuje mšane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic. . - Prehranjuje se z mrhovino, predvsem ribami. - V Sloveniji redko gnezdi.	Manj ugodno

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov se je ugotavljala z uporabo digitalnih ortofoto načrtov (DOF025) izdelanih leta 2016 (Geodetske podlage ZGS, 2018), LIDAR posnetkov izdelanih leta 2016 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2018), digitalnih katastrskih načrtov povzetih po GURS iz leta 2018 (Geodetske podlage ZGS, 2018), rabe tal povzete po MKGP iz leta 2018 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2018) ter terenskih ogledov.

Površina gozdov, ki smo jo dobili z digitalizacijo, znaša 2.820,86 ha in se je glede na preteklo ureditveno obdobje zmanjšala za 19,30 ha, kar je posledica krčitev gozdov za kmetijske namene, ter spremenjenega načina zajemanja površin gozdov in ostalih gozdnih in negozdnih površin v gozdnem prostoru (gozdni rob, zaraščajoče površine, obore, infrastrukturni objekti, gozdne prometnice ...).

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, teh je 81,9 %, državnih je 18,1 % (Preglednica 7). Delež gozdov po lastniških kategorijah se je v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem nekoliko spremenil. Delež državnih gozdov se je zaradi odkupa dela zasebnih gozdov povečal, posledično pa se je zmanjšal delež zasebnih gozdov. Vzrok za zmanjšanje zasebnih gozdov so še krčitve gozdov za kmetijske namene in osnovanje obor.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi (ha)	Državni gozdovi (ha)	Skupaj (ha)
Površina gozda	2.309,51	511,35	2.820,86
Delež (%)	81,9	18,1	100,0

Podatki za posestno sestavo zasebnih gozdov so bili pridobljeni iz indeksa gozdnih posestnikov po podatkih zemljiškega katastra (Preglednice od 8 do 10). Površina gozda, ki je bila ugotovljena z digitalizacijo je za 0,83 ha večja od katastrskih površin parcel zajetih v gozd.

V GGE prevladuje velika gozdna posest. Kar 84,6 % površine zasebnih gozdov obsega posest večjo od 10 ha, ki je v lasti 39,6 % lastnikov gozdov. Največji delež posesti je v velikostnem razredu od 10 do 30 ha. Posesti, ki imajo manj kot 5 ha gozda, je 42,7 % in gospodarijo le na 4,4 % površine vseh zasebnih gozdov (Preglednica 8).

Skupno število vseh zasebnih posesti je 192. Povprečna gozdna posest meri 12,02 ha in se je v zadnjih 10-tih letih zmanjšala za 0,19 ha, prej je merila 12,21 ha, kar je posledica delitve površin v naravi med solastniki po zaključku denacionalizacije.

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina (ha)	Delež (%)	Pov. posest (ha)
do 1 ha	51	12,54	0,5	0,25
1 do 5 ha	31	89,67	3,9	2,89
5 do 10 ha	34	253,86	11,0	7,47
10 do 30 ha	53	846,66	36,7	15,97
30 do 100	23	1.105,95	47,9	47,08
Skupaj:	192	2.308,68	100,0	12,02

Število vseh lastnikov gozdov (upoštevajoč solastnike) je 319 (Preglednica 9), število posesti po posestnih listih je 210. Ker ima lahko ena posest več posestnih listov, je dejansko število posesti nekoliko manjše od števila posestnih listov in znaša 192. To pomeni, da sta na eno gozdno posest povprečno 1,7 solastnika.

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število lastnikov s solastniki	Sestava v %			
		po številu posestnikov		po gozdni površini	
		% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	106	33,2	33,2	0,9	0,9
1 do 5 ha	78	24,5	57,7	9,5	10,4
5 do 10 ha	62	19,4	77,1	17,4	27,8
10 do 30 ha	57	17,9	95,0	42,3	70,1
30 do 100	16	5,0	100,0	29,9	100,0
Skupaj:	319	100,0		100,0	

V zadnjem desetletju se je zmanjšalo skupno število lastnikov s solastniki s 482 na 319. Število lastnikov s solastniki se je zmanjšalo v velikostnih razredih do 10 ha, povečalo pa v velikostnih razredih od 10 do 100 ha (Preglednica 10).

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Leto 2008		Leto 2018		
	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	169	35,1	106	33,2	106
1 do 5 ha	167	34,6	78	24,5	184
5 do 10 ha	80	16,6	62	19,4	246
10 do 30 ha	54	11,2	57	17,9	303
30 do 100	12	2,5	16	5,0	319
Skupaj	482	100,0	319	100,0	

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Ker so za GGE značilna strma pobočja in jarki, velike relativne višine (nadmorske višine od 280 do 943 m), ozke doline, precej zaobljeni hrsti in grebeni, relief močno vpliva na odprtost gozdnega prostora s prometnicami.

Dolžina gozdnih cest znaša 46,6 km, javnih cest pa je 59,2 km. Glavne prometne žile sta državni cesti Maribor–Dravograd in Ožbalt–Zgornja Kapla (ob potoku Črmenica) ter občinska ceta Ožbalt–Kapla (Ožbalski jarek), ostale ceste se na te navezujejo.

Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 33,9 m/ha. Za spravilo in prevoz lesa se ob ugodnih vremenskih pogojih uporabljajo še številne nekategorizirane ceste, poljske poti, ki niso zavedene v nobeni evidenci. Gostota zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi in se je v zadnjem desetletju za malenkost zmanjšala. Glavni razlog temu je sodobnejša, računalniška obdelava podatkov in izdelava digitalne baze podatkov cest na občinah, ki jih nato zbira in obdeluje Geodetska uprava RS. Izboljšala pa se je kvaliteta javnih cest, saj občine v svojih razvojnih programih poudarjajo predvsem razvoj infrastrukture. Vsakoletni problem pa predstavljajo škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, ki jih povzročajo potoki in pritoki, ki so hudourniškega značaja.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	46,6	0,0	46,6	16,5
Javne ceste	49,0		59,2	17,4
Skupaj	95,6		105,8	33,9

Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste. Za produktivne ceste smo upoštevali tiste, ki potekajo skozi gozd ali v bližini gozda (do 200 metrov) in je na njih mogoče nakladati les. Podatek za skupaj je povzet iz GGN za mariborsko GGO za obdobje 2011–2020 (2011).

Javne ceste so le pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu. Trenutno na

obravnavanem območju status ceste - občinska cesta, ne ovira nakladanje lesa, vendar pa se s strogim upoštevanjem zakonodaje lahko to hitro spremeni.

Vse gozdne ceste ležijo v občini Podvelka. V zasebnih gozdovih je 35,5 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 11,1 km gozdnih cest.

Zaradi poseljenosti južnih pobočij Kozjaka, ter posledično zaradi dnevne migracije prebivalstva, ima velik del gozdnih cest poudarjen javni pomen. Glede na namen, rabo in tehnične elemente, so gozdne ceste razvrščene v naslednje kategorije:

- 12 % je razvrščenih v kategorijo G1 (gozdne ceste, na katerih je, poleg prometa namenjenega gospodarjenju z gozdovi, pomemben tudi vsakodnevni javni promet). So utrjene, stalno prevozne, na njih se izvaja tekoče in periodično vzdrževanje.
- 50 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste, na katerih je, poleg prometa namenjenega gospodarjenju z gozdovi, pomemben tudi vsakodnevni javni promet). So utrjene, stalno prevozne, na njih se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetij.
- 38 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). So delno utrjene in so prevozne v suhem vremenu, vzdrževanje se zagotavlja po potrebi.

Preglednica 12 prikazuje potek gozdnih cest in njihovo dolžino.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE

Šifra	Potek	Dolžina (m)
121048	Rojer - Gosak	6.006
121049	Odcep Vodnikovo	1.510
121050	Odcep Mahovnik	1.396
121051	Drevesnica - Černač	3.948
121054	Hober - Karnečnik	2.123
121056	Jokl - Mihelič	1.445
121057	Žajdl - Kaube trate	433
121077	Kovač - Drulek	1.115
121084	Odcep Holcman	214
121085	Odcep Kojzek	1.456
121088	Ledergaški jarek - Šranger korito	5.002
121092	Kovač Nacl - Javnek	482
121096	Ledergaški jarek - Kojzek meja	2.340
121098	Tinče puša - Petar	2.915
121104	Gorjup	1.743
121108	Martново - Kozjak	564
121109	Martново - Lekše	525
121110	Tane	657
121111	Joklova graba	457
121112	Švarc - Mejni prehod Kapla	969
121113	Porovnik - Doršenkov vrh	2.137
121114	Doršenk	705
121115	Jezernik	539
121116	Pečevo	1.725
121117	Škofov reber	827
121118	Grilov vrh	904
121130	Odcep Ulbin križ	695
121131	Odcep Turška peč	752
121141	Odcep Tertinek	451
121142	Odcep Kočunik	708
121143	Odcep Fomer	1.189
121144	Odcep Breznik	465
121159	Klemče	228
Skupaj		46.625

Z analizo nagibov terena je bilo ugotovljeno, da je okrog 19 % gozdnih površin potencialno primernih za spravilo z žičnico, vendar se v praksi spravilo z žičnico izvaja le izjemoma oziroma se je v preteklosti izvajalo le v redkih primerih ob žledu oziroma vetrolomu. Glavni razlogi za razkorak med objektivnimi spravnimi razmerami in realizacijo spravila so: prometne žile v glavnem potekajo po dolinah potokov (ni primernih sidrišč), velika razdrobljenost gozdnih parcel ter pomanjkanje združevanja lastnikov. Zaradi vsega tega trenutno spravilo lesa z žičnico za lastnike ni ekonomično, lastniki se izogibajo storitvam in raje spravljajo les z lastnimi sredstvi (traktorji), kombinirano z dolgim ročnim predspravilom. V preteklosti so se, tudi na terenih z večjim naklonom, gradile vlake, ki danes omogočajo mehanizirano traktorsko spravilo lesa (spravilo po tleh) od panja do ceste tudi deloma na območjih, kjer so nagibi terena primerni za z žičnico.

Traktorsko spravilo lesa se uporablja na večini površin gozdov v enoti (80,7 %) (Preglednica 13). Na 68,5 % površin gozdov je traktorsko spravilo kombinirano z ročnim predspravilom, kar kaže na pomanjkljivo odprtost gozdov z vlakami, oziroma na kakovost vlak, ki marsikje zaostajajo za standardi (nakloni, slabo vzdrževanje). Ovira pri spravilu lesa so tudi globoki erozijski jarki, ki so nastali zaradi erozijskih procesov na nekdanjih animalnih vlakah. Ti jarki, ki po večini potekajo po vpadnici terena, onemogočajo mehanizirano spravilo lesa z bočnih strani vlak, hkrati pa so ponekod neprevozní zaradi zožitve dna.

Povprečna pravilna razdalja znaša med 400 in 600 metri. Pomanjkljivo so odpri predeli, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m in spravilo z žičnico daljše od 600 metrov (6 % površine ali 181 ha).

Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1.200m	nad 1.200m
S traktorjem	344,47	12,2	11,3	41,7	28,8	18,2	0,0	0,0
Z žičnico	38,86	1,4	0,0	58,9	41,1	0,0	0,0	0,0
Ročno	19,02	0,7	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kombinirano I	1.933,55	68,5	4,0	25,5	35,7	27,7	6,5	0,6
Kombinirano II	484,96	17,2	0,0	65,1	25,8	9,1	0,0	0,0
Skupaj	2.820,86	100,0	4,8	34,6	33,1	22,7	4,4	0,4

Kombinirano I: kombinacija ročnega ali animalnega in traktorskega spravila.

Kombinirano II: kombinacija ročnega in spravila z žičnico.

Pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Velika pomanjkljivost je, da so to v večini za delo v gozdovih prelahki kmetijski traktorji, opremljeni pa so z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanje in vlečno močjo pod 5 t. Vedno več lastnikov večjih gozdnih posesti pa uporablja pri spravilu lesa adaptirane kmetijske traktorje s pogon na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenski vitli. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo občasno spravilo lesa tudi sosedom ali vitel posodijo. Narašča pa uporaba gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik korak in napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov. Sečnjo v večini primerov lastniki opravijo sami, razen lastnikov, ki živijo v mestih.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Območje GGE Kapla spada v občino Podvelka. Pomembnejša kraja v GGE sta Ožbalt ob Dravi in Kapla na Kozjaku. Ožbalt ob Dravi leži ob cesti Maribor–Dravograd in je znan predvsem po hidroelektrarni. Kapla na Kozjaku leži tik ob slovensko-avstrijski meji in je znana ter priljubljena turistična točka. Leta 2006 je praznovala 950. letnico omembe kraja. Na območju GGE Kapla občino Podvelka sestavljajo naselja Spodnja Kapla, Ožbalt in Vurmat.

Območje GGE je v obdobju po drugi svetovni vojni pa vse do danes politično in upravno povezano s koroško, gospodarsko pa z mariborsko regijo.

Zaradi izrazite gozdnatosti, majhne poseljenosti ter oddaljenosti od večjih mest, območje pred nastankom novih občin za državo ni bilo zanimivo za večja vlaganja. Temu primerne so bile investicije v infrastrukturo, ki so omogočale v glavnem le izkoriščanje naravnih surovinskih virov in hidroenergije. Vse to se kaže v:

- zmanjševanju števila prebivalstva v obdobju od 1957 do danes,
- prevladovanju kmečke populacije,
- zelo majhni zaposlitvi na območju celotne občine Podvelka,
- večina zaposlenih se vozi na delo izven občine,
- opaža se prehajanje lastništva zemljišč, predvsem gozdov, zaradi dedovaj in denacionalizacije, v lastništvo zasebnikov, ki nimajo stalnega bivališča na območju GGE.

Na območju GGE ni večjih obratov predelave lesa, kmetje v glavnem na svojih manjših žagah razžagajo les za lastne in lokalne potrebe. Tudi turizem je zaradi slabe infrastrukture in odrezanosti od prometnih tokov slabo razvit. Najbolj razvita panoga je živinoreja.

Občina Podvelka je imela po podatkih Statističnega urada RS (2019) v začetku leta 2019 2.358 prebivalcev (SI-STAT ..., 2019), kar je za 194 prebivalcev manj kot pred sedmimi leti (Preglednica 14). Od tega je imela Spodnja Kapla 341 prebivalcev, Ožbalt 265 in Vurmat 168. Gostota naseljenosti po naseljih je majhna. Najbolj gosto je naseljen Ožbalt, najmanj pa Vurmat. Prebivalstvo se z izjemo Vurmata hitro stara.

Preglednica 14: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT ..., 2018).

Naselje	Število prebivalcev		Gostota naseljenosti (preb./km ²)	Št. gospodinjstev	Povprečna starost	Indeks staranja* (%)	Naravni prirast** (%)
	2011	2018	2018	2018	2018	2018	2017
Spodnja Kapla	365	341	20	119	42,8	114,5	2
Ožbalt	264	265	32	114	43,7	122,5	2
Vurmat - del	168	168	11	68	41,7	75,0	3
Občina Podvelka	2.552	2.358	23	1.007	44,6	138,6	15

Opomba*: Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100.

Opomba**: Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem letu.

1.4.1 Lovstvo

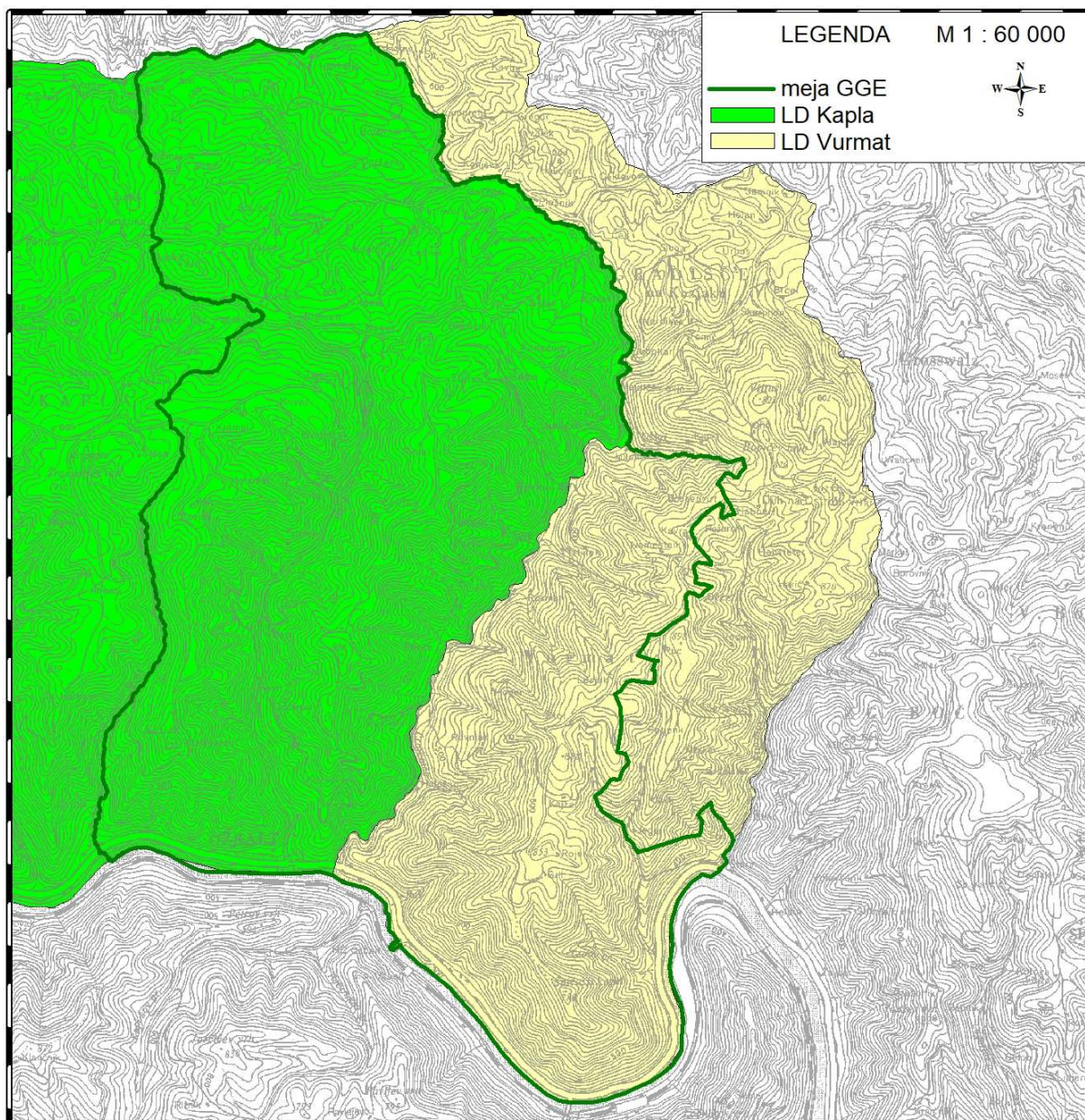
Na območju GGE z divjadjo gospodarita in upravljata dve lovski družini in sicer LD Kapla in LD Vurmat. Obe lovišči spadata v VI. Pohorsko lovsko upravljavsko območje.

Najpomembnejša vrsta divjadi je srnjad, sledijo pa še jelenjad, gams in divji prašič. Od male divjadi so številčnejše prisotni še lisica, kuna belica in siva vrana.

Preglednica 15/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0625	Kapla	1.821,23	del
0627	Vurmat	999,63	del
	Skupaj	2.820,86	

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.4.2 Kmetijstvo

Glavna kmetijska panoga v GGE je živinoreja oz. govedoreja. S tržno proizvodnjo mleka in mesa se bavijo predvsem večje kmetije. Ostale dejavnosti so zaradi težkih pogojev v GGE le v manjšem obsegu. Svinjereja, ovčereja, reja drugih malih živali, poljedelstvo in sadjarstvo le deloma zadovoljujejo potrebe lokalnega prebivalstva. Zaradi težkih pogojev pridelave je obseg in obstoj kmetijske proizvodnje odvisen od tržnih razmer in višine državnih subvencij.

1.4.3 Poselitev

Večji lokalni središči sta Kapla na Kozjaku in Ožbalt ob Dravi. Za enoto so značilne razpršeno razmeščene kmetije ali celki, ki dajejo krajini poseben pečat.

1.4.4 Infrastruktura

Cestno omrežje sestoji iz:

- državnih cest G 1/1 Maribor–Dravograd in R 706 Ožbalt–Kapla (mejni prehod),
- občinskih cest ter javnih poti,

- gozdnih cest in
- drugih zasebnih cest.

Vse ceste so v dobrem stanju in potrebne občasni rekonstrukcij.

Ostala infrastruktura:

- večja vodna zajetja imata le naselji Kapla in Ožbalt. Drugo prebivalstvo se oskrbuje z vodo iz manjših, lokalnih vodnih zajetij;
- telekomunikacijsko omrežje pomembno obremenjuje prostor. Obremenitve je možno zmanjšati s posodabljanjem (optični kabli), polaganjem zemeljskih kablov in usklajevanjem koridorjev z elektrodistribucijo;
- odvodnja in čiščenje komunalnih odplak sta slabo urejeni.

1.4.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Predvsem elektrovi (visoko, srednje in nizkonapetostnega omrežja), ki potekajo po Dravski dolini v smeri vzhod–zahod, močno obremenjujejo prostor GGE. Njihov vpliv je možno zmanjšati s kabliranjem in polaganjem zemeljskih kablov.

Hidroelektrarna Ožbalt je četrta elektrarna na slovenskem delu Drave od avstrijske meje in izkorišča energetski potencial reke Drave na odseku od elektrarne Vuhred do pričetka zaježitve elektrarne Fala. Elektrarno so pričeli graditi leta 1957 in obratuje še danes.

1.4.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Drugih gospodarskih dejavnosti pomembnih za gozdarstvo v GGE ni.

1.5 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

Gozdove GGE Kapla uvrščamo v kategorijo požarno srednje ogroženih gozdov.

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v GGE ni. Gozdov z veliko požarno ogroženostjo je 68,06 ha (odsek 41B). Gozdov s srednjo požarno ogroženostjo je 1972,38 ha, z majhno požarno ogroženostjo pa 780,42 ha.

Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Površina gozda (ha)	odseki
Podvelka	0798	Zgornji Vurmat	68,06	41B
Skupaj			68,06	

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november–marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času, ko je tudi največji obisk ljudi v gozdovih. Problematičen je velik obisk turistov in rekreativcev v

času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni obiskovalci gozdov pogosto kurijo (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

V preteklem desetletnem obdobju v GGE nismo zabeležili gozdnih požarov.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 12).

1.6 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

GGE Kapla je razdeljena na 64 oddelkov. Povprečna površina oddelkov je 58,26 ha (oddelek vsebuje tudi negozdne površine). Odsekov je 170, povprečna površina meri 16,59 ha. Oddelki so oblikovani znotraj treh katastrskih občin. Meje ureditvenih enot potekajo znotraj katastrskih občin, praviloma po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki) in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da ne sekajo parcelnih mej in so sočasno tudi meje posesti oziroma celkov. V odsek so praviloma združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi).

Pri obnovi načrta je bilo potrebno zaradi sprememb v lastništvu (dedovanje, trg z nepremičninami) spremeniti nekatere meje odsekov. Pregled preoblikovanih odsekov je prikazan v prilogi načrta, poglavje 12.4. Kjer je prišlo do krčitev, so se površine odsekov zmanjšale, zaradi novo zajetih parcel pa povečale.

1.7 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v GGE Kapla je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevne enote Podvelka. Območje GGE je razdeljeno med dva revirja: Ožbalt (KO Ožbalt) in Kapla (KO Spodnja Kapla in KO Zgornji Vurmat).

Slika 3: Gozdnata krajina (foto: Mateja Cojzer)

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so Gozdnogospodarski načrt za mariborsko ... (2011), Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Kapla 2009–2018 (2009), terenski opisi, Naravovarstvene smernice ... (2019), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ... (2019), Smernice s področja upravljanja z vodami ... (2016), Splošne kulturnovarstvene usmeritve ... (2019).

GGE Kapla leži v osrednjem delu dravskega Kozjaka. Gozdovi poraščajo predvsem strme lege, ki so za kmetijsko rabo neprimerne. Večjim lastnikom predstavljajo, poleg živinoreje, glavni vir dohodka, drugim pa dopolnilni vir dohodka. GGE dajeta značaj dve pokrajinsko ekološki enoti, to sta dolina Drave in Kobansko. Dolina Drave je edinstvena ozka alpska rečna dolina, ki poteka v smeri vzhod–zahod in povezuje alpsko ter panonsko geografsko območje. Kobansko je osrednji del obdravskega Kozjaka, ki se razprostira od Dravograda do Maribora. Gozdnatost v GGE je 76 %.

Ekološke funkcije so poudarjene na 2.820,86 ha površine gozdov (površina vseh poudarjenih ekoloških funkcij 1. in 2. stopnje poudarjenosti). Za Kozjak so značilna strma, ponekod tudi skalovita pobočja s povečano erodibilnostjo. Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 1. stopnje je poudarjena v gozdovih na strmih erodibilnih pobočjih z naklonom nad 25°. Del teh gozdov nad cesto Maribor–Dravograd (153,80 ha) je z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašenih za varovalne gozdove. Na strmih erodibilnih pobočjih z naklonom od 15 do 25°, prevladuje funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 2. stopnje.

Hidrološka funkcija 2. stopnje je poudarjena na erozijskih območjih, ki so izločena na osnovi Strokovnih podlag s področja voda za potrebe prostorskega plana RS (1999). Gozdovi, ki ležijo na širšem vodozbirnem območju, imajo prav tako poudarjeno hidrološko funkcijo 2. stopnje. Linijsko je hidrološka funkcija poudarjena ob potoku Črmenica in številnih drugih potokih. Dolžina vseh vodotokov v GGE je 60,2 km. Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjena na območjih Natura 2000 (POO Zgornja Drava s pritoki, POO Vzhodni Kozjak, POV Drava), ekološko pomembnih območij (EPO Zgornja Drava in EPO Kobansko) in na območju mirnih con. Osrednji del enote je izločen kot Območje pričakovanih naravnih enot (OPNV Kozjak) z nahajališči redkih kamnin in mineralov.

Socialne funkcije so poudarjene na površini 2.331,17 ha gozdov. Gozdovi nad naseljem Ožbalt in nad cesto Maribor–Dravograd imajo poudarjeno zaščitno funkcijo 1. stopnje. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena na območju NVDP Drava - meander ob Dravi. Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na območjih registrirane kulturne dediščine. Rekreatijska in turistična funkcija sta poudarjeni ob planinski poti na meji z Avstrijo.

Z vidika socialnih funkcij gozdov v enoti je nedvomno še velik neizkoriščen potencial razgiban svet in neokrnjena narava.

Proizvodne funkcije so poudarjene na 2.820,86 ha površine gozdov. V vseh gozdovih GGE je poudarjena lesnoproizvodna funkcija 1. stopnje. V teh gozdovih je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. V ostalih gozdovih je poudarjena proizvodna funkcija 2. stopnje. Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin je poudarjena na območju gozdov za čebeljo pašo na površini 2.736,72 ha.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so ovrednotene in prikazane po gozdno funkcijskih enotah in zajemajo gozd ter druga negozdna zemljišča, ki so z gozdom ekološko povezana (ZG, 1993 in nasl.) ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje funkcij.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij na 1. ali 2. stopnji poudarjenosti so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 Opisi sestojev kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«, v »Opombah« so navedeni tudi prisotni točkovni objekti, v opombah so navedeni še kriteriji za določitev funkcij.

Preglednica 17 prikazuje površine gozdnega prostora, v katerem se pojavljajo funkcije. Navedene so površine posameznih funkcij brez prekrivanja.

Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	2.129,19	74,9	74,9	579,57	20,4	20,4				2.842,66
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	1.534,59	54,0	54,0				2.842,66
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	0,00	0,0	0,0	2.842,66	100,0	100,0				2.842,66
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Zaščitna funkcija	251,52	100,0	8,8							251,52
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	2.351,03	100,0	82,7				2.351,03
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lesnoproizvodna funkcija	2820,86	100,0	99,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.820,86
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0							0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00

Opomba: obarvana so polja, kjer se po pravilniku ne določa stopnja poudarjenosti; površina gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. S prekrivanjem funkcij so dobljene površine gozda s poudarjenimi skupinami funkcij (ekološke, socialne, proizvodne), ki so prikazane v Prilogi načrta (Poglavje 12.1, Preglednica 2: F2- Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij). Na površini 2.495,00 ha se prekrivajo proizvodne vloge poudarjene na 1. stopnji z ekološkimi vlogami 2. stopnje v kombinaciji s socialnimi funkcijami 2. stopnje (P1E2S2). Na teh območjih vloge vplivajo na način gozdarjenja.

Opis funkcijskih enot je podan v tabeli F1 - Popis funkcij.

Območja EPO in Natura so bila kriterij pri izločevanju funkcijskih enot. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opis gozda pod opombami. Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti v merilu 1 : 50 000 (KARTA ŠT. 6.b) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 3 ha so zajeti kot točke, reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 50 m na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 7).

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.110,68 ha;
2. stopnja poudarjenosti na površini 710,18 ha.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.110,68 ha.

Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°. Del gozdov na strmih pobočjih nad cesto Maribor–Dravograd (153,80 ha), je z Uredbo o varovalnih... (2005 in nasl.) razglašeni za varovalne gozdove.

2. stopnja poudarjenosti na površini 576,94 ha.

Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom od 15 do 25°.

Hidrološka funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.520,75 ha.

Gozdovi na erozijskih območjih (erozija_ukrepi_zahtevni_poligon). Izločeni so na osnovi Strokovnih podlag s področja voda za potrebe prostorskega plana RS (1999).

Ob potoku Črmenica in drugih manjših potokih je 50 m na vsako stran vodotoka poudarjena hidrološka funkcija 2. stopnje. Dolžina vseh vodotokov v GGE je 60,2 km. Vodotoki so prikazani na karti funkcij kot linijski objekti.

Izviri vode nad Ožbaltom so prikazani točkovno.

Ogrožena območja po predpisih o vodah so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (KARTA ŠT. 7) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Območja EPO in Natura 2000 se v prekrivajo. Območja EPO prekrivajo 96,0 % površine gozdov, območja NATURE 2000 pa 24,6 % gozdov.

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.820,86 ha.

Gozdovi na območjih naravnih vrednot (Drava - meander pri Fali), EPO, Natura 2000 (Preglednica 18), in mirnih con.

Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Zgornja Drava	44.300	700,78	2.169,05
	Kobansko	41.400	2.913,92	540,25
EPO skupaj			3.614,70	2.709,30
NATURA 2000	POO - Vzhodni Kozjak	SI3000313	286,43	197,85
	POO - Zgornja Drava s pritoki	SI3000172	635,08	496,30
	POV - Drava	SI5000011	20,17	0,00
NATURA 2000 skupaj			941,68	694,15

Opomba: Navedene so površine brez prekrivanja.

EPO Zgornja Drava

Območje obsega dolino reke Drave z obrežji, spodnjimi deli pritokov ter vznožji Kozjaka in Pohorja. Povezuje alpsko ter panonsko biogeografsko območje. Za območje so značilni antropogeni habitati v obliki akumulacijskih jezer z dobro razvitimi sladkovodnimi, močvirskimi in obrežnimi habitati, kot npr. trstišča in rečne plitvine. V območju so ohranjeni javorovi gozdovi, na strmih pobočjih vzhodnega dela območja pa bukovi gozdovi. Zgornja Drava je pomembno območje za izredno številčno populacijo kačjega pastirja kačjega potočnika, posamezni odseki pa so pomembni za ogroženo vrsto ribe čep in bobra, ki s svojo aktivnostjo ustvarja habitate za številne druge vrste, med drugim tudi za hrošča močvirskega

krešiča. V ohranjenih pritokih Drave so se ohranile populacije koščaka, v gozdnih robovih in dolinah potokov pa je pogost črtasti medvedek. Nekateri sakralni objekti na območju so zatočišče netopirjev, predvsem navadnega in dolgokrilega netopirja, akumulacijska jezera pa so tudi pomemben življenjski prostor in pomembna selitvena pot ptic.

EPO Kobansko

Del alpskega hribovja v skrajno vzhodnem delu slovenskega alpskega sveta. Razprostira se severno od reke Drave, od doline Bistrice pri Muti na zahodu do Žavcarjevega vrha na vzhodu.

Značilna je prevladujoča silikatna geološka podlaga z dvema manjšima območjema osamelega krasa, ki pomembno prispevata k ekološkemu pomenu in vrstni pestrosti celotnega območja. Razen Pohorja in Strojne, je Kobansko edino silikatno hribovje v Sloveniji. Prevladujeta gozd in gozdnata krajina. Med prostranimi gozdnimi površinami prevladujejo združbe bukve in pravega kostanja (*Castaneo sativa-Fagetum*), navadne smreke in vijugave mastnice (*Avenello fleksuose-Picetum*), bukve in belkaste bekice (*Luzulo albide-Fagetum*), bele jelke in okroglostne lakote (*Galio rotundifolii-Abietetum albae*) ter jelke in trokrpega mahu (*Bazzanio trilobatae-Abietetum albae*). V dolinah ob potokih se uveljavljajo listavci kot so gorski javor, gorski brest in veliki jesen ter več vrst iz rodov jelša, vrba in topol. Poleg teh so naravovarstveno pomembne enote še na višjih nadmorskih višinah sekundarna travišča tipa vrstno bogati *nardetum* z arniko, Kochovim sviščem in drugimi značilnimi cvetnicami. Travišča so pomembna tudi za ohranjanje vitalnih populacij metuljev, predvsem ogroženih travniškega in gozdnega postavneža ter močvirskega cekinčka. Gozdna območja so pomembni habitat ogroženih ptic, predvsem divjega petelina in gozdnega jereba. Območja osamelega krasa so habitat kalcidofilne favne in flore, v jamah pa živi tudi netopir mali podkovnjak in številne druge vrste nevretenčarjev.

V Preglednicah 19 in 20 so navedeni habitatni tipi in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ter so bila kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 19/N-SPA: Natura POO območje

Identifikacijska št.	Ime, status	Vrste in habitatni tipi
SI3000313	POO Vzhodni Kozjak	<u>Dvoživke:</u> Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) <u>Metulji:</u> Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) Gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) <u>Raki:</u> Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)
SI3000172	POO Zgornja Drava s pritoki	<u>Hrošči:</u> Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Metulji:</u> Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) <u>Raki:</u> Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) <u>Gozdni habitatni tipi:</u> 9110 Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) 9180 Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih
SI5000011	POV Drava	<u>Ptice:</u> pivka (<i>Picus canus</i>)

Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta Območje habitata	Opis habitatnega tipa/vrste	Velikost cone znotraj POO (ha)	Velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) • POO Zgornja Drava s pritoki	Paraklimaksna združba porašča večinoma tople prisojne lege in pretežno strma rastišča, vezana je na nekarbonatno geološko podlago, kjer so tla zmerno vlažna in srednje rodovitna. Omenjena združba je uvrščena v rastiščni tip Kislo-ljubno gradnovo bukovje. Poglavlje 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.	587,04	209,97	(U1+)** neugodno stanje - stanje se izboljšuje
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih • POO Zgornja Drava s pritoki	Razširjenost od submontanskega (400 m) do visokogorskega pasu (1.200 m). Javorovi gozdovi se mozaično pojavljajo znotraj bukovij, jelovih in gorskih bukovij, nahajajo se na vlažnih pobočjih ter tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. Pretežno na karbonatni podlagi. Drevesna plast : gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), veliki jesen (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), jelka (<i>Abies alba</i>) posamično. Javorovi gozdovi v GGE so uvrščeni v rastiščne tipe: Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje, Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom, Javorovje s praprotni. Poglavlje 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.	285,64	19,34	(U1-)** neugodno stanje - stanje se slabša
Hribski urh (<i>Bambina variegata</i>) • POO Vzhodni Kozjak	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	1.694,15	286,43	(U1-)** neugodno stanje - stanje se slabša
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) • POO Vzhodni Kozjak • POO Zgornja Drava s pritoki	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	399,79 851,79	77,23 99,23	(FV)** ugodno stanje
Gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) • POO Vzhodni Kozjak	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	470,75	98,77	(U1x)** neugodno stanje - trend ni zaznan
Močvirski kresič (<i>Carabus variolosus</i>) • POO Zgornja Drava s pritoki	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	1.495,97	222,10	(U1=)** neugodno stanje - stabilno
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) • POO Vzhodni Kozjak • POO Zgornja Drava s pritoki	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	18,99 188,47	13,09	(U1+)** neugodno stanje - stanje se izboljšuje
Pivka (<i>Picus canus</i>) • POV Drava	Poglavlje 1.1.8 - Živalski svet	4.680,53	17,33	C manj ugodno

Vir: Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013). Opombe: na celotnem območju Natura 2000 Vzhodni Kozjak / Drava / Drava s pritoki, ** na celotnem območju alpske biogeografske regije.

Znotraj območij Natura so bile izločene upravljavske cone za celoten gozdni prostor na območju POO Vzhodni Kozjak, POO Zgornja Drava in POV Drava. Površine upravljaljskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

1. POO Vzhodni Kozjak (SI3000313)

Upravljaljska cona 3313-CGP

Površina gozda: 197,85 ha.

Kvalifikacijske vrste:

- Hribski urh (*Bombina variegata*) je vezan zlasti na območja mokrišč in občasnih vodnih teles.
- Črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) je vezan na gozdne robove in brežine.
- Gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*) se nahaja v gozdovih ob potoku Črmenica s pritoki.
- Navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) je vezan na območja vodotokov in gozdov v pasu 25 metrov (Črmenica s pritoki).

2. POO Zgornja Drava s pritoki (SI3000172)

Upravljaljska cona 3172-CGP

Površina gozda: 496,30 ha.

Kvalifikacijske vrste:

- Močvirski krešič (*Carabus variolosus*) je vezan na zamočvirjene gozdove ob izlivih potokov; nabrežja potokov v širini 25 metrov; Ledergaserjev potok, Ožbaltski potok, Črmenica, Grilov graben, Gobinjek in gozdovi ob reki med Šturmom in HE Ožbalt.
- Črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) je vezan na gozdne robove in brežine.
- Navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) je vezan na območja vodotokov in gozdov v pasu 25 metrov (Šturmov potok, Ledergaserjev potok).

Habitatni tipi:

- Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*) se nahajajo v odsekih: 15037C, 15038A, 5039A, 15042A, 15042B, 15047B, 15058B, 15059C, 15060B, 15060C, 15061A, 15062A, 15063A, 15063B, 15064C.
- Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih se nahajajo v odsekih: 15061A Ditinger, 15049B Kavčevo (sestoja S018, S095), odsek 15037B (sestoja J101, J102) ob potoku Gobinjek pod Gosakom.

3. POV Drava (SI5000011)

Upravljaljska cona 5011-CGP

Površina gozda: 0,00 ha.

Kvalifikacijske vrste:

- Pivka (*Picus canus*) poseljuje mešane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 251,24 ha.
2. stopnja poudarjenosti na površini 2.569,62 ha.

Rekreacijska in turistična funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 142,56 ha.
- Poudarjeni sta linijsko v dolžini 2,34 km ob planinski travsverzali ob državni meji na Kozjaku.

Zaščitna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 251,24 ha.
- Gozdovi na strmih pobočjih nad cesto Maribor–Dravograd.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.331,17 ha.
- Gozdovi na območjih naravne vrednote Drava-meander pri Fali (NVDP 4462) ter na območju pričakovanih naravnih vrednot Kozjak (OPNV). To območje je opredeljeno kot nahajališče redkih mineralov in kamnin. Obsega dve tretjini površine GGE severno od Drave.
- Naravne vrednote - drevesa, ki so v gozdu ali na gozdnem robu, so na karti funkcij prikazane kot točke, potok Črmenica je prikazana linijsko.
- Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.
- Vsi objekti so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.
- Objekti so povzeti po Naravovarstvenih smernicah ... (2019) in prikazani v Preglednici 21.

Preglednica 21: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
1963	Kozjekove bukve	Skupina debelih bukev pod domačijo Kozjek, severno od Ožbalta, vzhodno od Radelj ob Dravi	DREV	NVLP	izven gozda
3286	Kozjekovi smreki	Veliki smreki pod domačijo Kozjek na Kozjaku nad Ožbaltom, vzhodno od Radelj ob Dravi	DREV	NVDP	57 A
6247	Ulbinovi bukvi	Debeli bukvi na Spodnji Kapli, severovzhodno od Radelj ob Dravi	DREV	NVLP	izven gozda
7572	Črmenica	Levi pritok Drave, severno od Ožbalta, severozahodno od Selnice ob Dravi	HIDR	NVLP	linijsko, več odsekov
4462V	Drava - meander pri Fali	Rečni meander na Dravi pri Fali	HIDR, GEOMORF	NVLP	32 C, 36 B C, 37 A B C D, 38 A B, 39 A B, 40 A B C
7111OP	Spodnja Kapla - rastišče Kochovega svišča	Rastišče Kochovega svišča (<i>Gentiana acaulis</i>) na Spodnji Kapli, severovzhodno od Radelj ob Dravi	BOT	NVLP	izven gozda
7112OP	Ožbalt - rastišče Kochovega svišča	Rastišče Kochovega svišča (<i>Gentiana acaulis</i>) severno od Ožbalta	BOT	NVLP	izven gozda

Funkcija varovanja kulturne dediščine

2. stopnja poudarjenosti: varovane enote in območja kulturne dediščine.
- Podatki o varovani kulturni dediščini so povzeti po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Kapla z vidika varstva kulture (2019). Pri

vrednotenju te funkcije sta bila upoštevana še Pravni režim varstva kulturne dediščine (eVrD) (2009) in Register nepremične kulturne dediščine (Rkd) (2009).

Objekti kulturne dediščine na območju gozdov ali ob njegovem robu so prikazani v Preglednici 22.

Preglednica 22: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (FE - funkcijska enota, T- točka)

EV/ID št.	Ime	Odsek	FE/T	Režim / podrežim
Arheološka dediščina				
8.126	Ožbalt - Sledovi rimske ceste	49C	L04	spomenik
8.200	Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 52			spomenik
8.202	Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 84			spomenik
8.229	Spodnja Kapla - Partizanska bolnišnica pri Drulku	24A	T04	spomenik
18.235	Spodnja Kapla - Tratner			dediščina / stavbna dediščina
18.250	Vurmat - Domačija Črnač		T11	dediščina / stavbna dediščina
18.275	Spodnja Kapla - Marijina kapelica			dediščina / stavbna dediščina
23.908	Zgornja Kapla - Vas		T12	dediščina / naselbinska dediščina

Meje območij arheološke dediščine: Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 52 (ID 8.200), Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 84 (ID 8.202), Spodnja Kapla - Tratner (ID 18.235), Spodnja Kapla - Marijina kapelica (ID 18.275), segajo mestoma do gozdov, funkcije na teh območjih niso izločene in prikazane. Varovane enote in območja kulturne dediščine, ki so v gozdu ali na gozdnem robu, so na karti funkcij prikazane kot točke, varovana vrednota Ožbalt - sledovi rimske ceste je prikazana linijsko.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Vsi objekti kulturne dediščine so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.

Slika 4: Spodnja Kapla - Partizanska bolnišnica pri Drulku (foto: Mateja Cojzer)

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.820,86 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE so gozdovi uvrščeni v tri gospodarske kategorije gozdov (Preglednica 23). Največji delež predstavljajo večnamenski gozdovi, teh je 85,2 %. 9,3 % predstavljajo GPN, kjer so ukrepi dovoljeni. Ti gozdovi poraščajo skrajni jugovzhodni del GGE v katastrski občini Zgornji Vurmat in se nahajajo na območju NV Drava - meander pri Fali. Delež z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašanih varovalnih gozdov znaša 5,5 %. Ti gozdovi se nahajajo na strmih in mestoma skalovitih pobočjih nad cesto Maribor–Dravograd.

Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	2.115,95	287,67	2.403,62	85,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	183,62	79,82	263,44	9,3
Varovalni gozdovi	9,94	143,86	153,80	5,5
Skupaj:	2.309,51	511,35	2.820,86	100,0

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so bili oblikovani na osnovi gozdnih rastiščnih tipov. V posamezen RGR so bili združeni odseki na podobnih rastiščih, z enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, z enotnim dolgoročnim gozdnogojitvenim ciljem in enotnimi gozdnogojitvenimi usmeritvami. Oblikovani so bili znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih RGR. Pri njihovem oblikovanju je bila upoštevana poudarjenost funkcij gozdov.

Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR

Gospodarske kategorije gozdov in RGR	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi		2.403,61	100,0
08002 - Podgorska kisloljubna bukovja	73100 - Kisloljubno gradново bukovje	644,20	74,5
	63200 - Predalpsko gorsko bukovje	116,66	13,5
	77100 - Jelovje s praprotmi	77,50	9,0
	Skupaj RGR	864,66	100,0
14002 - Jelovja	77100 - Jelovje s praprotmi	808,72	52,6
	77200 - Jelovje s trikrpim bičnikom	400,51	26,0
	73100 - Kisloljubno gradново bukovje	212,45	13,8
	Skupaj RGR	1.538,95	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni		263,44	100,0
08002 - Podgorska kisloljubna bukovja	73100 - Kisloljubno gradново bukovje	124,23	67,1
	77100 - Jelovje s praprotmi	32,07	17,3
	63200 - Predalpsko gorsko bukovje	12,13	6,6
	Skupaj RGR	185,09	100,0
14002 - Jelovja	77100 - Jelovje s praprotmi	35,70	45,6
	77200 - Jelovje s trikrpim bičnikom	33,02	42,1
	73100 - Kisloljubno gradново bukovje	6,33	8,1
	Skupaj RGR	78,35	100,0
Varovalni gozdovi		153,80	100,0
28005 - Gozdovi na strmih legah	73100 - Kisloljubno gradново bukovje	115,63	75,2
	54200 - Predalpsko gradново belogabrovje	38,17	24,8
	Skupaj RGR	153,80	100,0
Skupaj vsi gozdovi v GGE		2.820,85	100,0

Opomba: Prikazani so samo trije gozdni rastiščni tipi z največjim deležem.

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov so prikazani na karti Karta kategorij gozdov (Karta št. 4) v merilu 1 : 25.000 v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta.

3.2 Lesna zaloga

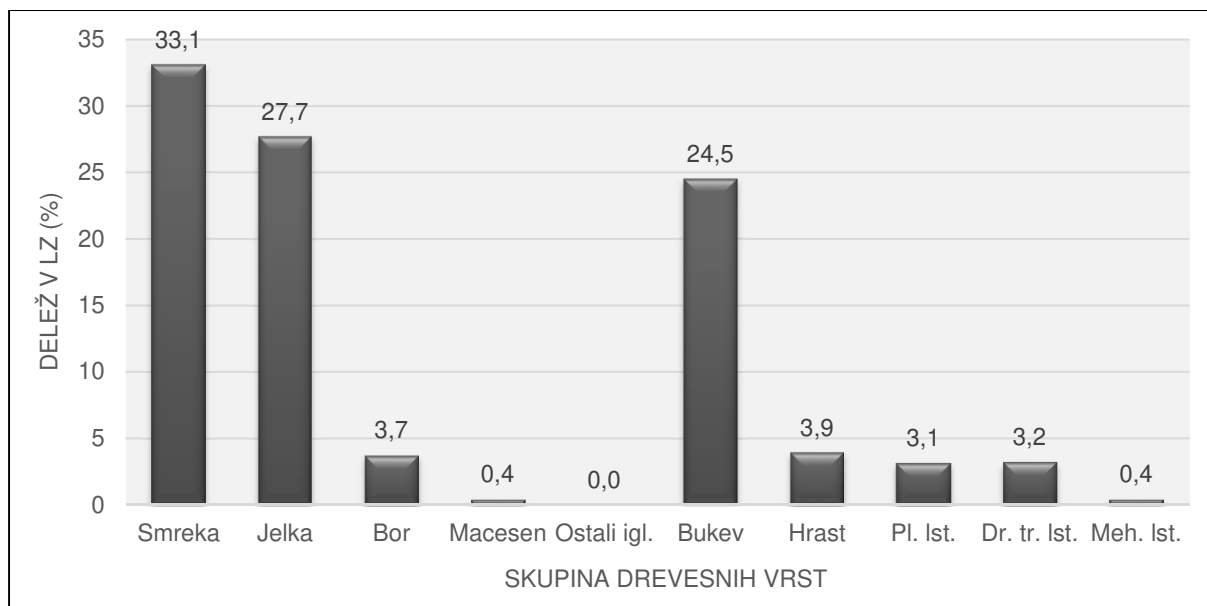
Povprečna lesna zaloga v GGE znaša 349,9 m³/ha. Od tega je 64,9 % iglavcev in 35,1 % listavcev. Lesna zaloga je skoncentrirana od III. do V. debelinskega razreda, od tega največji delež predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm) (Preglednica 25). Tudi pri iglavcih največji delež predstavlja drevje v petem debelinskem razredu, medtem ko pri listavcih največji delež predstavlja drevje v drugem debelinskem razredu.

Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

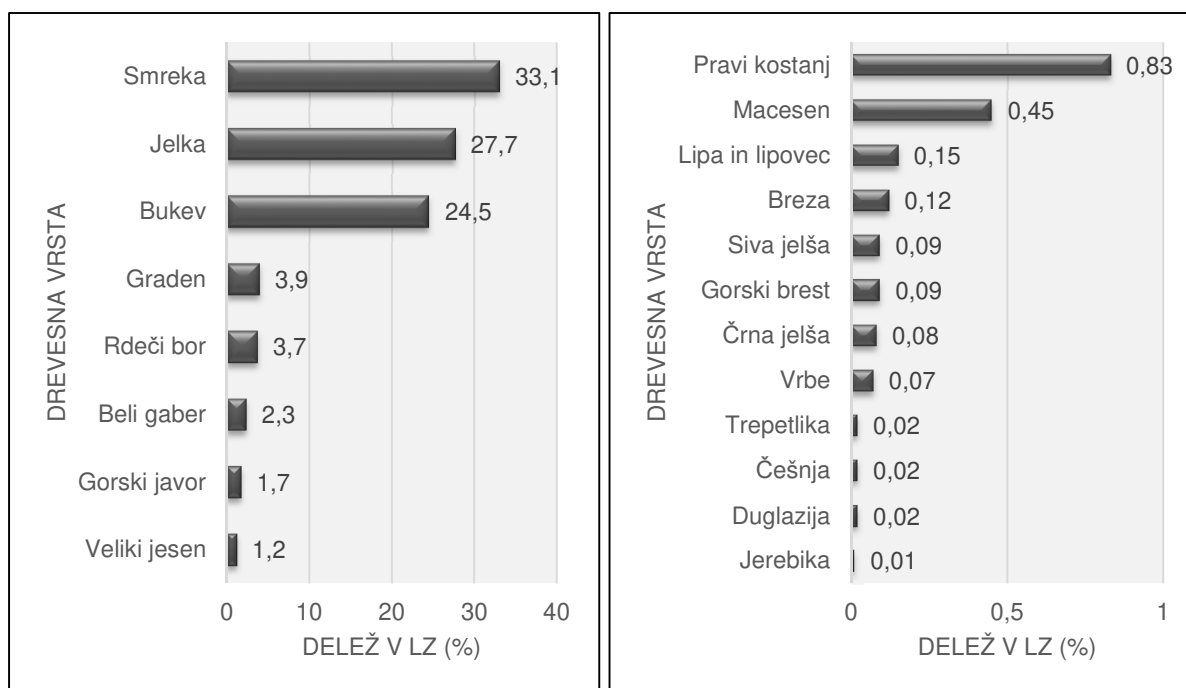
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,5	13,5	19,8	24,5	36,7	115,6	33,1
Jelka	5,6	12,5	18,9	24,8	38,2	96,8	27,7
Bor	5,5	13,5	20,4	25,1	35,5	12,9	3,7
Macesen	5,6	13,7	20,9	25,4	34,4	1,6	0,4
Ostali igl.	5,5	11,1	18,7	25,0	39,7	0,1	0,0
Bukev	7,5	23,8	23,6	21,5	23,6	85,8	24,5
Hrast	7,5	24,1	24,8	20,7	22,9	13,7	3,9
Pl. Ist.	8,7	25,1	21,4	22,4	22,4	10,9	3,1
Dr. tr. Ist.	8,2	24,9	23,2	21,3	22,4	11,1	3,2
Meh. Ist.	10,9	28,9	21,2	21,5	17,5	1,4	0,4
Iglavci	5,6	13,1	19,4	24,7	37,2	227,1	64,9
Listavci	7,7	24,2	23,4	21,4	23,3	122,8	35,1
Skupaj	6,3	17,0	20,8	23,6	32,3	349,9	100,0

V sestojih prevladujejo iglavci (64,9 %). Glavna drevesna vrsta je smreka, katere delež znaša 33,1 %. V skladu z rastiščnimi razmerami ji sledita jelka (27,7 %) in bukev (24,5 %) (Grafikon 1). Med iglavci so prisotni še rdeči bor (3,7 %) ter v majših deležih macesen, duglazija (Grafikon 2) in zeleni bor. Delež listavcev v lesni zalogi znaša 35,1 %. Poleg bukve, ki je ključna drevesna vrsta, so prisotne še graden (3,9 %), med drugimi trdimi listavci je največ belega gabra (2,3 %), nekaj je tudi pravega kostanja (0,8 %), navadna robinija se pojavlja le na robovih in pod daljnovodi. Med plemenitimi listavci so evidentirani gorski javor (1,7 %), veliki jesen (1,2 %), lipa in lipovec, gorski brest, divja češnja ter redko prisotna oreh in ostrolistni javor, slednji se pojavlja le v pomladku. Med mehкими listavci je največ breze, sledijo ji siva jelša, črna jelša, trepetlika, jerebika in posamezne vrbe. Od listavcev je v zelo majhnih deležih evidentirana še potencialno invazivna pavlovnija.

V GGE je bilo skupaj evidentiranih štiriindvajset drevesnih vrst.

Grafikon 1: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).

Grafikon 2: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Povprečna lesna zaloga je nekoliko višja v zasebnih gozdovih, kjer znaša 356,6 m³/ha, v državnih je le-ta 319,6 m³/ha. Razmerje iglavci : listavci je v zasebnih gozdovih 70,0 % : 30,0 %, medtem ko je v državnih 39,3 % : 60,7 %.

Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	640.606	576.417	64.189
	m ³ /ha	227,1	249,5	125,5
Listavci	m ³	346.503	247.265	99.238
	m ³ /ha	122,8	107,1	194,1
Skupaj:	m³	987.109	823.682	163.427
	m³/ha	349,9	356,6	319,6

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge so bile pridobljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskih opisih sestojev. V GGE so bile okularne lesne zaloge korigirane glede na izračun lesnih zalog po stalnih vzorčnih ploskvah. Povprečna lesna zaloga po SVP je znašala 346,8 m³/ha, povprečna lesna zaloga po opisih pa 314,0 m³/ha. V povprečju so bile lesne zaloge iglavcev izravnane s faktorjem 1,113 in listavcev s faktorjem 1,119. Z opisi so bile lesne zaloge iglavcev in listavcev podcenjene. Lesne zaloge odsekov so bile dobljene s seštevkom korigiranih lesnih zalog sestojev.

SVP so bile postavljene na mreži 500 x 200 m, ne glede na lastništvo in ne glede na RGR.

Posamezni rastiščnogojitveni razredi so bili zaradi menjavanja rastiščnih razmer na majhnih površinah uvrščeni samo v en stratum. Z združitvijo rastiščnogojitvenih razredov v en stratum se je povečalo število stalnih vzorčnih ploskev, s tem pa se je zmanjšala vzorčna napaka (E) ocen lesnih zalog pod predpisani nivo 15 % in na nivoju GGE znaša 6,0 %.

V stratum 1 so bili tako združeni naslednji rastiščnogojitveni razredi: Podgorska kisloljubna bukovja (RGR 08002), Jelovja (RGR 14002) in Gozdovi na strmih legah (RGR 28005).

Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Površina (ha)	LZ (m ³ /ha)	Število SVP	±E (%) po RGR	±E (%) po stratum
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	08002 - Podgorska kisloljubna bukovja	1.049,72	319,6	103	10,7	6,1
	14002 - Jelovja	1.617,34	373,2	164	7,4	
	28005 - Gozdovi na strmih legah	153,80	251,3	16	25,7	
Skupaj		2.820,86	346,8	283	6,1	6,1
OKULARNA OCENA						
1	08002 - Podgorska kisloljubna bukovja	1.049,72	300,1			
	14002 - Jelovja	1.617,34	326,5			
Skupaj		2.820,86	314,0			

Način ugotavljanja tarif

Tarifni razredi so bili za skupine drevesnih vrst po odsekih določeni okularno. Za gospodarsko najpomembnejše drevesne vrste - smreka, jelka in bukev, so bili na stalnih vzorčnih ploskvah ocenjeni povprečni tarifni razredi po rastiščnogojitvenih razredih tako, da so se na ploskvah merile višine štirih najbližjih nadvladujočih oz. sovladajočih dreves s premerom 30 ali več cm. Za te drevesne vrste so se tarifni razredi po odsekih korigirali tako, da se je njihova ponderirana sredina po rastiščnogojitvenih razredih približala oceni tarif na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 28: Pregled povprečnih tarifnih razredov po RGR, ki so uporabljene v gozdnogospodarskem načrtu in tarifnih razredov, ki so bile ugotovljene z meritvami na SVP (ponderirana sredina).

RGR	Rastiščnogojitveni razred	DV	LZ (%)	Tarifni razred			Št. dreves
				načrt 2009-2018	načrt 2019-2028	SVP	
08002	Podgorska kisloljubna bukovja	Smreka	28,0	32	32	33	63
		Jelka	11,0	32	32	33	37
		Bukev	40,0	32	32	33	117
14002	Jelovja	Smreka	37,0	33	33	34	130
		Jelka	39,0	33	33	34	150
		Bukev	14,0	33	33	34	55
28005	Gozdovi na strmih legah	Smreka	12,0	28	28	28	7
		Jelka	3,0	26	26	26	2
		Bukev	47,0	29	30	32	14
Skupaj GGE		Smreka	33,0	33	33	34	200
		Jelka	28,0	33	33	34	189
		Bukev	24,0	32	32	33	186

Uporabljene povprečne tarife v preteklem ureditvenem obdobju (Gozdnogospodarski načrt GGE Kapla 2009–2018; 2009) na nivoju GGE so bile pri vseh treh glavnih drevesnih vrstah - smreki, jelki in buki, za pol tarifnega razreda nižje kot pa so bile ugotovljene z meritvami na SVP leta 2019 (Preglednica 28). Glede na RGR je bila potrebna korekcija tarifnih razredov po odsekih le za bukev, in sicer v RGR 28005, kjer smo v odseku 15044A tarifni razred dvignili za dva tarifna razreda. V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem so tarifni razredi pri ostalih skupinah drevesnih vrst ostali nespremenjeni.

Tarifni razredi po posameznih odsekih so podani v prilogi načrta v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 7,25 m³/ha. Delež iglavcev in listavcev v prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi. Prirastek iglavcev znaša 4,77 m³/ha, listavcev pa 2,48 m³/ha. Prirastek je na nivoju GGE ter pri listavcih najvišji v drugem debelinskem razredu, pri iglavcih pa v tretjem in četrtem debelinskem razredu.

Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,56	0,98	1,12	1,12	0,99	4,77	65,8
Listavci	0,44	0,83	0,56	0,38	0,27	2,48	34,2
Skupaj	1,00	1,81	1,68	1,50	1,26	7,25	100,0

Razmerje višin prirastka po lastniških kategorijah je podobno razmerju višin lesnih zalog; tako je tudi tekoči letni prirastek višji v zasebnih gozdovih kot pa v državnih.

Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	13.454	12.142	1.312
	m ³ /ha	4,77	5,25	2,57
Listavci	m ³	7.001	5.098	1.903
	m ³ /ha	2,48	2,21	3,72
Skupaj	m³	20.455	17.240	3.215
	m³/ha	7,25	7,46	6,29

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan na podlagi prirastnih nizov, ki so bili pridobljeni iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastni nizi so bili dobljeni z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst za celo GGE skupaj.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli za Presslerjev odstotni volumenski prirastek:

$$Iv_{\% \text{ Press}} = \frac{(V_2 - V_1) * 100}{\left(\frac{V_1 + V_2}{2} \right)} \quad \dots (1)$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so bili pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisih sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2016 (Geodetske podlage ZGS, 2018), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2018), temeljni topografski načrti (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2018), digitalni katastrski načrti povzeti po GURS iz leta 2018 (Geodetske podlage ZGS, 2018) ter raba tal povzeta po MKGP iz leta 2018 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2018).

Več prostorsko ločenih sestojev je bilo ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so bili izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi, vrstni sestavi, gozdnogojitveni smernici ter vrsti lastništva.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010). Vrednosti ocenjevanih parametrov so bile pridobljene s terenskimi popisi sestojev. Izločenih je bilo 1.065 sestojev s povprečno površino 2,65 ha.

Izločeni sestoji so bili uvrščeni v pet razvojnih faz (Preglednica 31). V GGE prevladujejo skupinsko raznodobni gozdovi v razvojni fazi debeljaka (33,7 %), tipično prebiralnih gozdov je 32,2 %, sestojev v obnovi 15,0 %, drogovnjakov 13,3 % in mladovij 5,8 %.

Delež pomladka v GGE znaša 24,1 % od celotne površine gozdov. V pomladek so zajete mlade razvojne stopnje sestojev (do vključno letvenjaka) pod zastorom matičnih dreves, ki bodo v skladu z gozdnogojitvenimi cilji gradili nov sestoj ter pomladek v prebiralnih gozdovih. Pomladek je sicer prisoten v vseh razvojnih fazah, opisan pa je samo tisti pomladek, ki je pomemben za nadaljnji razvoj gozda. Tako največji delež dosega v sestojih v obnovi (50,3 %), v prebiralnih gozdovih pa znaša 48,7 %. Pri pomladku je premajhen delež bogatih zasnov; visok delež dobrih zasnov omogoča ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Lesna zaloga v drogovnjakih ob srednjem premeru 22 cm znaša 306,5 m³/ha. Povprečni prirastek v drogovnjakih znaša 7,15 m³/ha/leto. Večinoma so to neredčeni sestoji, ki so pogosto pregosti. Srednji premer dreves v debeljakih ne presega kriterialnega praga 30 cm, kar nakazuje na pomanjkanje debelih dreves ter na velik delež podstojnih dreves. Povprečna lesna zaloga v debeljakih znaša 413,0 m³/ha, povprečni prirastek pa 7,92 m³/ha/leto. Povprečna lesna zaloga v sestojih v obnovi znaša 293,7 m³/ha, povprečni prirastek pa 5,37 m³/ha/leto. Lesne zaloge prebiralnih sestojev so prav tako dokaj nizke, srednji premer znaša 25 cm. Povprečna lesna zaloga v prebiralnih sestojih znaša 391,3 m³/ha, povprečni prirastek pa 8,78 m³/ha/leto. Srednji premer drevja v GGE je 25 cm.

Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek						Lesna zaloga m³/ha	Št. vzorčnih ploskev	± E	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			%	
Mladovje	164,48	5,8								9	0,0	0
Drogovnjak	373,99	13,3	5,28	1,4	100,0	0,0	0,0	0,0	306,5	33	17,2	22
Debeljak	950,39	33,7	18,79	2,0	3,1	96,9	0,0	0,0	413,0	95	8,3	25
Sestoj v obnovi	422,53	15,0	212,43	50,3	0,0	88,9	11,1	0,0	293,7	49	17,7	26
Tipični prebiralni	909,47	32,2	442,51	48,7	0,0	89,6	10,4	0,0	391,3	97	10,0	25
Skupaj	2.820,86	100,0	679,01	24,1					349,9	284	6,1	25

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

V drevesni sestavi pomladka prevladujejo ključne drevesne vrste (Preglednica 32), to so jelka, smreka in bukev. Ostale drevesne vrste se pojavljajo v manjših deležih. Na ogolelih površinah, ki so nastale po vetrolomu, se v pomladku pojavlja tudi potencialno invazivna drevesna vrsta pavlovnija, v še večji meri pa invazivni rastlinski vrsti navadna barvilnica in žlezava nedotika. Povsod, kjer se pojavljajo, je njihov delež v pomladku zaskrbljujoč, in mu bo pri obnovi ter negi sestojev potrebno posvetiti posebno pozornost.

Preglednica 32/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.lis.	Meh.Ist.
ha	204,69	233,78	0,68	0,00	0,00	168,77	0,35	22,73	13,73	34,28
%	30,15	34,43	0,10	0,00	0,00	24,86	0,05	3,35	2,02	5,05

V mladovjih ima dobra polovica sestojev dobro sestojno zasnovo (Preglednica 33), slaba polovica sestojev pa pomanjkljivo zasnovo. Sestojev z bogatimi zasnovami ni niti 1%. Dobrih 80 % mladovij je nenegovanih. Mladja se pogosto nahajajo na ogolelih površinah nastalih zaradi vetroloma, katere so pogosto poraščene z robido, travo, praproto in grmovnimi vrstami. V drogovnjakih prevladujejo dobre sestojne zasnove, slaba polovica sestojev je pomanjkljivo negovana. Dobrih 40 % drogovnjakov ima še vedno tesen sklep. Tudi pretežni delež debeljakov, sestojev v obnovi in prebiralnih sestojev je pomanjkljivo negovanih. Dobrih 60 % debeljakov ima normalen sklep. Dobra četrtina debeljakov ima rahel do vrzelast sklep, kateri predstavljajo dobro osnovo za uvajanje sestojev v obnovo.

V GGE primanjkuje sestojev z bogato zasnovo, kar je posledica pomanjkljivega izvajanja oz. neizvajanja gojitveno negovalnih del, predvsem v mladovjih in drogovnjakih. S tem bo v prihodnje ogrožena trajnost donosov lesa.

Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	164,48	0,2	50,4	48,4	1,0	2,5	15,6	81,3	0,6	28,3	17,2	9,4	45,1
Drogovnjak	373,99	1,7	50,9	47,4	0,0	2,2	46,6	51,2	0,0	42,4	40,1	16,3	1,2
Debeljak	950,39					7,8	85,5	6,7	0,0	13,9	60,9	16,3	8,9
Sestoj v obnovi	422,53					0,4	67,6	31,8	0,2				
Tipično prebiralni	909,47					13,0	69,7	17,3	0,0				
Skupaj	2.820,86												

3.5 Tipi sestojev

V GGE prevladuje tip »Drugi pretežno iglasti gozdovi« s 43,6 % (Preglednica 34). V ta tip se prištevajo sestoji, v katerih je delež iglavcev višji od 75 %, posamezni delež smreke ali jelke pa ni višji od 75 %. Po obsežnosti jim sledi tip »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« s 25,7 %, v ta tip sodijo mešani gozdovi smreke, bukve, pravega kostanja in hrasta, vendar nobena od teh vrst ne prevladuje. »Drugi pretežno listnati gozdovi«, kjer je več kot 75 % listavcev, zavzemajo 13,4 %. »Gozdov bukve in smreke« je 7,3 %. To so gozdovi, v katerih je delež bukve in smreke višji od 75 %. V »smrekove gozdove«, v katerih je delež smreke višji od 75 %, je uvrščenih 3,7 % vseh gozdov. Primarnih smrekovij v GGE ni. »Bukovih gozdov«, kjer je delež bukve višji od 75 % je 3,0 %. V manjšem obsegu se pojavljata še tipa »Gozdovi bukve in hrasta« ter »Gozdovi bukve in jelke«. Vsi ostali tipi drevesne sestave gozdov obsegajo posamezno manj kot 1 % površine, skupaj pa 0,3 % površine vseh gozdov v GGE. To so: »Jelovi gozdovi«, »Hrastovi gozdovi« in »Borovi gozdovi«.

Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Drugi pretežno iglasti gozdovi	1.231,55	43,6
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	726,29	25,7
Drugi pretežno listnati gozdovi	378,31	13,4
Gozdovi bukve in smreke	204,83	7,3
Smrekovi gozdovi	104,28	3,7
Bukovi gozdovi	83,25	3,0
Gozdovi bukve in hrasta	53,98	1,9
Gozdovi bukve in jelke	31,39	1,1
Jelovi gozdovi	4,79	0,2
Hrastovi gozdovi	1,82	0,1
Borovi gozdovi	0,37	0,0
Skupaj	2.820,86	100,0

Drevesna sestava v GGE je dokaj pestra, mešanost glavnih drevesnih vrst - smreke, bukve in jelke pa v glavnem skupinska. Smreka je pod antropogenim vplivom razširjena po vsej

GGE in se pojavlja na vseh rastiščih. V višjih delih GGE je močnejše zastopana jelka, bukev je razširjena v osrednjem delu GGE v okviru bukovih rastišč. Zaradi velike konkurenčne moči in opučenih negovalnih ukrepov je osvojila pogosto tudi težko dostopna rastišča drugih drevesnih vrst. Ostale drevesne vrste se pojavljajo posamezno ali v manjših skupinah na njihovih optimalnih rastiščih. Rdeči bor se na zelo kislih rastiščih pojavlja sestočno, sicer je primešan posamezno ali v manjših skupinah. Gradenci sestoje na suhih, pretežno strmih legah v južnem delu GGE. Prav tako se na strmih legah v južnem delu GGE sestočno pojavlja navadni beli gaber, sicer je primešan posamezno. Črna in siva jelša se na zamočvirjenih rastiščih in ob vodotokih pojavljata sestočno, sicer sta primešani posamično ali v manjših skupinah. Plemeniti listavci so prisotni posamezno ali skupinsko na neustaljenih tleh. Macesen se pojavlja posamezno ali v manjših skupinah in je umetno vnesen. Kostanj se pojavlja raztreseno, predvsem ob gozdnih robovih na toplih legah. Ostale drevesne vrste so primešane posamično ali v šopih.

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

V GGE prevladujejo spremenjeni gozdovi, teh je 88,8 %. Visok delež spremenjenih sestojev je posledica prevelikega deleža smreke, ki je bila v preteklosti pospeševana na vseh rastiščih, medtem, ko je bila bukev izsekana kot nezaželena vrsta. Zaradi umiranja jelke v preteklosti, se je smreka močno razširila tudi na jelova rastišča. Za gospodarjenje z gozdovi je zelo pomemben delež ohranjenih sestojev, delež le-teh znaša 10,1 %. Ti sestoje se nahajajo tako na jelovih kot tudi na bukovih rastiščih. Gozdov z močno spremenjeno drevesno sestavo je 1,4 %, gozdov z izmenjano drevesno sestavo v GGE ni.

Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	231,37	9,6	2.132,67	88,8	39,58	1,6	0,00	0,0	2.403,62	85,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	13,94	5,3	249,50	94,7	0,00	0,0	0,00	0,0	263,44	9,3
Varovalni gozdovi	39,93	26,0	113,87	74,0	0,00	0,0	0,00	0,0	153,80	5,5
Skupaj vsi gozdovi	285,24	10,1	2.496,04	88,5	39,58	1,4	0,00	0,0	2.820,86	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila določena 2.029 drevesom. Tako pri iglavcih kot pri listavcih prevladuje dobra kakovost drevja. Premajhen je delež drevja odlične in prav dobre kakovosti (skupaj le 9,4 %) ter prevelik delež zadovoljive kakovosti (18,7 %). Tudi pri glavnih graditeljicah sestojev - smreki, jelki in bukvi prevladuje drevje dobre kakovosti. Smreka in jelka imata podobno kakovost, pri obeh drevesnih vrstah je v prvih treh razredih več kot 80 % dreves. Nekoliko slabše razmerje ima bukev, saj je dobra četrtina dreves razporejena v zadnja dva razreda, t.j. zadovoljive in slabe kakovosti. Nekoliko višji delež drevja z odlično in prav dobro kakovostjo je bil zabeležen pri plemenitih listavcih.

Preglednica 36/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	657	0,3	9,4	73,1	16,7	0,5
Jelka	554	0,0	7,6	82,6	9,6	0,2
Bor	75	0,0	5,3	69,4	25,3	0,0
Macesen	19	0,0	15,8	78,9	5,3	0,0
Bukev	473	0,0	10,4	61,4	25,2	3,0
Hrast	122	0,0	9,8	49,2	37,7	3,3
Pl. Ist.	59	1,7	20,3	61,0	11,9	5,1
Dr. tr. Ist.	57	0,0	3,5	49,1	40,4	7,0
Meh. Ist.	13	0,0	23,1	61,5	15,4	0,0
Skupaj iglavci	1.305	0,2	8,5	77,0	14,0	0,3
Skupaj listavci	724	0,1	10,8	58,4	27,2	3,5
Skupaj	2.029	0,1	9,3	70,5	18,7	1,4

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah 6,5 %. Pri tem prevladujejo poškodbe na vejah, ki so nastale zaradi vetroloma. Poškodbe na deblu in koreničniku so posledica naravnih (strela, kamenje) in antropogenih vplivov (nepazljivost in neustrezna tehnologija pri sečnji in spravilu lesa).

Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,8
Veje	3,7
Skupaj	6,5

Slika 5: Poškodbe na deblu in koreničniku (foto: Mateja Cojzer)

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2010, 2014 in 2017 je bil opravljen popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogočala korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastišnogojitvene tipe.

GGE Kapla spada v popisno enoto Kozjak, ki leži v dveh GGO (Slovenj Gradec in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Ker metoda sloni na trendih tega priraščanja, bo potrebno še nekaj popisov, da bo možno boljše analizirati vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje. V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti 2017 znotraj celotne popisne enote Kozjak na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 32 vzorčnih ploskvah, od tega je bilo na območju GGE Kapla deset ploskev, kar v tem primeru predstavlja le majhen delež celotne površine GGE. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se je število osebkov na hektar zmanjšalo. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj. Preglednica 38 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 7,6 %. Najvišja je v razredu 3 (10 %), najnižja pa v razredu 5 (2,4 %).

Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2017 - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	58.105	
2. 16-30 cm	35.753	6,4
3. 31-60 cm	25.144	10,0
4. 61-100 cm	10.508	7,6
5. 101-150 cm	4.128	2,4
Skupaj 2–5	75.534	7,6

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež jelke in bukve, medtem ko se deleži ostalih drevesnih vrst bistveno ne spreminjajo (Preglednica 39). Najvišja objedenost je pri drugih trdih listavcih in plemenitih listavcih. Ob izvedbi naslednjega popisa objedenosti se bo dobilo še jasnejšo sliko o dejanski objedenosti oziroma trendu objedenosti. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo negovana mladovja (81,3 %), je zasnova teh mladovij ugodna (50,6 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2017 po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (%)				Objedenost (%)
	15 do 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	20,0	20,0	18,0	18,0	-
Jelka	50,0	48,0	48,0	61,0	5,1
Bukev	20,0	18,0	26,0	19,0	12,4
Hrasti	1,0	-	-	-	-
Plemeniti listavci	2,0	2,0	-	1,0	28,6
Drugi trdi listavci	2,0	5,0	4,0	1,0	41,6
Mehki listavci	5,0	8,0	4,0	-	11,5
Iglavci	70,0	67,0	65,0	79,0	3,7
Listavci	30,0	33,0	35,0	21,0	16,2
Skupaj					7,6

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so bili dobljeni iz popisov na stalnih vzorčnih ploskvah in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 23,44 odmrlih dreves/ha oz. 12,85 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 354,3 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 10,63 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE znaša 12,85 m³/ha in je višja od predvidene ter tako zadostuje prej omenjenim kriterijem. Neugodna je le z vidika razporeditve odmrle lesne mase po razširjenih debelinskih razredih.

Največ odmrlih dreves je v prvem (10–29 cm) razširjenem debelinskem razredu, kjer je odmiranje drevja rezultat močnega naravnega izločanja v mlajših razvojnih fazah. V tem razredu je 53,2 % vseh odmrlih dreves. Preostala odmrta drevesa so v drugem (26,2 %) in tretjem (20,5 %) razširjenem debelinskem razredu.

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10–29 cm	št./ha	5,92	5,49	11,41	2,89	6,20	9,09	8,81	11,69	20,50
	m ³ /ha	2,06	1,76	3,82	1,00	2,02	3,02	3,06	3,78	6,84
30–49 cm	št./ha	0,35	0,42	0,77	0,63	0,77	1,40	0,98	1,19	2,17
	m ³ /ha	0,54	0,66	1,20	1,02	1,15	2,17	1,56	1,81	3,37
50 in več cm	št./ha	0,00	0,00	0,00	0,70	0,07	0,77	0,70	0,07	0,77
	m ³ /ha	0,00	0,00	0,00	2,40	0,24	2,64	2,40	0,24	2,64
Skupaj	št./ha	6,27	5,91	12,18	4,22	7,04	11,26	10,49	12,95	23,44
	m ³ /ha	2,60	2,42	5,02	4,42	3,41	7,83	7,02	5,83	12,85

Z vidika zagotavljanja habitatov živalskim vrstam, ki so z odmrlo lesno maso neposredno povezane (ptice duplarice, nekateri sesalci, hrošči idr.), je potrebno tudi v prihodnje ohranjati odmirajoča in odmrta stojеča drevesa. Odmrta lesna masa naj bo razporejena v vseh treh razširjenih debelinskih razredih, zlasti je potrebno opozoriti na nujnost načrtnega puščanja debelejših odmrlih dreves v gozdu.

Slika 6: Odmirajoče drevje je pomembno za zagotavljanje biotske pestrosti in kroženje snovi v naravi (foto: Mateja Cojzer)

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

GGE Kapla je bila v oblikovana leta 1989, ko je bil izdelan gozdnogospodarski načrt za gospodarsko enoto Kapla za obdobje 1989–1998. GGE je nastala z združitvijo gospodarske enote Kapla (1979–1988) in gospodarske enote Ožbalt (1982–1991).

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Načrtno gospodarjenje z gozdovi na območju današnje GGE se je začelo konec petdesetih let prejšnjega stoletja, ko so bili leta 1959 izdelani prvi gospodarski načrti, takrat še ločeno, za družbene gozdove, s katerimi je gospodarilo Gozdno gospodarstvo Maribor in za tiste, ki so bili v lasti drugih koristnikov prostora, z njimi pa je gospodarila Kmetijska zadruga Podvelka. Po skoraj dveh ureditvenih desetletjih je bil leta 1979 izdelan prvi gozdnogospodarski načrt, ki je skupno obravnaval zasebne in t.i. družbene gozdove na obravnavanem območju. O zgodovini gospodarjenja z gozdovi v preteklosti je zapisano v gozdnogospodarskem načrtu gospodarske enote Kapla, SLP-1, z obdobjem veljavnosti 1959–1968 (1961).

Gozdnato pokrajino Kozjaka je človek naselil že v predzgodovinskih časih. Močnejše naseljevanje in tudi izkoriščanje gozdov se je pričelo s kolonizacijo koroških kmetov v 11. in 12. stoletju. Kmetje so se ukvarjali s kmetijstvom in živinorejo, nove površine pa so pridobivali s krčenjem in požiganjem gozdov. Vse tja do 18. stoletja je bila celotna posest v lasti nemških fevdalcev in škofij. Najmočnejše izkoriščanje gozdov se je izvajalo v 18. in na začetku 19. stoletja, ko so zaradi oglarjenja močno izsekali bukev, prizaneseno pa ni bilo niti iglavcem. Že zelo hitro so se v teh krajih razvile žage venecijanke, ki so ob potokih omogočale razvoj žagarstva, ob odprtju dravske železnice (leta 1863) in razvoju cestnega omrežja, pa se je močno olajšala prodaja gozdnih lesnih sortimentov, kar je pripeljalo do propada žag na vodni pogon. Z izgradnjo hidroelektrarn na reki Dravi (Fala leta 1918 in Ožbalt leta 1960) je propadlo tudi splavarstva po reki Dravi. Po drugi svetovni vojni se je z gozdovi začelo načrtno gospodariti. Zaradi izredno strmih, razgibanih in težko dostopnih pobočji, se je gozd v veliki meri ohranil, gozdarstvo pa je ena najpomembnejših panog lokalnega gospodarstva.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja upošteva strukturo lastništva in rastiščnogojitvene razrede kot je bilo zavedeno v preteklem gozdnogospodarskem načrtu enote.

4.2.1 Posek

Ker je podatek tekoče evidence poseka na ravni GGE ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka, ugotovljenega na stalnih vzorčnih ploskvah (v nadaljevanju SVP) (za vse lastniške kategorije in vse drevesne vrste), se pri analizah za večje stratume (lastniške kategorije) in na ravni GGE navaja tudi ocena poseka na SVP.

Preglednica 41: P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE

Ureditveno obdobje 2009-2018	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	115.511	102.107	88,4	155.374	35.715	134,5
Listavci	53.914	28.084	52,1	62.086	28.754	115,2
Skupaj	169.425	130.191	76,8	217.460	46.979	128,4

Primerjava podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je pokazala, da je bilo evidentiranega 59,8 % poseka.

Ocena poseka na SVP znaša 7,66 m³/ha/leto (Preglednica 42). Ocena poseka se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka. Posek v GGE je bil v desetletnem obdobju glede na podatke na SVP, na katerih je bila opravljena dvojna meritev drevja (n= 241 ploskev, povprečni posek znaša 7,66 m³/ha/leto ± 1,65 m³/ha/leto, SD = 14,222), za 67,2 % višji od evidentiranega poseka (4,58 m³/ha/leto).

Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina (ha)	Evidenca poseka (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (±m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	2.840,16	3,60	284	5,47	10,812	1,26	23,0
	Listavci		0,99		2,19	8,705	1,01	46,3
	Skupaj		4,58		7,66	14,222	1,65	21,6
Državni gozdovi		450,45	4,53	43	4,59	10,135	3,15	68,7
Zasebni gozdovi		2.389,71	4,59	241	8,20	14,783	1,87	22,7

e% - relativni odklon zaupanja ob 5 % tveganju

Podatek tekoče evidence poseka za zasebne gozdove je ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka ugotovljenega na SVP (zasebni gozdovi; n = 241 ploskev; povprečni posek znaša 8,20 m³/ha/leto ± 1,87 m³/ha/leto, SD = 14,783). Relativni odklon zaupanja znaša 22,7 %. Podatek tekoče evidence poseka za državne gozdove je ob 5 % tveganju sicer znotraj meja zaupanja količine poseka ugotovljenega na SVP (državni gozdovi; n = 43 ploskev; povprečni posek znaša 4,59 m³/ha/leto ± 3,15 m³/ha/leto, SD = 10,135), vendar je relativni odklon zaupanja večji od 20 % in znaša 68,7 %. Poleg tega ima točkovna ocena tega podatka zaradi majhnega deleža državnih gozdov (18,1 %) veliko vzorčno napako. Korekcije za oceno poseka po lastniških kategorijah nismo opravili, ker smatramo, da so evidence poseka v državnih gozdovih dokaj zanesljive.

Med možnimi vzroki za neevidentiran posek v zasebnih gozdovih so, da lastniki izvedejo posek brez predhodne izbire dreves in izdane odločbe o dovolitvi poseka izbranih dreves (drva), pomanjkljive evidence odmrle lesne mase, lastniki posekajo poleg označenih dreves tudi neoznačena (ponavadi tanjša drevesa), lastniki ne javljajo števila dodatno posekanih dreves, ki so bila poškodovana pri izvedbi del v gozdu, lastniki izvedejo sanitarni posek dreves v svojem gozdu, a o tem ne obvestijo Zavoda za gozdove Slovenije, pri negi mladovij lastniki gozdov večkrat posekajo predrastke brez ustrezne odločbe in o tem ne obvestijo Zavoda za gozdove Slovenije.

Podatki o oceni poseka na SVP po lastniških kategorijah ter ločeno za iglavce in listavce so prikazani v Preglednici 43.

Preglednica 43/D-PL1: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	104.906	43.244	148.150	10.605	10.670	21.275
Izveden evid. posek - m ³	88.264	21.531	109.796	13.843	6.553	20.396
Ocena poseka SVP - m ³	140.066	55.993	196.059	14.781	5.881	20.662
Realizacija evid. poseka - %	84,1	49,8	74,1	130,5	61,4	95,9
Realizacija ocene poseka SVP - %	133,5	129,5	132,3	139,4	55,1	97,1
Povp. drevo evid. posek - m ³	1,73	0,73	1,36	1,86	1,43	1,70

V zasebnih gozdovih znaša delež ocene poseka po SVP v primerjavi z načrtovanim 132,3 %. Posek iglavcev je bil za 33,5 odstotne točke večji od načrtovanega (vetrolom), posek listavcev pa za 29,5 odstotne točke večji od načrtovanega (drva).

V državnih gozdovih znaša delež poseka po SVP v primerjavi z načrtovanim 97,1 %. Načrtovane količine poseka so bile presežene pri iglavcih, in sicer za 39,4 odstotne točke (vetrolom), medtem, ko je bil posek listavcev za 44,9 odstotne točke nižji od načrtovanega (strma pobočja, varovalni gozdovi).

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2009–2018 temeljijo na (neustrezni) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednici 44 navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 1999–2008.

Realizacija poseka po podatkih ocene poseka na SVP je znašala 128,4 %.

Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 1999–2008 ter 2009–2018

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka po poseka po SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
1999–2008	Iglavci	99.368	76.764	77,3	58,3			
	Listavci	32.236	15.200	47,2	11,6			
	Skupaj	131.604	91.965	69,9	69,9			
2009–2018	Iglavci	115.511	102.107	88,4	60,3	155.374	134,5	91,7
	Listavci	53.914	28.084	52,1	16,6	62.086	115,2	36,6
	Skupaj	169.425	130.192	76,8	76,8	217.460	128,4	128,4

Načrtovani posek za obdobje 2009–2018 je bil za 28,7 % višji od načrtovanega poseka za obdobje 1999–2008. Po podatkih iz evidenc ZGS je bila realizacija poseka v teh dveh preteklih obdobjih podobna, in sicer leta 2008 je znašala 69,9 %, leta 2018 pa 76,8 %. Ob upoštevanju podatkov ocene poseka na SVP je bil načrtovani posek iglavcev v preteklem desetletju presežen za 34,5 odstotne točke, posek listavcev pa za 15,2 odstotne točke.

Ker podatki za prikaz poseka po vrstah poseka temeljijo na (neustrezni) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednicah od 45 do 47 navajajo le v odstotkih.

V zasebnih gozdovih je delež negovalnega poseka znašal le 41,9 % (Preglednica 45). Od tega je bila izvedena dobra tretjina pomladitvenega poseka, redčenje in prebiralni posek sta bila izvedena le v manjšem obsegu. Posek oslabelega drevja je znašal 17,8 %, delež sanitarnega poseka pa 31,6 %. Obe vrsti poseka sta bili v večjem deležu izvedeni pri iglavcih, kar je v glavnem posledica gradacije podlubnikov ter žledoloma in vetroloma. Sanitarni posek pri listavcih je posledica vetroloma, žledoloma in neznanih dejavnikov. Ostale vrste poseka so bile izvedene v manjšem obsegu.

Skupni posek v zasebnih gozdovih je znašal le 55,8 % od prirastka in 12,5 % od skupne lesne zaloge; po podatkih ocene poseka po SVP pa 23,8 % od LZ in 113,7 % od prirastka.

Preglednica 45/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek		
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.									
Iglavci	m³												
	%	4,4	30,7	2,6	0,0	0,0	19,2	35,7	2,0	1,1	4,3	14,4	63,7
Listavci	m³												
	%	11,0	47,5	0,0	0,0	0,0	12,3	14,7	6,3	1,6	6,6	8,1	37,3
Skupaj	m³												
	%	5,7	34,1	2,1	0,0	0,0	17,8	31,6	2,8	1,2	4,7	12,5	55,8

V državnih gozdovih je delež negovalnega poseka znašal 48,3 % (Preglednica 46). Izvedena je bila dobra tretjina pomladitvenega poseka, redčenje in prebiralni posek sta bila izvedena le v manjšem obsegu. Posek oslabelega drevja je znašal 25,0 %, delež sanitarnega poseka pa 23,2 %. Obe vrsti poseka sta bili v večjem deležu izvedeni pri iglavcih, kar je v glavnem posledica gradacije podlubnikov ter žledoloma in vetroloma. Sanitarni posek pri listavcih je

posledica vetroloma, žledoloma in neznanih dejavnikov. Ostale vrste poseka so bile izvedene v manjšem obsegu.

Skupni posek v državnih gozdovih je znašal 72,0 % od prirastka in 14,0 % od skupne lesne zaloge; po podatkih ocene poseka po SVP pa 12,6 % od LZ in 64,3 % od prirastka.

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek		
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.									
Iglavci	m³												
	%	6,3	21,7	0,1	0,0	0,0	34,8	33,7	2,8	0,1	0,5	21,8	98,3
Listavci	m³												
	%	3,3	85,2	0,0	0,0	0,0	5,6	2,3	3,3	0,3	0,0	8,2	47,1
Skupaj	m³												
	%	5,3	42,9	0,1	0,0	0,0	25,0	23,2	3,0	0,2	0,3	14,0	72,0

V GGE je delež negovalnega poseka znašal 42,8 % (Preglednica 47). Izvedena je bila dobra tretjina pomladitvenega poseka, redčenje in prebiralni posek sta bila izvedena le v manjšem obsegu. Posek oslabelega drevja je znašal 18,9 %, delež sanitarnega poseka pa 30,3 %. Obe vrsti poseka sta bili v večjem deležu izvedeni pri iglavcih, kar je v glavnem posledica gradacije podlubnikov ter žledoloma in vetroloma. Sanitarni posek pri listavcih je posledica vetroloma, žledoloma in neznanih dejavnikov. Ostale vrste poseka so bile izvedene v manjšem obsegu..

V GGE je skupni posek znašal 57,8 % od prirastka in 13,0 % od skupne lesne zaloge; po podatkih ocene poseka po SVP pa 22,2 % od LZ in 106,3 % od prirastka.

Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek		
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.									
Iglavci	m³												
	%	4,6	29,5	2,3	0,0	0,0	21,2	35,5	2,1	1,0	3,8	15,5	66,7
Listavci	m³												
	%	9,2	56,4	0,0	0,0	0,0	10,7	11,8	5,6	1,3	5,0	8,1	39,2
Skupaj	m³												
	%	5,6	35,4	1,8	0,0	0,0	18,9	30,3	2,8	1,1	4,1	13,0	57,8

Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (neustrezni) tekoči evidenci poseka (Preglednica 48).

Količina posekane lesne mase narašča s premerom dreves oziroma z debelinskimi razredi. Največ lesne mase je bilo na nivoju GGE posekane v V. debelinskem razredu (prsni premer nad 50 cm), in sicer 19,5 % od skupne LZ, najmanj pa v prvem debelinskem razredu (prsni premer 10–20 cm), in sicer 3,1 % od skupne LZ. Povprečna intenziteta sečenj po evidencah na ravni GGE je nizka in znaša 13,0 % od LZ, oziroma 4,59 m³/ha/leto. Struktura poseka po debelinskih razredih je odraz strukture vrste poseka. Izvajala sta se predvsem pomladitveni in sanitarni posek, redčenj in prebiralnega poseka pa je bilo evidentiranega skupaj zgolj 7,4 %.

Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,2	5,0	13,3	16,7	23,1	15,5	36,0
Listavci	4,1	5,0	9,7	11,0	9,4	8,1	9,9
Skupaj	3,1	5,0	12,0	15,0	19,5	13,0	45,9

Pri analizi poseka po skupinah drevesnih vrst temeljijo podatki na (neustrezni) tekoči evidenci poseka (Preglednica 49).

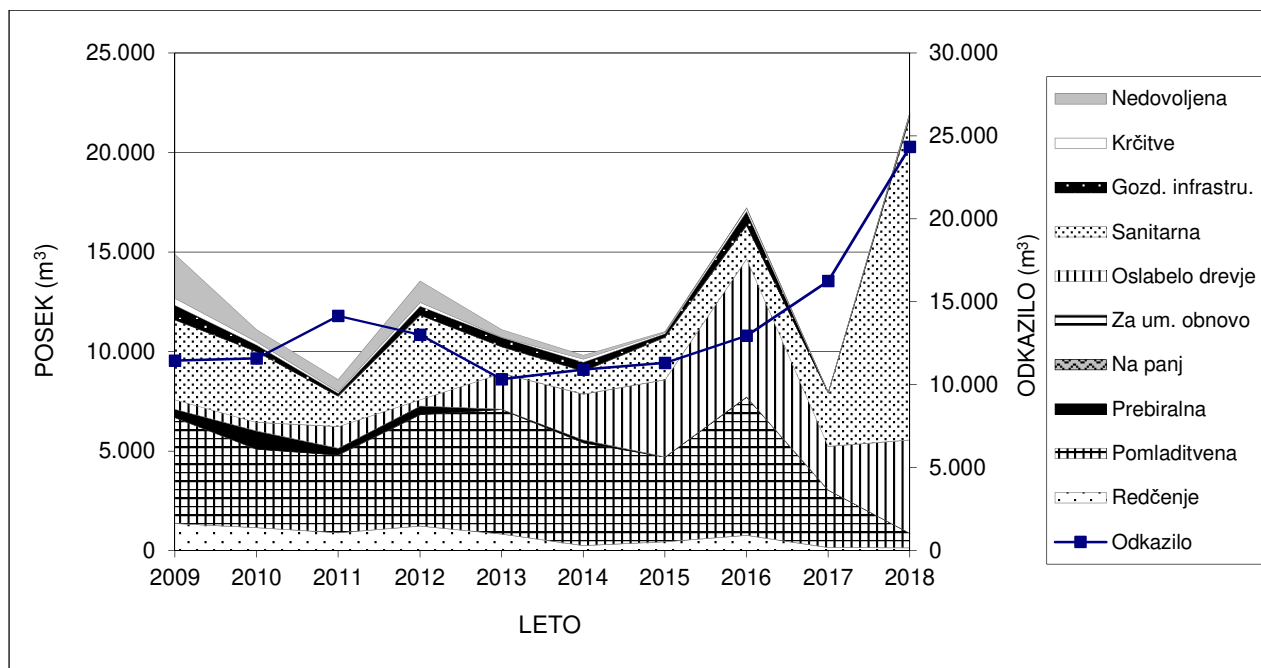
Največji obseg poseka je bil zabeležen pri smreki (51,0 %), sledita jelka (25,6 %) in bukev (15,4 %). Večino posekanega lesa listavcev je bilo namenjenega domači porabi - predvsem kot les za kurjavo. Delež ostalih drevesnih vrst v celotnem poseku znaša 8,0 %.

Preglednica 49/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	51,0	17,3	6,6
Jelka	25,6	14,6	3,3
Bor	1,5	5,1	0,2
Macesen	0,2	5,0	0,0
Ostali igl.	0,1	46,8	0,0
Bukev	15,4	8,5	2,0
Hrast	1,5	4,1	0,2
Pl. lst.	2,3	9,8	0,3
Dr. tr. lst.	2,1	9,6	0,3
Meh. lst.	0,3	10,4	0,0
Skupaj iglavci	78,4	15,5	10,2
Skupaj listavci	21,6	8,1	2,8
Skupaj	100,0	13,0	13,0

Višina poseka je po letih ureditvenega obdobja izrazito nihala (Grafikon 3). Gibala se je od 7.947 m³ leta 2017 do 22.030 m³ leta 2018, kar je posledica obsežnega vetroloma, ki je pustošil decembra leta 2017. Bolj enakomerno se je gibal višina odkazila, in sicer od 10.911 m³ leta 2014 do 24.346 m³ leta 2018. Skupaj je bilo odkazano 136.384 m³ lesne mase. Nihanje višine poseka ni le posledica zmanjšane ali povečane obsega poseka, temveč je v času veljavnosti načrta prišlo do spremembe pri delu javne gozdarske službe. Revirni gozdarji so leta 2011 začeli z označevanjem dreves in izdajo odločb za daljše časovno obdobje (praviloma dve leti ali več). Tako so imeli lastniki za posek na voljo daljše časovno obdobje, posek pa se je zabeležil v evidenco takrat, ko je bilo sečišče zaključeno in prevzeto.

Med vzroki sečenj so prevladovala negovalne sečnje, oz. pomladitvene sečnje (Grafikon 3). Delež poseka oslabelega drevja se je skozi celotno preteklo ureditveno obdobje gibal med 323 in 6.925 m³ na leto. V desetih letih se je spreminjal tudi letni obseg sanitarne sečnje. Ta se je gibal med 1.329 in 16.208 m³ (vetrolom) na leto.

Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Kljub temu, da v GGE prevladuje srednje velika do velika gozdna posest, je zainteresiranost zasebnih lastnikov za opravljanje negovalnih del v njihovih gozdovih premajhna. K manjši izvedbi od načrtovane je prispevalo še znižanje sredstev za financiranje in sofinanciranje gojitvenih ter varstvenih del v zasebnih gozdovih.

Preglednica 50 prikazuje izvedbo gojitveno varstvenih del za GGE, Preglednica 51 pa po lastniških kategorijah.

Načrtovani obseg gojitvenih in varstvenih del v GGE je bil realiziran le pri sadnji ter presežen pri zaščiti sadik s premazi. Vzrok za preseganje obsega zaščite s premazi je povečana sadnja iglavcev, oz. smreke (v preteklem ureditvenem načrtu je bilo načrtovano razmerje pri sadnji ena tretjina iglavcev in dve tretjini listavcev).

Umetna obnova gozdov (priprava tal, sadnja sadik, zaščita s tulci, premazi ali ograjo in obžetev) je bila izvedena v glavnem na površinah (vrzelih), ki so bile zaradi poškodb po ujmah ali poškodb po podlubnikih posekane na golo. Posajene površine bi bilo potrebno v prvih letih po sadnji zaradi intenzivnega zaraščanja z zelišči (robido), grmovnicami in ponekod tudi z invazivnimi tujerodnimi vrstami vsaj dvakrat letno obžeti. Iz Preglednice 50 je razvidno, da je bila obžetev opravljena le na dobri polovici površin, ki so bile umetno obnovljene s sadnjo. Realizacija ukrepa priprava sestoja na naravno obnovo je bila dejansko večja, kot prikazuje Preglednica 50, saj je bila izvedena hkrati s pomladitvenimi sečnjami, vendar ukrep po izvedbi ni bil evidentiran. Realizacija negovalnih del je bila v mladovjih in mlajših drogovnjakih zelo nizka, kar ima za posledico slabo negovanost ter zasnovo mladovij in drogovnjakov. Prav tako velja tudi za nego prebiralnega gozda.

Preglednica 50 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	41,01	2,90	7,1
Priprava tal	ha	52,66	13,05	24,8
Sadnja	ha	33,13	33,26	100,4
Obžetev	ha	114,28	72,05	63,0
Nega mladja	ha	124,43	41,70	33,5
Nega gošče	ha	113,96	41,00	36,0
Nega letvenjaka	ha	88,59	14,90	16,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	89,64	2,90	3,2
Nega prebiralnega gozda	ha	299,00	22,60	7,6
Zaščita s premazom	ha	12,80	79,50	621,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	90.875	9.000	9,9
Vzdrževanje travinj	ha	9,87	7,00	70,9
Sadnja plodonosnega drevja	dni	170,66	0,00	0,0
Obžagovanje vej	ha	0,18	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	53,95	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	1.200	0,0

Preseganje načrtovanih del povezanih z umetno obnovo je nekoliko večje v državnih, kot v zasebnih gozdovih (Preglednica 51).

Umetna obnova gozdov s sadnjo je zaradi obsežnih sanitarnih sečenj presegla načrtovano v državnih gozdovih, in sicer za 23,7 odstotne točke, v zasebnih pa se je zelo približala načrtovani sadnji. Ker se je v obeh lastniških kategorijah sadilo predvsem iglavce, je zaščita sadik s premazom močno presegla načrtovani obseg zaščite s premazom, zaščita s tulci pa je bila le delno realizirana. V zasebnem gozdu se je izvedla kolektivna zaščita sadik, ki ni bila načrtovana (1.200 m). Nasprotno pa je bila v zasebnem gozdu načrtovana sadnja plodonosnega drevja, katera pa ni bila izvedena.

Vzrok za nizko realizacijo nege mladovij in drogovnjakov je premajhna zainteresiranost lastnikov gozdov za dolgoročna vlaganja v gozdove. Slaba realizacija nege, predvsem nege drogovnjakov, bo vplivala na slabšo kakovost nosilcev funkcij.

Varstvo pred boleznimi in žuželkami v skupnem obsegu 152 dnin je bilo realizirano zaradi gradacije malega in velikega smrekovega lubadarja.

Preglednica 51/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	34,96	0,90	2,6	6,05	2,00	33,1
Priprava tal	ha	44,72	10,25	22,9	7,94	2,80	35,3
Sadnja	ha	29,21	28,41	97,3	3,92	4,85	123,7
Obžetev	ha	101,22	65,35	64,6	13,06	6,70	51,3
Nega mladja	ha	79,65	31,70	39,8	44,78	10,00	22,3
Nega gošče	ha	84,15	33,60	39,9	29,81	7,40	24,8
Nega letvenjaka	ha	78,80	13,50	17,1	9,79	1,40	14,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	87,63	2,50	2,9	2,01	0,40	19,9
Nega prebiralnega gozda	ha	285,65	18,60	6,5	13,35	4,00	30,0
Zaščita s premazom	ha	11,18	65,00	581,4	1,62	14,50	895,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	79.275	4.800	6,1	11.600	4.200	36,2
Vzdrževanje travinj	ha	9,34	7,00	74,9	0,53	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	170,66	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Obžagovanje vej	ha	0,00	0,00	0,0	0,18	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	43,23	0,0	0,00	10,72	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	1.200	0,0	0	0	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem obdobju ni bilo. Pretekli gozdnogospodarski načrt je sicer določil območja, ki bi jih bilo potrebno prednostno odpreti z gozdnimi cestami, vendar do izgradnje ni prišlo, saj ni bilo pobude/interesa s strani lastnikov gozdov. Prav tako v preteklem obdobju ni bilo s strani lastnikov gozdov podane nobene pobude za rekonstrukcijo gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 3.791 metrov novih vlak, na dolžini 250 metrov pa je bila izvedena rekonstrukcija gozdnih vlak.

V glavnem so se vlake v zasebnih gozdovih gradile s pomočjo sofinanciranja - Program razvoja podeželja.

Preglednica 52: Pregled dinamike gradenj gozdnih vlak

Leto	Novogradnje (m)		Rekonstrukcije (m)		Skupaj dolžina (m)	
	zasebni	državni	zasebni	državni	zasebni	državni
2009	230	620	0	250	230	870
2010	0	250	0	0	0	250
2011	0	0	0	0	0	0
2012	1.794	0	0	0	1794	0
2013	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0
2017	405	0	0	0	405	0
2018	492	0	0	0	492	0
Skupaj	2.921	870	0	250	2.921	1.120

Preglednica 53: Pregled gradenj gozdnih vlak po oddelkih

Oddelek	Novogradnje (m)	Rekonstrukcije (m)
13	961	0
26	492	0
34	190	0
35	643	0
36	250	0
38	230	0
45	620	250
56	405	0
Skupaj	3.791	250

V gozdovih je bilo opravljenih še več manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanja gozdnih vlak pred in po končani sečnji in spravilu.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V okviru krepitve funkcij gozdov je bilo v preteklem ureditvenem obdobju izvedeno samo vzdrževanje travinj (7,0 ha), in sicer na površinah, s katerimi upravljajo lovišča in so namenjene izključno prostoživečim živalskim vrstam. Navedeni ukrep je imel za cilj izboljšati bivalne in prehranske pogoje.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009–2018

Z namenom krčitve gozda je bilo v tem obdobju posekano 162 m³ lesne mase na skupni površini 0,92 ha. Izdane so bile 3 K odločbe, in sicer vse v kmetijske namene. Krčitve so priglasili kmetje z namenom povečanja kmetijskih zemljišč in zaradi širitve gozdnega roba na kmetijska zemljišča.

Preglednica 54/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	0,00	0,92

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009–2018

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v GGE (ocena poseka na SVP) je znašala 128,4 %. Od načrtovanega je bilo realizirano 134,5 % poseka iglavcev in 115,2 % poseka listavcev. Posekanega je bilo 22,2 % od LZ in 106,3 % od prirastka (ocena poseka po SVP).

Obseg in struktura poseka v preteklem ureditvenem obdobju, glede na tekočo evidenco poseka, nista bila izvedena v skladu z načrtovanim. Načrtovanih je bilo 36,4 % redčenj, evidentiranih pa le 5,6 % redčenj: Obseg redčenj je bil tako za 30,8 odstotne točke manjši kot je bilo predvideno z načrtom. Delež pomladitvenega poseka (35,4 %) je bil za 2,3 odstotni točki manjši od načrtovanega (37,7 %). Ker je bilo v preteklem ureditvenem obdobju, glede na sestojno zgradbo, slaba tretjina sestojev v razvojni fazi prebiralnih gozdov, je bil temu primerno načrtovan tudi obseg prebiralnega poseka (26,0 %), evidentiranega pa je bilo le 1,8 %, torej 24,2 odstotne točke manj od načrtovanega. Vzrok za to je nedosledno evidentiranje prebiralnega poseka. Čeprav ostale vrste poseka v preteklem ureditvenem obdobju niso bile načrtovane, so bile zaradi ujm in gradacije podlubnikov ter tudi zaradi različnih drugih vzrokov, izvedene v večjem ali manjšem obsegu. Sanitarni posek in posek oslabelega drevja sta skupaj predstavljala kar slabo polovico vsega poseka, to je 49,2 %, posek za gozdno infrastrukturo, krčitve in nedovoljeni posek pa skupaj 8,0 %.

Obseg ter struktura poseka sta bila v načrtu za preteklo ureditveno obdobje opredeljena ustrezno ter v skladu s takratnim stanjem gozdov ter cilji in usmeritvami za razvoj gozdov.

Gojitvena dela

Obseg del povezanih z naravno obnovo, nego mlajših razvojnih faz (mladovij in mlajših drogovnjakov) ter nego prebiralnega gozda je bil znatno nižji kot je bilo načrtovano v preteklem ureditvenem obdobju (Preglednica 55). Nizka realizacija nege mlajših razvojnih faz vpliva na slabšo sestojno zasnovo in negovanost sestojev. Načrtovano je bilo, da se neguje 30 % vseh površin prebiralnih gozdov, od načrtovanega pa je bila izvedena le slaba desetina.

Realizacija del za umetno obnovo je bila realizirana v celoti.

Preglednica 55: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova	ha	41,01	2,90	7,1
Umetna obnova	ha	33,13	33,26	100,4
Nega mladovij	ha	174,80	25,71	14,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	89,64	2,90	3,2
Nega prebiralnega gozda	ha	299,00	22,60	7,6

Učinki ukrepov

Cilji so bili pred desetimi leti postavljeni za obdobje desetih let.

Lesna zaloga

Višina poseka v preteklem ureditvenem obdobju (ocena poseka po SVP) je presegla načrtovani posek za 28,4 odstotne točke, znašala je 22,2 % od lesne zaloge in 106,3 % od prirastka. Obseg in struktura poseka sta tako vplivala na padec lesne zaloge. Povprečna lesna zaloga se je zmanjšala s 352,9 m³/ha na 349,9 m³/ha oz. za 3,0 m³/ha (0,9 %), kar je za dobrih pet odstotkov manj kot je bilo načrtovano; ciljna lesna zaloga je v preteklem ureditvenem obdobju znašala 370,0 m³/ha.

Razmerje razvojnih faz

Na strukturo gozdov po razvojnih fazah sta vplivala višina in struktura poseka. Razmerje razvojnih faz glede na izveden posek ni doseglo ciljnega stanja, vendar ne odstopa veliko od le-tega. Delež mladovij se je zaradi malopovršinskega gospodarjenja ter kljub sestojnim vrzelim, ki so nastale po vetrolomu, povečal le za eno odstotno točko ter tako ni dosegel ciljnega stanja. Majhen delež mladovij je preraslo v fazo drogovnjaka, prav tako je zaradi načina gospodarjenja del sestojev v obnovi prešlo v fazo drogovnjaka. Delež drogovnjakov se je povečal za eno odstotno točko ter tako presegel ciljno stanje za štiri odstotne točke, vendar je njihova trajnost zaradi majhnega deleža mladovij v naslednjih desetletjih ogrožena. Delež debeljakov se je zmanjšal za štiri odstotne točke; je tudi nižji od ciljnega deleža za dve odstotni točki. Delež sestojev v obnovi se je zmanjšal za tri odstotne točke in tako ne dosega ciljnega stanja, od tega je manjši za šest odstotne točke. Relativno velik delež sestojev v obnovi je dobra osnova za povečanje deleža mladovij v naslednjih desetletjih. Površina prebiralnega gozda se je povečala za pet odstotne točke, večinoma na račun sestojev v obnovi. Zgradba teh sestojev v obnovi se je v zadnjih desetih letih spremenila v tej meri, da po kriterijih izločanja sestojev bolj ustrezajo prebiralnemu gozdu (rastišča jelke, prebiralni način gospodarjenja).

Preglednica 56: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)				
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Prebiralni sestoj
Stanje 2009	5	12	38	18	27
Cilj 2019	7	9	36	21	27
Stanje 2019	6	13	34	15	32

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

V skladu z načrtovanim v preteklem ureditvenem obdobju v drevesni sestavi oz. v razmerju med iglavci in listavci ni bilo pričakovati večjih sprememb, saj gre v veliki meri za rastišča iglavcev (jelke). Vzroki za spremembe v drevesni sestavi treh ključnih drevesnih vrst, to je smreke, jelke in bukve, so ujme (vetrolom, žledolom) in gradacija podlubnikov. Sedanja drevesna sestava je presegla ciljno stanje. V drevesni sestavi je opazen trend naraščanja deleža jelke (njen delež se je povečal za 4,9 odstotne točke) ter upadanja deleža smreke (njen delež se je zmanjšal za 5,3 odstotne točke). Velik delež smreke je bil prizadet zaradi prej omenjenih vzrokov. V drevesni sestavi se je povečal tudi delež bukve, večinoma na račun izpada smreke in konkurenčne moči bukve. V lesni zalogi se je delež bukve povečal za eno odstotno točko ter nekoliko presegel njeno ciljno stanje. Od ostalih skupin drevesnih vrst se je zmanjšal delež hrasta. Večinoma gre za zastarele sestoje, ki ne priraščajo več. Delež ostalih skupin drevesnih vrst se ni bistveno spremenil.

Preglednica 57: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Stanje 2009	38,4	22,8	3,8	0,6	0,0	23,5	4,7	3,0	2,8	0,4
Cilj 2019	37,7	23,2	3,8	0,7	0,0	23,7	4,6	3,1	2,7	0,4
Stanje 2019	33,1	27,7	3,7	0,4	0,0	24,5	3,9	3,1	3,2	0,4

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljno stanje je bilo postavljeno za obdobje desetih let. Ciljna lesna zaloga je bila glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (370 m³/ha). Zaradi večjega poseka (ocena poseka po SVP) od načrtovanega (za 28,4 odstotne točke), lesna zaloga ni dosegla ciljne lesne zaloge, manjša je za 5,4 %. Struktura poseka (tekoča evidenca poseka) je bila glede na razvojne faze postavljena realno. V strukturi poseka je prevladoval pomladitveni posek s 35,4 %. Varstveno sanacijskih sečenj je bilo 49,2 %. Ciljno razmerje razvojnih faz je bilo z upoštevanjem gozdnogojitvenih usmeritev po razvojnih fazah postavljeno realno. Dejansko stanje razmerja razvojnih faz je sicer neuravnoteženo, vendar ne odstopa veliko od postavljenih ciljev. Glede na modelno stanje je še vedno preveč debeljakov. Tudi dejanska drevesna sestava ne odstopa veliko od ciljne drevesne sestave. Zaradi ujm in gradacije podlubnikov se je delež iglavcev zmanjšal za nekoliko več, kot je bilo predvideno s ciljno drevesno sestavo (za pol odstotne točke), nasprotno pa se je povečal delež listavcev. Večje spremembe so se zgodile pri iglavcih, kjer se je delež smreke zmanjšal bolj kot je bilo predvideno, nasprotno pa se je povečal delež jelke. Od listavcev se je povečal delež bukve in zmanjšal delež hrasta. Obseg del povezanih z nego mlajših razvojnih faz in nego prebiralnih gozdov je bil realiziran v manjšem obsegu. Posledica so nenegovani sestoji s tesnim sklepom, kar še posebej vpliva na zasnovo v mladovjih in drogovnjakih. V celoti je bil realiziran obseg umetne obnove, delo, ki je povezano z umetno obnovo - zaščita s premazi, je bilo realizirano v večjem obsegu od načrtovanega.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd - divjad:

Na področju gospodarjenja s populacijami prosto živečih vrst divjadi je prišlo v preteklem obdobju do celovitejšega in bolj sonaravnega usmerjanja razvoja gozdnega prostora kot celote. Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gozdnogospodarski načrt je za preteklo ureditveno obdobje 2009–2018 določil naslednja prednostna območja za gradnjo gozdnih cest:

- Turška peč (odd. 35 - del, odd. 44 - del, odd. 45 - del, odd. 46 del),
- Škofovo (odd. 31 - del, odd. 33 - del),
- Martново, Dohtar (odd. 14 - del, odd. 56 - del),
- Ulbin, Peč (odd. 16 - del, odd. 17 - del, odd. 53 - del),
- Gobčevo sedlo, Ulbin (odd. 52 - del).

Do izgradnje ni prišlo, ker ni bilo pobude/interesa s strani lastnikov gozdov. Prav tako v preteklem obdobju ni bilo s strani lastnikov gozdov podane nobene pobude za rekonstrukcijo gozdnih cest.

Gozdnogospodarski načrt je za preteklo ureditveno obdobje 2009–2018 je določil naslednja prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak:

- k.o. Vurmat: Kajžer (odd. 36 - del, odd. 37 - del), Golobinjek (odd. 37 - del, odd. 38 - del, odd. 39 - del, odd. 46 del), Vodnikovo (odd. 29 - del, odd. 30 - del), Grilovo (odd. 39 - del), Mohovnik (odd. 45 - del),
- k.o. Spodnja Kapla: Kuglhanzl (odd. 9 - del), Vavher (odd. 16 - del),
- k.o. Ožbalt: Tčevo (odd. 53 - del), Ulbinovo (odd. 52 - del), Kojzekovo (odd. 56 - del), Lekšovo (odd. 60 - del), Ditingner (odd. 61 - del, odd. 62 - del), Ledergas (odd. 64 - del).

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 3.791 metrov novih vlak, na dolžini 250 metrov pa je bila izvedena rekonstrukcija gozdnih vlak. Vlake so bile zgrajene v oddelkih 13, 26, 34, 35, 36, 38, 45 (tudi rekonstrukcija) ter v 56.

Slika 7: Vurmat - gozdna cesta. S transportom se prenašajo tudi tujerodne vrste (foto: Mateja Cojzer)

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Na območju sedanje GGE sta bili v preteklosti dve samostojni GGE, ki sta se delili glede na lastništvo: GGE Kapla SLP-1 za družbene gozdove (1959–1968) ter GGE Ožbalt-Remšnik ZS za zasebne in labilne družbene gozdove z dobo veljavnosti (1962–1971). GGE sta se razprostirali do meje sosednjega slovenjgrajškega območja. Leta 1969 je bil narejen gozdnogospodarski načrt za družbene gozdove GGE Kapla (1969–1978). GGE iz preteklega ureditvenega obdobja je bil priključen še del gozdov iz GGE Ožbalt-Remšnik SLP (1962–1971) ter iz GGE Selnica ob Dravi NS (1963–1972). Načrt za obdobje 1979–1988 je zajemal prav tako le družbene gozdove, medtem, ko je z načrtom za obdobje 1989–1998 območje GGE bilo razdeljeno na dva približno enaka dela. Na vzhodu je nastala nova enota GGE Kapla, na zahodu pa GGE Remšnik. V novonastalo GGE Kapla so bili vključeni zasebni gozdovi iz načrta GGE Ožbalt (1982–1991). Od leta 1989 je ostala GGE glede mej nespremenjana.

Površina gozdov se je vse od leta 1989 le neznatno spreminjala. Do večje spremembe je prišlo leta 1999, ko se je površina gozda zaradi spremenjenega načina ugotavljanja površine gozda (digitalizacija gozdnega roba) povečala za 2,7 odstotne točke.

Leta 2009 se je površina zmanjšala za 9,55 ha oz. 0,3 odstotne točke. Zmanjšanje površine je bila posledica krčenja gozdov v kmetijske namene, in sicer za pridobitev travniških površin ter za obore divjadi. Manjši delež razlike v površini gozda so predstavljale še napake pri zajemanju gozdnih površin v preteklem ureditvenem obdobju.

Površina gozdov se je glede na preteklo ureditveno obdobje zmanjšala za 19,30 ha oz. za 0,7 odstotne točke. Glavni razlog za zmanjšanje površine gozdov v zadnjem desetletju je ponovno krčenje gozdov v kmetijske namene, ostala razlika pa je posledica načina zajemanja površin gozdov ter ostalih gozdnih in negozdnih površin v gozdnem prostoru (v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010), v gozd nismo uvrstili obor in gozdnih cest).

Preglednica 58: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1989	2.774,30	100,0
1999	2.849,71	102,7
2009	2.840,16	102,4
2019	2.820,86	101,7

V GGE je bilo v preteklem ureditvenem obdobju evidentiranih 35,44 ha zaraščajočih kmetijskih površin. Zaraščajoče površine smo v skladu z ZG (1993 in nasl.) uvrstili pod kategorijo gozd. Površina izkrčenih gozdnih površin je znašala 3,52 ha.

Preglednica 59: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2009–2018

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.840,16
Novo določene površine gozdov	29,07
Novo izločene gozdne površine*	39,52
Izkrčene površine v preteklem obdobju	8,85
Skupna površina gozda novega načrta	2.820,16

* To so površine, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene v gozd.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po ureditvenih obdobjih sta vplivali predvsem višina in struktura poseka, deloma pa tudi različne metode ugotavljanja lesne zaloge in prirastka.

Povprečna lesna zaloga se je v obdobju od 1989 do 2019 povečala za 90,4 m³/ha oz. za 34,8 odstotne točke (Preglednica 60); pri iglavcih se je povečala za 40,1 m³/ha (21,7 odstotne točke), pri listavcih pa za 48,3 m³/ha (64,8 odstotne točke). Povečanje lesne zaloge je posledica konca hiranja jelke, ki je trajalo do leta 1989 ter manjše količine poseka v preteklih ureditvenih obdobjih, in to predvsem v zasebnih gozdovih.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga zmanjšala za 3,0 m³/ha (Preglednica 60), kar znaša 0,9 odstotne točke; pri iglavcih se je zmanjšala za 6,4 m³/ha (2,8 odstotne točke), pri listavcih pa povečala za 1,4 m³/ha (1,2 odstotne točke). Zmanjšanje lesne zaloge je posledica obsežnejšega vetroloma decembra 2017 in s tem povezanega večjega obsega sanitarnega poseka iglavcev.

Lesna zaloga se je povečala samo v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm), in sicer za 12,5 odstotne točke (Preglednica 61), v vseh ostalih debelinskih razredih pa se je zmanjšala. Glede na razporeditev lesne mase po debelinskih razredih je kar 32,3 % lesne mase v petem debelinskem razredu. Tu gre za starejše debeljake in debelo drevje v prebiralnih sestojih. Pri iglavcih se je v petem debelinskem razredu lesna zaloga povečala za 14,0 odstotne točke. Zmanjšanje lesne zaloge pri iglavcih v ostalih debelinskih razredih (razen v prvem) je posledica ujm in gradacije podlubnikov, ki so prizadele labilne sestoje smreke. Pri listavcih se je lesna zaloga povečala v tretjem, četrtem in petem debelinskem razredu, saj listavce ujme niso tako močno prizadele kot iglavce. Zaradi pomanjkanja nege pa se je pri listavcih zmanjšala lesna zaloga v prvem in drugem debelinskem razredu.

V obdobju od 1989 do 2019 se je prirastek povečal za 1,77 m³/ha oz. za 32,3 odstotne točke (Preglednica 61); pri iglavcih se je povečal za 0,95 m³/ha (24,9 odstotne točke), pri listavcih pa za 0,82 m³/ha (49,4 odstotne točke).

V zadnjem desetletju se je prirastek zmanjšal za 0,50 m³/ha (Preglednica 60), oz. za 6,5 odstotne točke, in sicer najbolj v petem debelinskem razredu (Preglednica 61). Pri iglavcih se je prirastek v zadnjem desetletju zmanjšal za 0,47 m³/ha (9,0 odstotne točke), pri listavcih pa za 0,03 m³/ha (1,2 odstotne točke).

Po podatkih ocene poseka po SVP se je v zadnjem desetletju posekalo 22,2 % od LZ in 106,3 % od prirastka; na leto se je posekalo 7,67 m³/ha (Preglednica 60).

Preglednica 60/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1989 do 2019

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1989	2.774,30	185,0	74,5	259,5	3,82	1,66	5,48	2,77	0,55	3,31
1999	2.849,71	288,8	95,4	324,2	5,64	2,21	7,85	2,69	0,53	3,23 (6,87)
2009	2.840,16	231,5	121,4	352,9	5,24	2,51	7,75	3,60 (5,48)	0,99 (2,19)	4,58 (7,67)
2019	2.820,86	225,1	122,8	349,9	4,77	2,48	7,25	4,16	1,79	5,95

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

**Opomba: Za leti 1999 in 2009 je v oklepaju naveden še posek po SVP

Preglednica 61/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	100,0	90,8	85,6	92,7	114,0	98,1	87,5	93,3	91,8	93,3	86,8	91,0	102,3
Listavci	80,0	96,9	100,8	109,5	108,2	101,2	88,0	103,8	101,8	102,7	90,0	98,8	94,1
Skupaj	90,0	93,7	91,0	97,5	112,5	99,2	87,7	97,8	94,9	95,5	87,5	93,5	99,7

Tend razvoja gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju od leta 1989 do 2019 nakazuje na povečevanje deleža listavcev ter s tem zmanjševanje deleža iglavcev

(Preglednica 62). Leta 1989 je bilo razmerje med iglavci in listavci 71,2 : 28,8, leta 2019 pa je le-to 64,9 : 35,1. Delež iglavcev se je v zadnjih tridesetih letih zmanjšal za 6,3 odstotne točke.

V GGE sestoje v glavnem gradijo tri glavne drevesne vrste, to so smreka, jelka in bukev. Delež smreke se je v letih od 1989 do 1999 povečal za 5,6 odstotne točke, sočasno pa se je v tem obdobju zmanjšal delež jelke za 5,2 odstotne točke. Vzrok za porušeno ravnotežje med drevesnima vrstama je bilo hiranje jelke, njen izpad pa so v gozdovih jelke nadomestili s sadnjo smreke. Delež bukke se je v tem obdobju povečal za 2,2 odstotne točke. V zadnjih desetih letih se je delež smreke zmanjšal, in sicer za 5,3 odstotne točke, delež jelke pa se je povečal za 4,9 odstotne točke. Prav tako je narasel delež bukke za 1,0 odstotne točke. Vzrok za zmanjšanje deleža smreke je v labilnosti enodobnih smrekovih sestojev. Ker so smreko v preteklosti pospeševali tako na jelovih kot na bukovih rastiščih, so ti sestoji bolj podvrženi vetrolomu ter gradacijam podlubnikov. Zaradi dobrega pomlajevanja jelke in bukke, se njun delež povečuje, zato je tudi v prihodnje potrebno graditi sestoje na naravnem pomladku rastiščem primernih drevesnih vrst.

V zadnjih tridesetih letih se je zmanjšal tudi delež iglavcev, ki so bili v preteklosti večinoma vneseni (macesen in drugi iglavci), prav tako pa se je zmanjšal še delež rdečega bora. V zadnjem desetletju se je zmanjšal tudi delež gradna ter mehkih listavcev, slednji se pojavljajo predvsem ob vodotokih ter ob gozdnih robovih. Plemeniti listavci imajo predvsem spremljevalno vlogo, njihov delež v lesni zalogi se skozi ureditvena obdobja povečuje. Delež drugih trdih listavcev se od leta 1999 naprej povečuje.

Vzrok za zmanjševanje deleža manjšinskih vrst je predvsem v načinu gospodarjenja, kjer se pospešuje gospodarsko zanimive in konkurenčne vrste, ne pa rastiščem primernih vrst, ter v podstojnem sloju meliorativno pomembnih drevesnih vrst (beli gaber idr.).

Preglednica 62/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1989 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
1989	39,1	26,9	4,5	0,6	0,1	17,5	4,1	2,7	3,5	1,0
1999	44,7	21,7	3,8	0,4	0,1	19,7	4,1	2,5	2,5	0,5
2009	38,4	22,8	3,8	0,6	0,0	23,5	4,7	3,0	2,8	0,4
2019	33,1	27,7	3,7	0,4	0,0	24,5	3,9	3,1	3,2	0,4

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 2)

Razlike med pričakovano in ugotovljeno lesno zalogo so bile zaradi nepopolnih evidenc poseka tako v zasebnih kot tudi v državnih gozdovih prevelike, zato smo za kontrolni izračun lesne zaloge uporabili podatke za oceno poseka na SVP.

Ugotovljena lesna zaloga GGE je za 4,6 odstotne točke nižja od pričakovane. Pri iglavcih je nižja za 4,0 odstotne točke, medtem ko je pri listavcih nižja za 5,7 odstotne točke.

Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	657.357	344.804	1.002.161
Vrast	16.128	13.466	29.594
Prirastek (letni*10)	148.900	71.339	220.239
Posek po SVP	155.374	62.086	217.460
Pričakovana zaloga	667.011	367.523	1.034.534
Ugotovljena zaloga	640.606	346.503	987.109
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	96,0	94,3	95,4

Ugotovljena lesna zaloga v zasebnih gozdovih je za 6,9 odstotne točke nižja od pričakovane. Pri iglavcih je nižja za 5,1 odstotne točke, medtem ko je pri listavcih nižja za 10,7 odstotne točke.

Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	598.572	265.124	863.696
Vrast	13.190	10.218	23.414
Prirastek (letni*10)	135.845	57.532	193.377
Ocena poseka po SVP	140.066	55.993	196.059
Pričakovana zaloga	607.541	276.881	884.428
Ugotovljena zaloga	576.417	247.265	823.682
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	94,9	89,3	93,1

Ugotovljena lesna zaloga v državnih gozdovih je za 8,3 odstotne točke višja od pričakovane. Pri iglavcih je višja za 7,0 odstotne točke, pri listavcih pa za 9,2 odstotne točke.

Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	58.785	79.680	138.465
Vrast	2.938	3.249	6.186
Prirastek (letni*10)	13.055	13.807	26.862
Ocena poseka po SVP	14.781	5.881	20.662
Pričakovana zaloga	59.997	90.855	150.851
Ugotovljena zaloga	64.189	99.238	163.427
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	107,0	109,2	108,3

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz v GGE je izračunano s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje odstopa od modelnega (Preglednica 66). V primerjavi z modelnim stanjem je za 41,3 % premalo mladovij ter za 51,7 % premalo drogovnjakov. Za 50,1 % je preveč debeljakov ter za 89,3 % sestojev v obnovi.

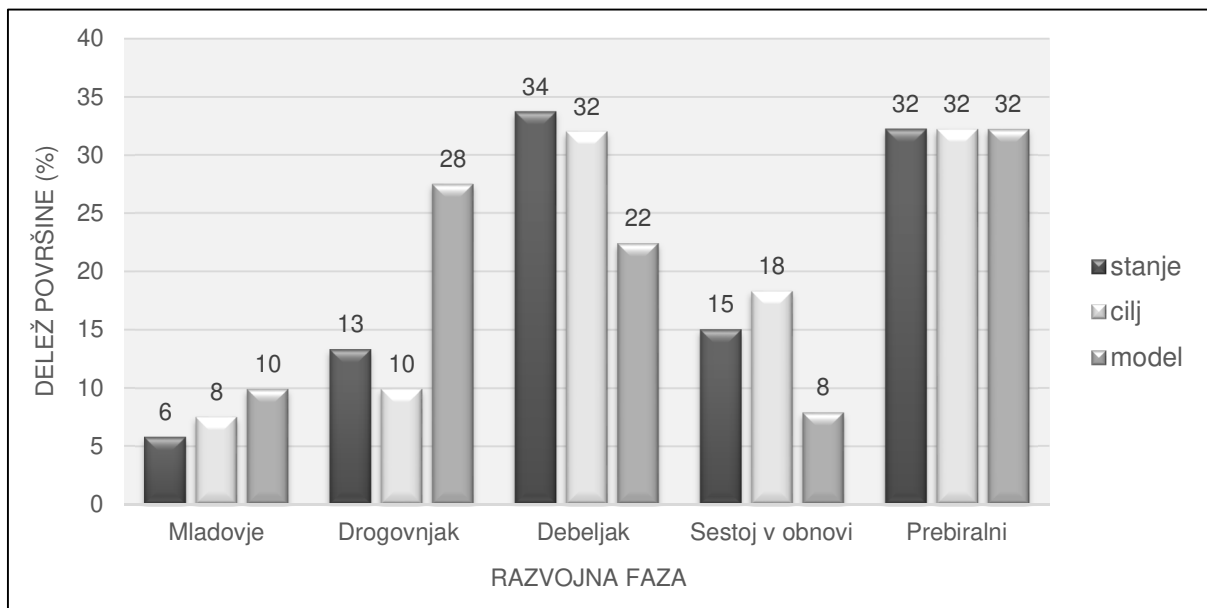
Preglednica 66/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	164,48	5,8	9,9	21	9,9	279,97	-41,3
Drogovnjak	373,99	13,3	27,8	49	27,5	775,03	-51,7
Debeljak	950,39	33,7	42,1	38	22,4	633,23	+50,1
Sestoj v obnovi	422,53	15,0	20,2	14	7,9	223,17	+89,3
Prebiralni	909,47	32,2	-	-	32,2	909,47	0,0
Skupaj	2.820,86	100,0	100,0	122	100,0	2.820,86	

Iz cilja, ki je ob predvidenih ukrepih dosegljiv v naslednjih desetih letih (Grafikon 4), lahko razberemo, da površinskega razmerja razvojnih faz še ne bo mogoče približati modelnemu stanju. Ob realizaciji načrtovanega poseka in doslednem upoštevanju gozdnogojitvenih smernic, bi v naslednjem desetletju z intenzivnejšo obnovo nekoliko povečali delež mladovij. Ker bo del drogovnjakov prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov zmanjšal. Prav tako se bo zmanjšal delež debeljakov; v obnovo se jih bo uvedel večji del, kot pa jih bo

preraslo iz faze drogovnjaka, tako se bo povečal tudi delež sestojev v obnovi. Delež prebiralnih gozdov naj bi ostal enak.

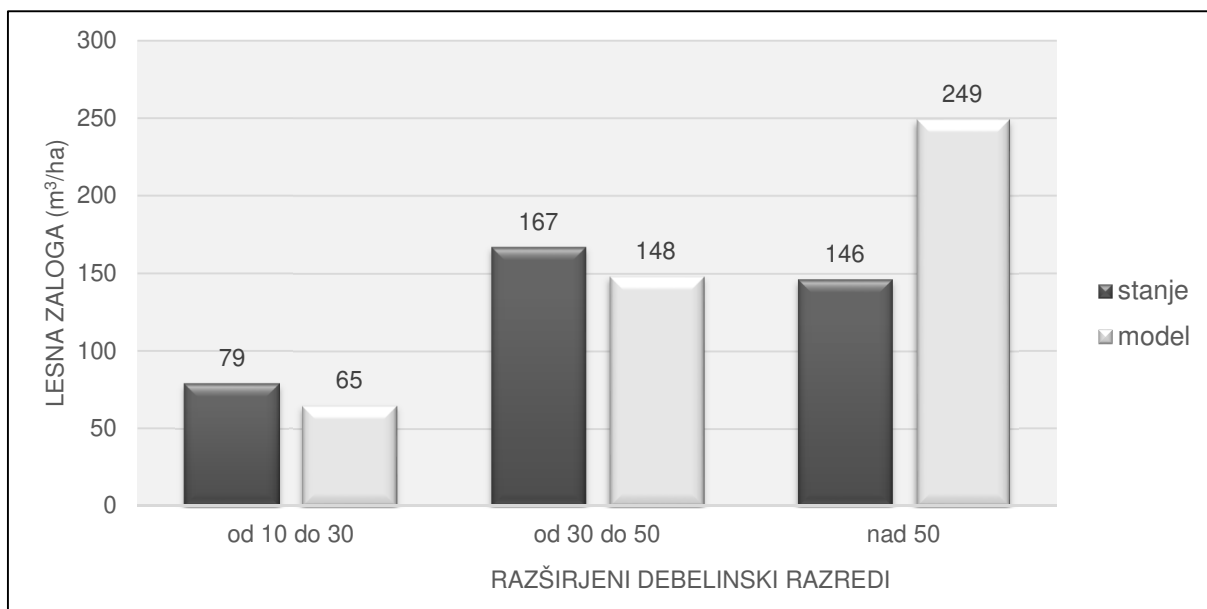
Model je povzet iz Goznogospodarskega načrta za mariborsko ... (2011).

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Povprečna lesna zaloga prebiralnih gozdov (391 m³/ha) je zaradi prekomernega in nenačrtnega prebiranja nižja od modelne (461 m³/ha). Preveč lesne zaloge je razporejene v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu, premalo je debelega drevja nad 50 cm.

Model je povzet iz Goznogospodarskega načrta za mariborsko ... (2011).

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Dosedanje gospodarjenje z gozdovi v GGE je zagotovilo takšno stanje gozdov, ki omogoča zagotavljanje vseh poudarjenih funkcij gozdov.

Območje Natura 2000 pokriva 694,15 ha gozdov (24,6 %).

Po podatkih ZRSVN je stanje na območju habitatnega tipa Bukovi gozdovi neugodno, vendar se izboljšuje (Preglednica 20), na območju habitatnega tipa javorovi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih pa prav tako neugodno, vendar se slabša. Za kvalifikacijske vrste vezane na gozdni prostor so stanja: ugodno za črtastega medvedka, neugodno - stabilno za močvirskega krešiča, neugodno - se izboljšuje za navadnega koščaka, neugodno - se slabša za hribskega urha, neugodno - trend ni zaznan za gozdnega postavneža in manj ugodno za pivko.

V gozdovih GGE je na celotni površini poudarjena lesnoproizvodna funkcija, ki je tudi primarnega pomena. Prav tako se na območju celotne površine gozdov v GGE pojavljajo ekološke funkcije, med katerimi prevladuje funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. S prilagojenim načinom izkoriščanja teh gozdov funkciji nista ogroženi, razen v primeru nenadzorovanih voženj v naravnem okolju. V gozdovih nad cesto Maribor–Dravograd se prekrivajo funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zaščitna funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, nad Ožbaltom se prekrivajo hidrološka, zaščitna in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, na območju NVDP Drava - meander pri Fali pa zaščitna funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter funkcija varovanja naravnih vrednot. V vseh teh gozdovih je poudarjena še lesnoproizvodna funkcija. Ob državni meji na Kozjaku sta ob planinski transversali poudarjeni rekreacijska in turistična funkcija, ki se prekrivata le z lesnoproizvodno. Po poteh, namenjenih pohodnikom, se pogosto vrši vožnja z motornimi kolesi. V poletnem času so ti gozdovi obremenjeni z nabiranjem gob. Za trajno zagotavljanje vseh funkcij je potrebno obstoječe poti primerno vzdrževati. Na območju gozdov, ki so izločena kot mirne cone, se prekrivata funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in lesnoproizvodna funkcija. Trajnost obeh funkcij je možno zagotoviti ob upoštevanju varstvenih režimov za mirne cone.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavljajo krepitev vseh funkcij gozdov.

Usmeritve za krepitev in usklajevanje funkcij gozdov so podane v Poglavju 6.2.2.

Slika 8: Gozdni rob opravlja številne funkcije (foto: Mateja Cojzer)

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

GGE Kapla spada v celoti v gozdnato krajino. Gozdovi se na celotnem območju prepletajo predvsem s kmetijskimi rabami prostora in ostajajo tudi v bodoče pomemben vir dohodka kmetijskim gospodarstvom.

Ekološki cilji so pomembni za zagotavljanje varovalne, hidrološke ter biotopske vloge gozdov. Na strminah nad reko Dravo ter na strmih erodibilnih pobočjih po celotni GGE opravljajo gozdovi varovalno vlogo. Hkrati so ta strma, mestoma skalovita pobočja podvržena procesom erozije, zato opravljajo pomembno hidrološko vlogo. Del gozdov v GGE predstavlja pomemben vir pitne vode za naselje Ožbalt. Razgiban relief, strukturirani in rastiščno pestri gozdovi, ugoden padavinski režim in obilica vodotokov se odražajo v ohranjenosti habitatov evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst, ki so vključeni v območja NATURE 2000.

Socialni cilji so prisotni v delih GGE, kjer gozd opravlja zlasti funkciji varstva naravnih vrednot in kulturne dediščine. To je v bližini naravnih in kulturnih znamenitosti. Na meji z Avstrijo, kjer poteka planinska transverzala, gozdovi opravljajo rekreacijsko in turistično funkcijo. Prav bogata naravna in kulturna dediščina ponuja območju GGE razvoj turizma. Na strminah nad reko Dravo opravljajo gozdovi zaščitno vlogo.

Proizvodni cilji so v ospredju zaradi visoko produktivnih rastišč in močne navezanosti lastnikov gozdov na dohodke iz gozda, ki jim ob težavnem ustvarjanju dohodkov iz kmetijske dejavnosti, pomenijo močno socialno varnost. Proizvodni cilji so poudarjeni tako v zasebnih kot tudi v državnih gozdovih. V zasebnih gozdovih morajo zagotavljati trajen vir lesa za domačo porabo in prihodke lesa s prodajo na trgu. Izkoristiti je potrebno njihov lesnoproizvodni potencial in zagotavljati trajnost donosov na mali površini. V državnih gozdovih je cilj proizvodnja kvalitetnega lesa.

Slika 9: Poudarjena lesnoproizvodna vloga (foto: Mateja Cojzer)

Razvoj gozdov v pogledu drevesne sestave, zgradbe sestojev in višine lesne zaloge

Sproščena tehnika gojenja gozdov omogoča prilagojeno malopovršinsko gospodarjenje na površinah, kjer se prepletajo prebiralne in skupinsko raznodobne zgradbe sestojev.

- Skupinsko postopno gospodarjenje: cilj je skupinsko raznodoben gozd.
- Malopovršinsko raznomerno gospodarjenje: cilj je prebiralen gozd.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni gozdovi, prebiralen gozd.
- Ciljna drevesna sestava skupinsko raznodobnih gozdov: smreka 33 %, jelka 24 %, bukev 30 %, hrast 6 %, pl. lst. 5 %, dr. tr. lst. 1 %.
- Ciljna drevesna sestava prebiralnih gozdov: smreka 45 %, jelka 35 %, bukev 13 %, hrast 2 %, pl. lst. 5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 26 %, debeljak 25 %, sestoj v obnovi 8 %, prebiralen sestoj 32 %.
- Ciljna lesna zaloga skupinsko raznodobnih gozdov: 376 m³/ha; končna lesna zaloga: 745 m³/ha, normalna lesna zaloga prebiralnih gozdov: 461 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 30 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A2, B).

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni gozdovi, prebiralen gozd.
- Ciljna drevesna sestava skupinsko raznodobnih gozdov: smreka 29,6 %, jelka 17,5 %, bor 3,9 %, macesen 0,5 %, bukev 34,0 %, hrast 6,0 %, pl. lst. 3,8 %, dr. tr. lst. 4,3 %, meh. lst. 0,6 %.
- Ciljna drevesna sestava prebiralnih gozdov: smreka 33,3 %, jelka 50,1 %, bor 2,5 %, macesen 0,2 %, bukev 9,8 %, hrast 0,2 %, pl. lst. 2,4 %, dr. tr. lst. 1,4 %, meh. lst. 0,1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 8 %, drogovnjak 10 %, debeljak 32 %, sestoj v obnovi 18 %, prebiralen sestoj 32 %.
- Ciljna lesna zaloga GGE: 363 m³/ha; ciljna lesna zaloga skupinsko raznodobnih gozdov: 339 m³/ha; ciljna lesna zaloga prebiralnih gozdov 414 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 10 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A2, B).

Strukture gozdov po razvojnih fazah v naslednjem desetletju še ne bomo uspeli približati k dolgoročnemu ciljnemu stanju. Drevesna sestava bistveno ne odstopa od ciljne drevesne sestave, ki jo predvideva dolgoročni cilj. Lesna zaloga se bo ob neuravnoteženem razmerju razvojnih faz v naslednjem desetletju povečala, vendar ciljne lesne zaloge, ki jo določa dolgoročni cilj, še ne bo dosegla.

Zagotavljanje trajnosti donosov in krepitve večnamenske vloge gozdov

Glede na analizirano stanje gozdov, valorizacijo funkcij gozdov, potrebe lastnikov gozdov in javnosti ter ob upoštevanju ciljev Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Maribor (2011–2020) in zahtev Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), smo v obravnavani gozdnogospodarski enoti določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa je poudarjen v večjih kompleksih državnih gozdov ter v zasebnih gozdovih, kjer prevladuje velika zasebna gozdna posest. Lastniki s površino gozda nad 10 ha so močno odvisni od dohodkov iz gozda. V lasti imajo slabih 96 % površin zasebnih gozdov in ti gozdovi morajo lastnikom trajno zagotavljati

kakovosten les za prodajo na trgu ter s tem dohodke od lesa. Manjšim lastnikom mora les zagotavljati občasne prihodke in les za domačo porabo. Cilj za večino manjših lastnikov je pridelava lesa za domačo porabo, bodisi kot gradbeni les, les za predelavo ali drva.

Lastnike gozdov je potrebno motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdom (posek, nega mlajših razvojnih faz) ter tako k povečanju kvalitete lesnih sortimentov. Dolgoročno je potrebno povečati količine kakovostnega lesa in z uvajanjem cenejših in ekološko sprejemljivejših tehnologij znižati proizvodne stroške.

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Pomen tega cilja je ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. V ekološko pomembnih območjih je v GGE 2.709,30 ha (96,0 %) gozdov, 694,15 ha (24,6 %) gozdov pa je zaradi ugodnega stanja vključenih v območja Natura 2000. Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Varovalna vloga gozda

Gozdovi s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije skupaj zavzemajo 2.687,62 ha oz. 95,3 % površine gozdov. Varovalna vloga gozda je pomembna na strmih pobočjih nad reko Dravo in na strmih erodibilnih pobočjih nad njenimi pritoki. Cilj je zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije.

Hidrološka vloga gozda

Hidrološka vloga je poudarjena na 1.520,75 ha oz. 53,9 % površine gozdov, to je v gozdovih na potencilanih erozijskih območjih (Strokovne podlage s področja voda ..., 1999). Skozi GGE teče reka Drava ter drugi manjši vodotoki (Črmenica, Ožbaltski potok). Cilj je oblikovati gozdove, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode ter zmanjševali ekstremne pretoke.

Zaščitna vloga gozda

Zaščitno vlogo opravlja 251,24 ha gozdov. Zaščitna vloga je poudarjena v gozdovih nad cesto Maribor–Dravograd.

Rekreacijska in turistična vloga gozda

Ob planinski transverzali na meji z Avstrijo je poudarjena rekreacijsko turistična vloga.

Pridobivanje drugih gozdnih dobrin

Gozdovi, kjer se v gozdu izvaja čebelja paša, to je v sestojih z večjim deležem medonosnih drevesnih vrst (jelka, smreka, lipovec, kostanj), ob razvoju proizvajalcev mane (listne uši, kaparji), omogočajo zaslužek s čebelarstvom. Dodaten vir dohodka predstavlja še gobarjenje.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Glede na opredeljene cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE, njihov pomen in realne možnosti za njihovo doseganje, so določene tudi splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdovi. Splošne usmeritve morajo zagotoviti harmonično uresničevanje ciljev pri gospodarjenju z gozdovi, saj so ti cilji nedeljivi, uresničljivi sočasno v skladnem proizvodnem procesu v gozdu. Splošne varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavje.

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč:

- V starejših in kvalitetnejših debeljakih, kjer rastiščne in sestojne razmere to še dovoljujejo, z akumuliranjem prirastka povečati lesno zalogo gozdov.
- Povečati realizacijo možnega poseka v gozdovih.
- Načrtovani možni posek v gozdovih naj na ravni GGE doseže 82 % prirastka.
- Z nego gozdov in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov.
- Izboljšati strukturo prebiralnih gozdov in s tem povečati delež debelega drevja.
- Na zemljiščih v zaraščanju, v kolikor se jih bo prepustilo gozdu, z gojitvenimi deli pospešiti razvoj v donosen gospodarski gozd.

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjenost velikih sklenjenih gozdnih območij:

- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekoloških funkcij gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov.
- Posamezne zaraščajoče površine proučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini, tudi s sodelovanjem pri ohranjanju tradicionalnih kmetijskih rab v gozdnem prostoru (na primer pašnik z drevjem).
- Preprečiti deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij.
- Izogibati se vsem velikopovršinskim posegom v gozd in na ta način zagotoviti nemoteno opravljanje varovalne in hidrološke vloge gozda.
- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi:

- Lastnike gozdov izobraževati s področja gojenja gozdov in tehnologije gozdne proizvodnje.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih.
- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov ter pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Povečati delež del v zasebnih gozdovih, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.
- Lastnike gozdov intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.

Upoštevat predpise s področja upravljanja z vodami:

- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohraniti njihovo dobro stanje.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah (2002 in nasl.),
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z gosenčarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozбирnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti:

- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohraniti ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohraniti:
 - raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,
 - ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje),
 - značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,
 - površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo:

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostima, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2011) (KARTA G).

Povečati obseg dejavnosti, ki uporabljajo les, še posebej na podeželju, kjer lahko te dejavnosti pomembno prispevajo k njegovemu razvoju:

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Povečati spodbude za razvoj dejavnosti z lesom na podeželju, tudi v obliki malih in srednje velikih podjetji.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.
- Spodbujati kapitalsko povezovanje pri proizvodnih verigah, ki temeljijo na lesu.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov:

- Obnova gozdov mora v največji možni meri potekati po naravni poti.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati le v sestojih, kjer ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst. V ostalih sestojih sadnjo izvajati v obliki manjših spopolnitev, večje površinsko pa le v primerih naravnih ujm, bolezni ali škodljivcev. Pri izbiri drevesnih vrst za sadnjo upoštevati rastiščne danosti. Vnos tujerodnih vrst je možen le izjemoma v predelih, kjer obstajajo problemi glede obnove s ključnimi drevesnimi vrstami. Vnos mora biti strokovno argumentiran in nadzorovan ter ne sme ogrožati naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih rastlinskih vrst.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del.
- Intenzivirati nego v mladovjih z ukrepi zmerne jakosti. Glavno pozornost nameniti negi gošč in letvenjakov. Prednost pri načrtovanju ukrepov nege dati kvalitetnejšim delom sestoja. Zmes uravnnavati v smeri naravne drevesne sestave, pri negi pomagati minoritetnim drevesnim vrstam. Kjer je potrebno, nekvalitetna vrzelasta mladovja spopolniti s sadnjo rastiščem primernimi drevesnimi vrstami ter z ustrezno individualno zaščito sadik ali z ograjo ter varstvom, sicer pospeševati naravno obnovo. Posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se razrasle invazivne tujerodne vrste.
- V drogovnjakih z bogatimi sestojnimi zasnovami na visoko produktivnih rastiščih izvajati intenzivna izbiralna redčenja. Kjer je ogrožena stojnost sestojev (čisti sestoji

iglavcev ali bukovi sestoji), izvajati pogosta in šibka redčenja. V nenegovanih sestojih izboljšati vrstno zmes v korist naravne drevesne sestave.

- V debeljakih akumulirati lesno zalogo. Pri uvajanju sestojev v obnovo izkoriščati dobre možnosti naravne obnove.
- V dobro pomlajenih, nevitalnih ali močno vrzelastih sestojih v obnovi obnovo pospeševati ali jo zaključiti.
- V jelovih sestojih zadrževati nadaljevati obnovo, pomladitvena jedra naj bodo malopovršinska, sicer je naravna obnova zaradi zapleveljevanja z robido otežena.
- V prebiralnih sestojih vzdrževati prebiralno strukturo.
- Pri izbiri drevesnih vrst dajati prednost bukvi, iglavcem, zlasti jelki in plemenitim listavcem. Mestoma so dopustne možnosti spremembe naravne kombinacije drevesnih vrst. Zlasti so zaželeni iglavci v listnatih sestojih in obratno, vendar v takšnem razmerju, da ni ogrožena stabilnost rastišča in sestoja.
- V sestojih, kjer prevladujejo iglavci, je možno pričakovati večjo nevarnost zaradi škodljivih organizmov, zato je v primeru težav smotrno skrajševanje proizvodnih dob in usmerjanje obnove v mlade sestoje z naravnejšo drevesno sestavo.
- V biološko in ekološko labilnih čistih smrekovih sestojih nadaljevati postopno biološko stabilizacijo z vnašanjem naravnih drevesnih vrst ter s pospeševanjem meliorativnih vrst.
- Dosledno izvajati sanitarne sečnje in posek oslabeledih, nevitalnih dreves.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- Ohranjati manjšinske drevesne vrste.
- Za ohranitev vrstne pestrosti avtohtonih živalskih vrst pospeševati naravno zgradbo sestojev, zlasti je potrebno ohranjati plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Pri naravni obnovi gozdov skrbeti za pestrost in številčnost zeliščnega sloja kot pomembne komponente živalskih habitatov.
- Primerno oblikovati in vzdrževati gozdne robove in negozdne površine v gozdnem prostoru, ki so lahko namenjene za prehrano divjadi.
- Ohranitev in izboljšanje življenjskega okolja divjadi z vzdrževanjem travinj.
- Preprečevati moteče vplive (promet, sečnja in spravilo) v mirnih conah in v določenih časovnih obdobjih leta.
- V gozdovih ohranjati posamezne osebk in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja. Pri tem puščati tudi zdrava in suha drevesa, ki so primerna za gnezdenje duplarjev in za ptice, ki gnezdijo v krošnji.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje:

- Spodbujati in promovirati uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela (spravilo z žičnico in strojna sečnja - višje intenzitete z manj pogostimi vračanja ...).
- Najprimernejše je traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji, ki so opremljeni s priklopnimi vitli ali pa s profesionalno gozdarsko opremo, pri spravilu naj bodo ogrožena drevesa (nosilci) primerno zaščitena.
- Najprimernejši čas za gozdno proizvodnjo je zimsko obdobje. Za spravilo koristiti suha obdobja in čas zmrzali.
- Izboljšati organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.
- Spodbujati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.

- S kompleksnim načrtovanjem ter ne glede na posestne meje povečati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami, lastnike gozdov pa seznanjati in poučevati o koristih vlaganj v gozdne prometnice.
- Redno vzdrževati gozdne ceste, več pozornosti posvetiti vzdrževanju vlak, posebej v predelih, kjer se pojavljajo erozijski procesi.
- Preprečevati moteče vplive (promet, sečnja in spravilo) v conah, kjer se zadržuje divjad in v določenih časovnih obdobjih leta.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna zato KARTA ŠT. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni podana v kartnem delu načrta.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevamo vse vloge gozda, nasprotja pa rešujemo selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

Velik delež gozdov v zasebni lasti pomeni močno izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V GGE ni območij, kjer bi bili pričakovani konflikti med funkcijami.

V večini funkcijskih enot je poudarjenih več funkcij na različnih stopnjah, kar narekuje kompleksno obravnavanje gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom.

Podane so usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij prve in druge stopnje poudarjenosti. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Usmeritve za 1. in 2. stopnjo poudarjenosti:

Zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, uspešno naravno pomlajevanje, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Gospodariti malopovršinsko, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih, kjer se pojavlja hidrološka funkcija 2. stopnje, je potrebno režim gospodarjenja prilagoditi omenjeni funkciji (naravi prijazna tehnologija, neoporečni stroji, uporaba biološko razgradljivih olj, prilagojena gradnja vlak). Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo druge stopnje je potrebno dosledno upoštevati veljavni predpis o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja ter prepovedi, omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje. Pri tem ohranяти

naravno strukturo gozdov in skupin drevja ter se izogibati večjim nihanjem lesne zaloge na večjih površinah. Pri gozdnogojitvenih delih in pri sečnji izvajati dela z jakostmi, ki niso pretirano visoke. Ob potokih selektivno redčiti obvodno drevnino, sestoje obnavljati malopovršinsko, z rastiščem primernimi drevesnimi vrstami V bližini potokov in njihovih pritokov ne graditi gozdnih prometnic in začasnih skladišč. Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena Zakona o vodah (2002 in nasl.) določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu z Zakonom o vodah (2002 in nasl.) niso dovoljeni, razen naštetih izjem.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah (2002 in nasl.), da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na potencialnem erozijskem območju je v skladu z 87. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,

- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Ohranjati površine gozdov in preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in se krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

Na območjih naravnih vrednot upoštevati konkretne usmeritve, ki so navedene v usmeritvah za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot.

V gozdovih za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2019).

Varstvene usmeritve za EPO

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

EPO Zgornja Drava

- Konkretne usmeritve so podane pri usmeritvah za Posebna varstvena območja (območja Natura 2000).

EPO Kobansko

- Konkretne usmeritve so podane pri usmeritvah za Posebna varstvena območja (območja Natura 2000).

Sicer se naj na obeh EPO:

- ohranja namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov,
- ohranja samotna drevesa, mejice in grmovje v kulturni krajini,
- ohranja naravna struktura gozdnega roba,
- ohranja kulturna krajina ekološko pomembnega območja s prepletom kmetijskih površin in gozda (predvsem starih, votlih dreves v gozdu), ki so habitat netopirjev,
- ne vnaša rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst,
- v gozdu načrtno pušča odmrle in odmirajoča drevesa vseh debelinskih stopenj,
- na območju gozdov skladno s potrebami vrst osnujejo ekocelice,

- preprečuje zaraščanje površin z grmovnimi in drevesnimi vrstami,
- čas izvajanja posegov v gozdu prilagodi življenjskim ciklom živali, zlasti naj se zagotovi mir v času razmnoževanja in odraščanja mladičev,
- pri delih v gozdu uporablja biorazgradljiva olja in maziva,
- ohranja naravna struktura gozdnega roba,
- na območjih, ki so habitat dvoživk (mlake, luže in ostala vodna telesa razen na obstoječih gozdnih prometnicah), naj se ne spravlja lesa v obdobju paritve ter mrestitve (pomen luž in mlak v gozdu) od 1.3. do 1.6.,
- dreves ter grmov ob vodotokih naj se ne izsekava, gozdnih prometnic naj se ne gradi na območjih prečkanja vodotokov.

Varstvene usmeritve na območjih Natura 2000

Za območja Natura so podane splošne varstvene usmeritve, ki usmerjajo načrtovane posege in dejavnosti tako, da se v čim večji možni meri ohranja:

- naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretna in podrobnejše usmeritve po upravljavskih conah

Usmeritve vezane na celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000 POO SI3000313 Vzhodni Kozjak, upravljavska cona 3313-CGP

Kvalifikacijske vrste:

hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*).

Kvalifikacijska vrsta:

hribski urh (*Bombina variegata*) je vezan zlasti na območja mokrišč in občasnih vodnih teles.

Usmeritve:

- ohranjati mokrotne habitate v gozdu,
- ohranjati rastišču primerno sestavo drevesnih vrst v gozdu.

Kvalifikacijska vrsta:

črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) je vezan na gozdne robove in brežine.

Usmeritve:

- ohranjati presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.

Kvalifikacijska vrsta:

gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*) se nahaja v gozdovih ob potoku Črmenica s pritoki.

Usmeritve:

- ohranjati strukturiran gozdni rob,
- ohranjati primes velikega jesena v sestojih.

Kvalifikacijska vrsta:

navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) je vezan na območja vodotokov in gozdov v pasu 25 metrov (Črmenica s pritoki).

Usmeritve:

- ohranjati naravno hidromorfologijo potokov v gozdu,
- v 5 m pasu brežine vodotoka sečno izvajati tako, da se zagotavlja zastrtost vodotoka (razen pri sečni iglavcev in pojavu podlubnikov),
- vlačenje hlodovine po potoku naj se ne izvaja,
- pogozdovanje z iglavci v 15 metrskega pasu ob vodotoku naj se ne izvaja, delež iglavcev naj se zmanjšuje.

Usmeritve vezane na celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000

POO SI3000172 Zgornja Drava, upravljavska cona 3172-CGP

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi:

močvirski krešič (*Carabus variolosus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*), Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Kvalifikacijska vrsta:

močvirski krešič (*Carabus variolosus*) je vezan na zamočvirjene gozdove ob izlivih potokov; nabrežja potokov v širini 25 metrov; Ledergaserjev potok, Ožbalski potok, Črmenica, Grilov graben, Gobinjek in gozdovi ob reki med Šturmom in HE Ožbalt.

Usmeritve:

- ohranjati pretežni del sestojev s strnjenim sklepom krošenj v 10 m pasu ob vodotoku,
- ohranjati 3 % delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev,
- ohranjati zamočvirjene gozdne površine,
- ohranjati naravno hidromorfologijo potokov v gozdu.

Kvalifikacijska vrsta:

črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) je vezan na gozdne robove in brežine.

Usmeritve:

- ohranjati presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.

Kvalifikacijska vrsta:

navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) je vezan na območja vodotokov in gozdov v pasu 25 metrov (Črmenica s pritoki).

Usmeritve:

- ohranjati naravno hidromorfologijo potokov v gozdu,

- v 5 m pasu brežine vodotoka sečnjo izvajati tako, da se zagotavlja zastrtost vodotoka (razen pri sečnji iglavcev in pojavu podlubnikov),
- vlačenje hlodovine po potoku naj se ne izvaja,
- pogozdovanje z iglavci v 15 metrskega pasu ob vodotoku naj se ne izvaja, delež iglavcev naj se zmanjšuje.

Habitatni tip:

bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*), odseki:

15038A, 15039A, 15039B, 15040C, 15041A, 15044A, 15046B, 15046C, 15048B, 15059C, 15060B, 15060C, 15061A, 15062A, 15063A, 15063B, 15064C.

Usmeritve (Program upravljanja območij Natura - PUN):

- ohrani naj se velikost habitatnega tipa (na nivoju SAC/POO Zgornja Drava s pritoki na površini 587,04 ha); preprečevati krčitve ohranjenih sestojev HT9110,
- postopno zmanjševati delež rastišču neprimernih drevesnih vrst (predvsem sestojev, kjer je stopnja ohranjenosti 2),
- pomlajevanje naj bo naravno, z rastišču primernimi drevesnimi vrstami,
- ohranjati uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbo gozdov.

Habitatni tip:

javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih, odseki:

15037B, 15037C, 15038A, 15039B, 15046C, 15048B, 15049B, 15050A, 15060A, 15060B, 15061A.

Usmeritve:

- vzpostaviti sonaravno drevesno sestavo,
- vzpostaviti naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst (določijo se ukrepi za naravno pomlajevanje).

**Usmeritve vezane na celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000
POV SI5000011 Drava, upravljavska cona 5011-CGP**

Kvalifikacijska vrsta:

pivka (*Picus canus*) poseljuje mešane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice.

Usmeritve:

- ohranjati mravljišča v gozdnem prostoru,
- ohranjati drevesa z dupli (B in C debelinski razred).

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z zaščitno funkcijo

Krepiti in ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Skrbeti za gozdni rob in njegovo vertikalno strukturo. Skrbeti za pravočasni posek suhih in oslabeledih dreves, gozdno proizvodnjo izvajati v primernem letnem času.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisani varstvene režime iz aktov o zavarovanju. Navaja jih Preglednica 20 (v Poglavlju 2.1). Pred posegi na območjih naravnih vrednot je potrebno obvestiti pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2019) navaja Preglednica 67.

Preglednica 67: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)

Status EV/ID št.	Ime	Konkretna varstvena usmeritve
NVLP 1963	Kozjekove bukve	– V bližini drevesa naj se gospodari z gozdom tako, da ne pride do poškodb dreves in večjih sprememb rastiščnih pogojev (svetlobne razmere, vodni režim). – Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa in ki so predhodno usklajeni s pristojno naravovarstveno službo.
NVDP 3286	Kozjekovi smreki	
NVLP 6247	Ulbinovi bukvi	
NVDP 7572	Črmenica	– Ohranja naj se gozdna, drevesna in grmovna zarast ob vodotoku v obstoječem obsegu. – Dopustna je le sečnja posamičnega drevja v obvodnem pasu tako, da se v čim večji meri ohranja zastrtost. – Iz struge se lahko odstranijo tista drevesa, ki so padla in ovirajo pretočnost vodotoka. – Ob potoku (5 metrsko obvodno zemljišče) naj se pušča stoječa in ležeča odmirajoča in mrtva drevesa. – Z gozdno mehanizacijo naj se ne posega na območje potoka – Tras gozdnih prometnic naj se ne načrtuje v območju 10 metrskega obvodnega pasu potokov. – V kolikor gozdne prometnice izjemoma prečkajo potok, je na mestu prečkanja mogoč selektivni posek drevnine; po končanih delih je potrebno vzpostaviti prvotno stanje (ureditev pretočnosti struge). – Pogozdovanje z iglavci v 15 metorskem pasu ob vodotoku naj se ne izvaja. Pospešuje naj se rastišču primerna drevesna sestava drevnine, delež iglavcev naj se zmanjšuje. – Po strugah potokov naj se ne vrši spravilo lesa.
NVLP 4462V	Drava - meander pri Fali	– Večino območja prekriva gozd, vendar zaradi makro geomorfoloških vsebin naravne vrednote gospodarjenje z gozdovi nima vpliva na ohranjanje njenih vsebin. – Vsa načrtovana zemeljska dela naj se uskladijo z Zavodom RS za varstvo narave.
7111OP	Spodnja Kapla - rastišče kochovega svišča	– Ohranja naj se obstoječa površina gozda. – Na območju naravne vrednote se naj ne načrtuje obračališč in iztekov gozdnih prometnic. – Z gozdno mehanizacijo naj se ne posega na območje travnika izven gozdnih prometnic, na območju travnikov naj se ne skladišči lesa.
7112OP	Ožbalt - rastišče kochovega svišča	

Opomba: V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so: z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen), z oznako **OP** označene naravne vrednote, pri katerih so Gauss-Kruegerjeve koordinate zaokrožene na 5 km (4. člen).

Varstvene usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);

- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
 - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
 - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
 - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:
 - če ni možno najti drugih rešitev ali
 - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja

o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;

- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru;
- območje naselbinske dediščine, varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:
 - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
 - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
 - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
 - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,

- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v Preglednici 68. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 68: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
Arheološka dediščina			
8.126	Ožbalt - Sledovi rimske ceste	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
8.200	Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 52	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnem robom.
8.202	Spodnja Kapla - Domačija Spodnja Kapla 84	spomenik	Upoštevanje varstvenega režima. Ni dodatnih usmeritev.
8.229	Spodnja Kapla - Partizanska bolnišnica pri Drulku	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
18.235	Spodnja Kapla - Tratner	dediščina / stavbna dediščina	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnem robom.
18.250	Vurmat - domačija Črnač	dediščina / stavbna dediščina	
18.275	Spodnja Kapla - Marijina kapelica	dediščina / stavbna dediščina	
23.908	Zgornja Kapla - Vas	dediščina / naselbinska dediščina	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnem robom. Preprečevanje zaraščanja območja.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično in estetsko funkcijo

Ob transverzali pospeševati naravno drevesno sestavo gozda in ohranjati pestrost. Pospeševati, ohranjati, varovati in vzdrževati estetsko zanimive drevesne in grmovne vrste in skupine le-teh. Ohranjati drevesa izjemnih dimenzij. Ukrepati malopovršinsko. Velikopovršinski posegi so dopustni samo izjemoma, v primeru sanacij. Gozdni rob naj bo horizontalno in vertikalno razgiban ter pester glede drevesnih in grmovnih vrst. Skrbeti za posek suhih in nevarnih drevesa ob rekreacijskih poteh, po končani sečnji vzpostaviti popolni gozdi red, urediti poti, vzpostaviti prvotno stanje. Nevarna drevesa ob rekreacijskih poteh je potrebno odstraniti. Gozdne prometnice in poti, ki so namenjene rekreaciji, je potrebno po končanih delih ustrezno sanirati in urediti. Rekreacijske površine in poti v gozdnem prostoru je potrebno primerno urediti in opremiti z informacijskimi in opozorilnimi tablami.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno dosledno upoštevati smernice in izvrševati ukrepe zapisane v tem načrtu. Podane so v Poglavju 6.2.1.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdovi in soglasjih lastnikov gozdov in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Hkrati morajo te usmetitve pripomoči tudi k možnosti zmanjšavanja škod od parkljaste divjadi na gozdnih in kmetijskih površinah.

Te usmeritve so:

- pri gospodarjenju z gozdovi si prizadevati za povečevanje deleža mladovij in ohranitev pestrosti drevesnih vrst;
- vzdrževanje ugodnega stanja za divjad v mirnih conah;
- ohranjanje in povečevanja deleža pašnih površin;
- ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je dovoljena vožnja le za potrebe gozdarstva, gozdne proizvodnje, intervencij ter lovstva;
- ureditev pešpoti;
- ohranitev deleža travnih površin tudi z intenzivnim gospodarjenjem z gozdnim robom;
- določitev mirnih con;
- gozdni rob v celoti ohraniti in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. Gozdni rob ob kmetijskih površinah se naj oblikuje galerijsko;
- vzdrževati je potrebno vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove;
- načrtno naj se pušča biomasa v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene;
- pri negi v vseh razvojnih fazah ohranjati in pospeševati plodonosne drevesne in grmovne vrste;
- seznanjanje lastnikov gozdov s pomenom izboljšanja življenjskih pogojev za prosto živeče divje živali tudi v smislu zmanjševanja škod na gozdnih in kmetijskih površinah;

V nadaljevanju so prikazane tudi usmeritve za pomembnejše vrste divjadi in ostale prostoživeče živali v GGE.

Srna:

- načrtna nega gozdnega roba, ki naj ima za cilj ohranjati vertikalno strukturo in pestrost drevesnih in grmovnih vrst;
- ohranjanje grmovnih in drevesnih vrst, ki pomenijo prehrano za srnjad.

Navadni jelen in gams:

- določitev mirnih con;
- ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je dovoljena vožnja le za potrebe gozdarstva, gozdne proizvodnje, intervencij ter lovstva;
- na cestah, ki povezujejo naselja, kmetije ali turistične centre promet ni omejen, razen za vozila, ki povzročajo prekomerni hrup (motokros motorji, štirikolesniki ...);
- ureditev pešpoti;
- dolge proizvodne in pomladitvene dobe pri gospodarjenju z gozdovi;
- obveščanje javnosti z obveščevalnimi tablamami o pomenu mirnih con;
- ohranitev deleža travnih površin;
- ohranjanje grmišč.

Sove in ujede:

- evidentirajo in vrišejo se gnezdišča na karte, poleg tega se ugotovi ogroženosti gnezdišč;
- aktivno varovanje najbolj ogroženih gnezdišč;
- ne odkazujejo se drevesa, ki so primerna za gnezdenje sov. Puščati vsaj 1 takšno drevo na hektar gozda.

Vodna in obvodna perjad:

- evidentirajo in vrišejo se gnezdišča na karte, poleg tega se ugotovi ogroženost gnezdišč;
- po možnosti in potrebi se omeji sečnja v času od 1. aprila do 31. julija.

Ptiči pevci:

- spremljanje številčnosti in prisotnosti različnih vrst.

Pestra sestava živalskega sveta v GGE narekuje izjemno pozornost pri gospodarjenju in upravljanju z gozdom, gozdnim prostorom in divjadjo.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Varovalni gozdovi

Na območju GGE je z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašeni 153,80 ha varovalnih gozdov. V to kategorijo spadajo gozdovi rastiščnogojitvenega razreda 28005 - Gozdovi na strmih legah z naslednjimi odseki: 41A, 41B, 42A, 42B, 44A. To so gozdovi na strmih pobočjih nad cesto Maribor–Dravograd.

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih določa Uredba o varovalnih ... (2005 in nasl.). V varovalnih gozdovih niso glavni cilj donosi, temveč optimalno opravljanje varovalne vloge. Vsi ukrepi so malopovršinski in naj zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda. Drevesa naj bodo krošnjata, dobro zakoreninjena in močno korenasta, zagotavljati je potrebno horizontalno in vertikalno strukturiranost sestojev, v njih sekati posamično do skupinsko. Pri tem je potrebno ohranjati naravno strukturo gozda in skupin drevja, preprečiti krčitve gozdov, vzdrževati obstoječe prometnice in ne graditi novih, nekatere dele sestojev prepustiti naravnemu razvoju, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa, uporabiti bio olja, zaščititi najbolj izpostavljene dele gozdov pred

različnimi oblikami rekreacije in turizma. Upoštevati usmeritve, ki so podane pri usmeritvah za varovalne gozdove in usmeritve za območja Natura 2000.

Pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov za varovalne gozdove upoštevati ekološke in socialne funkcije teh gozdov ter obstoječe predpise.

Gozdovi s posebnim namenom

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni, obsegajo gozdove na območju naravne vrednote Drava - meander pri Fali (Naravovarstvene smernice ..., 2019), s skupno površino 263,44 ha. To so odseki 32C, 36B, 36C, 37A, 37B, 37C, 37D, 38A, 38B, 39A, 39B, 40A, 40B, 40C.

V gozdovih s posebnim namenom so pri gospodarjenju določene omejitve, ki so navedene v Poglavju 2 - Prikaz funkcij gozdov. V njih je prepovedana vsaka dejavnost, ki bi spremenila tipično podobo gozda ter s tem vplivala na gozdna rastišča in razvoj gozdnih sestojev.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih in lokalnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE Kapla ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov, so postavljene na začetku gozdnih cest, ki so opremljene z znakom gozdna cesta.

Lastnik gozda po 33. členu Zakona o gozdovih ne sme kuriti v gozdu, razen na urejenih kuriščih ali zaradi zatiranja podlubnikov. Za zatiranje podlubnikov se lahko uporabi ogenj le skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda lastniku Zavod za gozdove.

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari. Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev,
- obveščanje lastnikov gozdov o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča,
- z izobraževanjem obiskovalcev gozdov usmerjati uporabo ognja na urejena kurišča,
- ob daljnovodih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovdov,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

Dober pregled nad gozdovi je možen z glavnih prometnic, s številnih lokalnih cest ter z določenih razglednih točk (Sršenov vrh, Ditnerjev vrh, Sv. Pankracij, Renatovo, Zg. Švarank, Brezni vrh-Kolarčevo, Dijakovo, Grilov vrh, Sv.Duh na Ostrem vrhu, s pohorskih pobočij na desni strani reke Drave).

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

Na območju GGE Kapla ni semenskih objektov.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v prihodnje ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga ...).

Najprimernejši način spravila ostaja traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja, vitle ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetnikih specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnih gozdovih uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu mora iti v smer vožnje namesto vlačjenja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih pravilnih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih, plazljivih terenih.

Pri pridobivanju lesa se širi tudi uporaba strojne sečnje. V omenjeni enoti reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo niso primerne oziroma so primerne le v posameznih manjših sestojih (vprašanje ekonomičnosti). Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev. Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve oziroma priporočila: čas izvajanja del, atmosferski vplivi, optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti, poškodbe gozdnih tal in sestojev idr.

Zimski čas je najprimernejši čas za dela v gozdu. Za spravilo lesa je potrebno izkoristiti suhe periode in čas zmrzali, pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih pa se posluževati tehnologije vrvnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestojov označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja strojnikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentom, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje - stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste ...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov, hudournikov, poti.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije bo v prihodnje pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotrno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in več nesrečah v gozdovih. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje (Poglavje 6.2.1). Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v Zakonu o vodah (2002 in nasl.);
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;

- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in potencialno erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov;
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu Zakona o vodah (2002 in nasl.) na območju gozdnogospodarskega načrta;
- pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.), skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje gozdne prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja se naj ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč, po katerih bodo potekale načrtovane prometnice. Upoštevati je potrebno pogoje Pravilnika o gozdnih prometnicah (2009) za načrtovanje, projektiranje, gradnjo, vzdrževanje, način uporabe in evidentiranje grajenih gozdnih prometnic ter načrtovanje, pripravo, uporabo in vzdrževanje negrajenih gozdnih prometnic z vidika gospodarjenja z gozdovi ter izvajanja posegov v prostor.

V obravnavani GGE je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naslednje naravovarstvene smernice:

- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena: Kozjekove bukve - skupina debelih bukev pod domačijo Kozjek, Kozjekovi smreki - smreki pod domačijo Kozjek, Ulbinovi bukvi - debeli bukvi na Spodnji Kapli, Črmenica - levi pritok Drave, Drava - meander pri Fali, Spodnja Kapla - rastišče kochovega svišča, Ožbalt - rastišče kochovega svišča ter območje pričakovanih naravnih vrednot Kozjak (nahajališče redkih kamnin in mineralov);
- za ekološko pomembna območja: Zgornaj Drava, Kobansko;

- za posebna varstvena območja Natura 2000 (SI3000313 Vzhodni Kozjak, SI3000172 Zgornja Drava s pritoki, SI5000011 Drava);
- za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih - gozdnih prometnic se na območju habitatnega tipa naj ne načrtuje in izvaja.

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati tudi predpise s področja upravljanja z vodami. V največji možni meri se je potrebno izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem, kot to določa Zakon o vodah (2002 in nasl.) v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagrska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah - prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah. Odlaganje odpadnega gradbenega, izkopnega materiala, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno. V kolikor trasa posega na poplavno območje, je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali.

Trenutno in perspektivno zagotovljena sredstva ne omogočajo pričakovano visoke kvalitete vzdrževanosti gozdnih cest. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja vozniških in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest bodo stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je pospešena podražitev nasipnih agregatov in dražji prevozni stroški. Zato bo v prihodnje zelo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt ipd., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših cestnih odcepov do pomožnih skladišč ali pa prestavitev traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih - ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdnati krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, 2004; poglavje 2.3).
- Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben razen zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove, razen navedenih kriterijev, upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnije usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG (1993 in nasl.).
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- V skladu s 5. odst. 32. čl. Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) večjih krčitev gozda ni dovoljeno izvajati v času gnezdenja ptic in poleanja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimška steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba,
- ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno so:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave.

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Območja, na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, so prikazana na KARTI G v prostorskem delu območnega načrta za obdobje 2011–2020.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 27,52 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi in 3,38 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri sestojih z večjim deležem smreke izvesti dodatne preprečevalno-zatiralne ukrepe zaradi varstva pred podlubniki (postavitev pasti, kontrolno-lovnih dreves, opazovanje ...);
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestro grmišča.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor:

- upravljalec je dolžan vzdrževati ograjo, tako da ta ne omogoča prehoda divjadi;
- v primerih, ko divjad iz kakršnega koli razloga preide ograjo, mora upravljalec obore o tem obvestiti pristojno lovsko inšpekcijo in upravjalca lovišča v katerem se obora nahaja;
- znotraj obore naj se pospešuje plodonosno drevje in vzdržuje grmovni sloj.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan posek predstavlja 17,0 % od lesne zaloge in 82,0 % od prirastka (Preglednica 69). Predvidenih je 30,0 % redčenj, 34,2 % pomladitvenih sečenj in 35,1 % prebiralnega poseka. V skupnem možnem poseku predstavljajo iglavci 70,0 % in listavci 30,0 % lesne mase. Predvidena struktura poseka je v skladu s smernicami za gospodarjenje v GGE, ki v skupinsko raznodobnih gozdovih predvidevajo intenzivnejšo obnovo debeljakov ter nadaljevanje obnove v sestojih v obnovi, intenzivna redčenja v drogovnjakih in deloma še v mlajših debeljaki ter akumulacijo prirastka v starejših debeljaki, v prebiralnih gozdovih pa nego prebiralnega gozda s poudrakom na povečevanju lesne zaloge, vzdrževanja strukture ter pomlajevanja. Poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka ni mogoče realno oceniti, saj je odvisen od naravnih dejavnikov.

Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	26.897	37.475	52.389	610	117.371		
	%	22,9	31,9	44,7	0,5	100,0	18,3	87,2
Listavci	m³	23.448	19.874	6.578	482	50.382		
	%	46,5	39,4	13,1	1,0	100,0	14,5	72,0
Skupaj	m³	50.345	57.349	58.967	1.092	167.753		
	%	30,0	34,2	35,1	0,7	100,0	17,0	82,0

Načrtovan posek v zasebnih gozdovih predstavlja 17,7 % od lesne zaloge in 84,8 % od prirastka (Preglednica 70). Načrtovanih je 29,7 % redčenj, 32,2 % pomladitvenih sečenj in 37,6 % prebiralnega poseka. V možnem poseku zasebnih gozdov predstavljajo iglavci 72,9 % in listavci 27,1 % lesne mase.

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	24.594	32.605	48.813	464	106.476		
	%	23,1	30,6	45,9	0,4	100,0	18,5	87,7
Listavci	m³	18.859	14.604	6.028	187	39.678		
	%	47,5	36,8	15,2	0,5	100,0	16,0	77,8
Skupaj	m³	43.453	47.209	54.841	651	146.154		
	%	29,7	32,3	37,6	0,4	100,0	17,7	84,8

Načrtovani posek v državnih gozdovih predstavlja 13,2 % od lesne zaloge in 67,2 % od prirastka (Preglednica 71). Načrtovanih je 31,9 % redčenj, 47,0 % pomladitvenih sečenj in 19,1 % prebiralnega poseka. V možnem poseku predstavljajo iglavci 50,4 % in listavci 49,6 % lesne mase.

Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	2.303	4.870	3.576	146	10.895		
	%	21,1	44,8	32,8	1,3	100,0	17,0	83,0
Listavci	m³	4.589	5.270	550	295	10.704		
	%	42,9	49,2	5,1	2,8	100,0	10,8	56,2
Skupaj	m³	6.892	10.140	4.126	441	21.599		
	%	31.9	47.0	19.1	2.0	100.0	13.2	67.2

V gozdovih, ne glede na lastniško kategorijo, prevladujejo negovalni poseki. Večje razlike med lastniškimi kategorijami so opazne v strukturi možnega poseka po vrstah poseka oz. v razmerju med deležem redčenj, deležem pomladitvenega poseka ter deležem prebiralnega poseka, kakor tudi v jakosti poseka. Nastale so zaradi razlik v zgradbi gozdov. V zasebnih gozdovih je predvidenega več prebiralnega poseka, v državnih gozdovih pa več pomladitvenega poseka. Večje jakosti poseka glede na lesno zalogo in prirastek so v zasebnih gozdovih. Posek oslabelega drevja nima izrazitejšega negovalnega vpliva na gozdni sestoj in je odvisen predvsem od zunanjih vplivov.

V Preglednici 72 so glede na gozdnogojitvene smernice prikazane površine in jakosti načrtovanega poseka po razvojnih fazah ter po RGR. Komentarji so podani v poglavju 9 (Rastiščnogojitveni razredi).

Preglednica 72: Površina ter jakost načrtovanega poseka po RGR in razvojnih fazah (v %)

RF	RGR	08002				14002				28005				GGE			
		Šifra smernice*	Pov. (ha)	MP od LZ (%)		Pov. (ha)	MP od LZ (%)		Pov. (ha)	MP od LZ (%)		Pov. (ha)	MP od LZ (%)		Pov. (ha)	MP od LZ (%)	
				igl	lst		igl	lst		igl	lst		igl	lst		igl	lst
Mladovje	Skupaj		89,78			59,44			15,26			164,48					
Drogovnjak	04		147,17	16	16	199,20	17	16	4,12	15	15	350,59	17	16			
	13		1,88	9	3	8,15	10	8	0,00	0	0	10,03	10	8			
	14		0,62			1,50			10,69			12,91					
	17		0,00	0	0	0,56	0	15	0,00	0	0	0,56	0	15			
	Skupaj		149,67	16	16	209,41	17	15	14,91	1	9	373,99	16	15			
Debeljak	05		396,26	12	12	257,84	12	11	11,40	0	0	654,10	12	12			
	06		53,42	30	30	103,04	30	28	0,00	0	0	156,46	30	29			
	13		2,71	10	8	1,90	9	6	0,00	6	6	16,01	9	6			
	14		11,53			1,73			110,56			123,82					
	Skupaj		463,92	15	13	364,51	17	16	121,96	0	1	950,39	16	11			
Sestoj v obnovi	07		225,48	29	29	114,27	33	27	0,00	0	0	339,75	31	28			
	08		11,03	52	47	30,08	57	35	0,00	0	0	41,11	56	41			
	13		10,27	9	8	23,04	9	8	0,00	0	0	33,31	8	8			
	14		6,69			0,00			0,00			8,36					
	Skupaj		253,47	29	28	167,39	36	26	0,00	0	0	422,53	32	28			
Prebiralni	10		29,16	15	15	163,45	16	13	0,00	0	0	192,61	16	13			
	11		55,08	17	15	479,32	16	13	0,00	0	0	534,40	16	14			
	12		8,64	20	15	173,82	19	13	0,00	0	0	182,46	19	13			
	Skupaj		92,88	17	15	816,59	17	13	0,00	0	0	909,47	17	14			
Skupaj RGR			1.049,72	19	17	1.617,34	18	16	153,80	0	1,0	2.820,86	18	15			

*Opomba: Šifre gozdnogojitvenih smernic so v skladu s Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih ... (2013).

Karta ukrepov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela so po lastniških kategorijah načrtovana v obsegu in v okviru realno pričakovanih učinkov na razvoj gozdov, v smeri stabilnega in večnamenskega gozda. Načrtovan obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz ter prebiralnega gozda. Pri obnovi gozdov je zaradi uspešnega pomlajevanja in relativno majhnih škod po divjadi poudarek na naravni obnovi sestojev, na negi mlajših razvojnih faz ter na negi prebiralnega gozda. Obnova gozdov s sadnjo oz. spopolnitveno sadnjo je predvidena na površinah, kjer so večje vrzeli (vetrolom, podlubniki idr.), kjer je naravna obnova zaradi rastiščnih razmer otežkočena (degradirana kislata rastišča), ali pa, kjer naravni pomladek ne zagotavlja dovolj velike pestrosti. Spopolnitvena sadnja je namenjena vrstni obogatitvi naravnega mladja na površinah, kjer so manjše sestojne vrzeli in kjer je proces naravne obnove moten ali je zastal. Sadnja in spopolnitve se praviloma izvedejo z rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Pred objedanjem divjadi bi bilo na površinah večjih od 0,5 ha sadike smoterno zaščititi z ograjo, drugod individualno, in sicer vse posajene sadike listavcev zaščititi posamično, to je s polnimi oz. mrežastimi tulci ali pa s količenjem, vse sadike iglavcev pa s premazi vršičkov. Na območjih, kjer prevladuje bujna podrast (rastišča plemenitih listavcev) ter kjer se bujno razrašča robida (jelova rastišča), je predvidena tudi obžetev tulcev in obžetev naravnega mladja. Na območjih, kjer v mladovjih prevladujejo in se bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je ukrepom nege potrebno posvetiti posebno pozornost (glej podpoglavje Invazivne tujerodne vrste). V pomladitvenih jedrih je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste. Na območjih, kjer je prisotna navadna barvilnica, je potrebna obžetev vsaj dvakrat letno, in sicer enkrat spomladi oz. poleti, ko vrsta odžene in enkrat v jeseni, ko vrsta še nima zrelih plodov.

Nego mladja, gošč in letvenjakov je potrebno izvesti v celotnem obsegu, saj sestojne zasnove v mladovju ne zagotavljajo dobre osnove za prihodnje sestoje in trajnost donosov iz gozda. Prva redčenja v letvenjaki izvajati zgodaj, ker s tem oblikujemo kvaliteto in povečujemo stabilnost sestojev. Pri negi mlajših drogovenjakov pospeševati individualno kvaliteto, z nego prebiralnega gozda pa vzdrževati prebiralno strukturo. Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali je predvideno vzdrževanje travinj. Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali upoštevajo varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov. Pri varstvu gozdov pred boleznimi in škodljivci ter pred gozdnimi požari izvajati preventivne varstvene ukrepe.

Preglednica 73/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	14,09	5,26	19,35
Priprava tal	ha	36,40	9,99	46,39
Sadnja	ha	24,09	9,99	34,08
Obžetev	ha	170,54	51,53	222,07
Nega mladja	ha	17,16	5,26	22,42
Nega gošče	ha	106,67	49,70	156,37
Nega letvenjaka	ha	23,73	0,00	23,73
Nega ml. drogovenjaka	ha	38,04	0,70	38,74
Nega prebiralnega gozda	ha	221,06	18,92	239,98
Zaščita s premazom	ha	23,23	9,99	33,22
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	39.440	17.100	56.540
Vzdrževanje travinj	ha	89,69	0,00	89,69

Preglednica 74 prikazuje skupno število sadik po drevesnih vrstah ter ločeno rastiščnogojitvenih razredih in lastniških kategorijah. Glede na rastiščnogojitvene razrede je nekoliko večji obseg sadnje predviden v RGR 14002 - Jelovja, glede na lastniško kategorijo pa v zasebnih gozdovih. Predvideno razmerje med sadikami iglavcev in listavcev je

približno 50 % : 50 %. Med drugimi iglavci so zajete sadike macesna in duglazije, med drugimi listavci pa sadike pravega kostanja in velikega jesena.

Preglednica 74: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah

RGR	Smreka	Jelka	Drugi iglavci	Gorski javor	Ostr. javor	Lipovec	Divja češnja	Oreh	Drugi listavci	Skupaj
08002	3.510	1.070	5.530	3.680	0	520	520	0	1.990	16.820
14002	3.770	3.880	3.190	9.710	2.000	870	1.120	540	100	25.180
Zasebni	4.780	4.560	4.690	9.600	1.940	810	1.060	540	2.090	30.070
Državni	2.500	390	4.030	3.790	60	580	580	0	0	11.930
Skupaj	7.280	4.950	8.720	13.390	2.000	1.390	1.640	540	2.090	42.000

Karta načrtovanih gojitvenih del v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 9).

Invazivne in potencialno invazivne tujerodne vrste

Robinije (*Robinia pseudoacacia*), ki ima izredno osvajalno moč na preveč odprtih, degeneriranih sestojev ter ob gozdnih robovih daljnovodov, se na splošno ne pospešuje, temveč se jo zadržuje na robovih tesno sklenjenih sestojev.

Pavlovniija (*Paulownia tomentosa*) se pojavlja v sestojnih vrzelih v k.o. Vurmat. Dobro uspeva na globokih, svežih in bogatih tleh. Je hitrorastoče listopadno drevo z velikimi nasprotno razvrščenimi dolgopecljati listi, dolgimi 15–30 cm. Njihova oblika je srčasto jajčasta, so kratko priostreni, celorobi ali plitvo trokrpi, dlakavi po obeh straneh. Cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cveti pred olistanjem. Plod je nekaj cm dolga viseča črtlasta glavica, podobna orehom, iz katere se še mesece po cvetenju iztresajo semena, s katerimi se rastlina zlahka zaseje na različnih rastiščih. Če jo porežemo začne intenzivno odganjati iz korenin. Manjša drevesa je zato potrebno izkopavati, večja drevesa pa obročkat. Pri metodi obročkanja se drevesu pri tleh ter na višini približno enega metra v obročastem pasu odstrani skorjo. S tem se prekine izmenjevanje snovi v drevesu in drevo se postopoma posuši. Tudi ta postopek je občasno treba ponavljati.

Navadna barvilnica (*Phytolacca americana*) je razširjena na hrastovo-gabrovih rastiščih v k.o. Vurmat in otežuje oz. onemogoča pomlajevanje avtohtonim vrstam. Rastline začno poganjati, odvisno od temperature, sredi aprila ali v začetku maja, nekatere pa tudi šele junija ali kasneje. Vsak poganjek ima približno 32.000 semen, ki lahko v zemlji ostanejo tudi več kot 40 let in čakajo, da se prostor presvetli (poseke, močnejša redčenja, pomladitvena jedra). Na presvetljenem območju se navadna barvilnica praviloma pojavi v dveh mesecih po nastali motnji. Razmnožuje se s semeni. Jagode začnejo zoreti že v avgustu in postopoma vse do novembra. V vsaki jagodi je 10 semen, ki jih raznašajo ptiči, majhni sesalci in tudi gozdarski stroji. Navadna barvilnica se najraje pojavlja na peščenih, kislih in vlažnih tleh. Navadna barvilnica v zemljo izloča kalij ter s tem onemogoča rast drugim rastlinskim vrstam (robida idr.). Zaradi toksičnosti rastlinskih delov vpliva tudi na podzemno favno in mehkužce. S tem znižuje vrstno pestrost, poleg tega pa zaradi njene strupenosti povzroča večjo objedenost na sosednjih območjih, kjer še ni prisotna. V gozdu, kjer je prisotna navadna barvilnica, je potrebno zgodnje in hitro ukrepanje, to pomeni takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo izginotja žarišč ter nadzorom obstoječe populacije, sicer se bo navadna barvilnica razširila na vsa ugodna rastišča v bližini in postopoma kolonizirala okolje. Cela rastlina je strupena, zato je pri odstranjevanju potrebno uporabljati rokavice in drugo zaščitno opremo.

Najbolj učinkovita metoda zatiranja navadne barvilnice je puljenje, ki se izvaja pozimi in pomladi. Pri puljenju je poleg stebila potrebno odstraniti vsaj zgornji del rizoma z vratom, na katerem so kalčki, najboljše pa je odstraniti celo glavno korenino. Vse spuljene mlade rastline in odrezane rizome starejših rastlin je potrebno zložiti na kupe na panje ali na kup vej in odrezati steblo, da ne pridejo v stik s tlemi. Pri tem je potrebno paziti, da se rastline ne morejo ponovno ukoreniniti. Če imajo rastline že plodove, je potrebno stebila zložiti v en

sam kup, tako je semenska banka skoncentrirana na majhni površini. Najboljši čas za puljenje je konec junija–začetek julija. Na mestih, kjer se izpulijo rastline, je zemlja bolj rahla, zato pride do ponovnega vzklitja rastlin. Septembra se odstranijo rastline, ki so ponovno odgnale ali vzklile čez poletje.

Obžetev se uporablja za oslabitev rastline, predvsem na velikih površinah. Z obžetvijo rastline ne odstranimo trajno, ker ima v koreninah rezervna hranila, ki korenini omogoča hitro novo odganjanje. Rastline se prvič pokosi tik ob tleh do meseca julija oz. najkasneje do sredine avgusta, to je v času cvetenja, drugič pa 30–40 cm nad tlemi in to še v času, ko jagode še niso dozorele (od sredine avgusta naprej). S tem se zmanjša število poganjkov več kot za polovico, vendar ena košnja ne zadostuje za oslabitev rastline. V zimskem času je na teh površinah priporočeno puljenje rastlin oz. štrcljev. Ukrepi se ponavljajo, dokler se semenska banka ne izčrpa. Potem je potrebno izvajati nadzor.

Obiranje grozdov se izvaja v jeseni, pred dozoritvijo jagod. Zbira se jih v vreče in odlaga na odlagališče, kjer jih zažgejo (in ne v biološke odpadke!).

Žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*) je do 2 m visoka enoletnica z močnim, golim, do 4 cm širokim in kolenčasto odebeljenim stebлом, ki je votlo in sočno. Jajčastosuličasti nazobčani listi so razvrščeni nasprotno, po pecljih so pokriti z žlezami laski. Škrlatni ali rožnati cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cvetovi oddajajo močan vonj, ki privablja čebele. Cveti od julija do oktobra. Razmnožuje se spolno s semeni. Zreli plodovi se eksplozivno odprejo in izvržejo številna semena. Žlezava nedotika raste predvsem na obrežjih rek, v obcestnih jarkih, na zasenčenih mestih ob robu travnikov, v močvirnih gozdovih in na poplavnih območjih. V GGE Kapla se pojavlja na spodnjih pobočjih ob Črmenici in Ožbalskem potoku, kjer na posameznih območjih tvori večje sestoje.

Odstranjevanje: Pri manjših sestojih je najučinkoviteje, če se rastline še pred cvetenjem ročno izruva. Plodeče rastline ob dotiku izmetavajo semena, zato jih je praktično nemogoče odstraniti, ne da bi se zasejalo vsaj nekaj semen. Pokošene rastline se navadno dobro obrastejo in zacvetijo, zato enkratna košnja ni dovolj. Rastline, ki še ne plodijo, jih po odstranjevanju posušimo, plodeče rastline pa je potrebno oddati v sežig, da ne bi razsejali semen.

Slika 10: Ogolele površine po vetrolomu (foto: Mateja Cojzer)

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi vzdrževanja travinj, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v GGE zaradi razmeroma ohranjenega okolja obstajajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadjna kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnov. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezno razraslo drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah. Ostale vrste parklarjev - jelenjad in divji prašič - naj se krmi le na mestih predvidenih z letnim načrtom LUO in skladno z usmeritvami pri posamezni vrsti divjadi zapisanimi v letnih načrtih lovišča.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja, s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje, v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdovih GGE manj prisotna, zato je težišče ukrepov na negozdskih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poganja mladičev.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtovati puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1 do 2 drevesi na ha). V času sečnje varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za gospodarjenje z gozdovi, da lahko trajno opravljajo vse vloge, je zajetih že v osnovnih ukrepih za gospodarjenje z gozdovi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela).

Konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij niso načrtovana, so pa smiselno vključena v usmeritvah za krepitev posameznih funkcij gozdov.

V GGE ni načrtovanih ukrepov za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje je glede na reliefne razmere prepredeno s cestnim omrežjem, gostota produktivnih cest znaša 33,9 m/ha. V povprečju je gozd v GGE odprt za intenzivno gospodarjenje. Območij, ki bi jih bilo potrebno prednostno odpreti z gozdnimi cestami, zato ni določenih.

Pri gradnji gozdnih cest je kljub temu potrebno dati prednost tistim projektom/pobudam, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnic). To so področja, kjer že potekajo nekatégorizirane poti (odmerjene parcele - javno dobro) in bi jih lahko z majhnimi zemeljskimi deli in stroški preuredili v kvalitetne gozdne ceste.

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Kljub reliefnim razmeram in strukturiranosti gozdov (lastniška in sestojna) je območje GGE, v povprečju dobro odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki v glavnem omogoča optimalno spravilo lesa. Prav tako so gozdovi prepleteni z raznimi potmi, ki potekajo po lastniških mejah in služijo spravilu lesa.

Pomanjkljivo so odprti predeli, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m in spravilo z žičnico daljše od 600 metrov (6 % površine ali 181 ha) ter določeni predeli, kjer trenutno prevladuje kombinacija daljšega ročnega in traktorskega spravila in kombinacija spravila z žičnico in daljšega ročnega predspravila. Predeli, ki jih bi bilo potrebno prednostno odpreti z gozdnimi vlakami, so naslednji:

- k.o. Vurmat: Kajžer (odd 37 - del), Grilovo (odd 39 - del), Mohovnik (odd 45 - del);
- k.o. Spodnja Kapla: Kuglhanzl (odd 9 - del);
- k.o. Ožbalt: Gočevo (odd 50 - del), Tčevo (odd 53 - del), Kojzekovo (odd 56 - del).

Pri nadaljnji gostitvi gozdnih vlak je potrebno dati prednost tudi tistim predelom, kjer bo za gradnjo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov, na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak).

Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati in jih posodobiti tako, da bodo primerne za spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami.

Pri gradnji gozdnih vlak je potrebno upoštevati stopnjo poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij gozdov ter ustrezne usmeritve za le-te funkcije.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 11).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zavod za gozdove v skladu z ZG (1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij in izven gozda. V skladu z zakonom načrtuje ukrepe, svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

Na območju GGE je opredeljena gozdnata krajina. V gozdnati krajini niso potrebne usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij. To je območje strnjenih gozdov in je pomembno z okoljskega vidika v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot. Območja strnjenih gozdov so slovenska krajinska vrednota. Značilni biotopi gozdnate krajine so: gozdni robovi (zunaj in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino

Ohranjati gozdove ob vodotokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob vodotokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi. Z gozdovi gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. V dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

Slika 11: Gozd ob manjšem potoku (foto: Mateja Cojzer)

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastniško kategorijo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti in so prikazane v prilogi načrta (Poglavje 12.5). Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Kapla:

- Razmeroma neugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak v GGE ni ustrezna. Traktorsko spravilo od panja je možno le na 12,2 % površine gozdov. Spravilo s kombinacijo ročnega in traktorskega spravila je potrebno na 68,5 % površine gozdov. Spravilo z žičnicami je potrebno na 18,6 % površine. Povprečna pravilna razdalja znaša 480 m.
- Gostota produktivnih cest v GGE znaša 33,9 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se glede na prejšnje obdobje ni bistveno spremenila. Debelinska struktura poseka je razmeroma ugodna, saj je predviden razmeroma velik delež poseka iz pomladitvenih sečenj in prebiralnega gospodarjenja. Večji dohodek omogočajo pomladitvene sečnje; predvideni delež te vrste sečenj v GGE znaša 34,2 %. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenih sečenj 47,0 %, kar je 14,7 odstotne točke več kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Analiza strukture drevja po kakovostnih razredih je pokazala, da prevladuje drevje dobre kakovosti (70,5 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 0,1 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo pa je 9,3 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih in državnih gozdovih so potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi nista upoštevana stroška izgradnje gozdnih prometnic in nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 75/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	6.266.890	50,0	908.680	48,6
Strošek poseka in spravila	3.202.157	25,5	516.619	27,7
Razlika	3.064.733	24,4	392.061	21,0

Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	7.175.570	49,8	100,0
Stroški sečnje in spravila	3.718.776	25,8	51,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	477.568	3,3	6,7
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	265.620	1,8	3,7
vzdrževanje vlak	36.025	0,3	0,5
Stroški skupaj	4.497.990	31,2	62,7
Dohodek	2.677.580	18,6	37,3
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	216.188	1,5	3,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	75.300	0,5	1,0
Skupaj predvidene spodbude	291.488	2,0	4,1
Stroški - spodbude	4.206.501	29,2	58,6
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.969.069	20,6	41,4

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	6.266.890	50,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	3.202.157	25,5	51,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	383.931	3,1	6,1
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	202.350	1,6	3,2
vzdrževanje vlak	31.355	0,3	0,5
Stroški skupaj	3.819.793	30,5	61,0
Dohodek	2.447.097	19,5	39,0
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	216.188	1,7	3,4
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	62.600	0,5	1,0
Skupaj predvidene spodbude	278.788	2,2	4,4
Stroški - spodbude	3.541.005	28,2	56,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.725.885	21,7	43,5

Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	908.680	48,6	100,0
Stroški sečnje in spravila	516.619	27,7	56,9
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	93.637	5,0	10,3
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	63.270	3,4	7,0
vzdrževanje vlak	4.670	0,3	0,5
Stroški skupaj	678.197	36,3	74,6
Dohodek	230.483	12,3	25,4
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	12.700	0,7	1,4
Skupaj predvidene spodbude	12.700	0,7	1,4
Stroški - spodbude	665.497	35,6	73,2
Dohodek - (stroški+spodbude)	243.183	13,0	26,8

Podrobna ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi na nivoju odsekov je pokazala, da je v celotni GGE predvideni možni posek z ekonomskega vidika realen oziroma izvedljiv. Kriterij za presojo realnosti možnega poseka je vrednost lesa na panju: -4,17 EUR v zasebnih gozdovih in -12,52 EUR v državnih gozdovih.

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je, zaradi neugodnih razmer, razmeroma majhen. V zasebnih gozdovih znaša 21,7 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 13,0 EUR/m³. Zaradi povprečne kakovosti lesa je vrednost lesa na kamionski cesti razmeroma majhna. Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju (dohodek) v državnih gozdovih znatno manjša kot v zasebnih kljub temu, da so v kalkulaciji upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del razmeroma veliki. V zasebnih gozdovih predstavljajo 6,1 %, v državnih gozdovih pa 10,3 % od vrednosti prihodka. Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih je nega gozdov, ki predstavlja 58 % od stroška načrtovanih gojitvenih del v zasebnih gozdovih. Tudi v državnih gozdovih je največji strošek nega gozdov, ki predstavlja 68 % potrebnih gojitvenih in varstvenih del v tem lastništvu.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 291488 EUR, od tega je potrebno za sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del v gozdovih ter za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali 216.188 EUR.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih vseh lastniških kategorij razmeroma neugodna.

Slika 12: Po ujmi nastopi semensko leto z obilnim obrodом žira (foto: Mateja Cojzer)

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

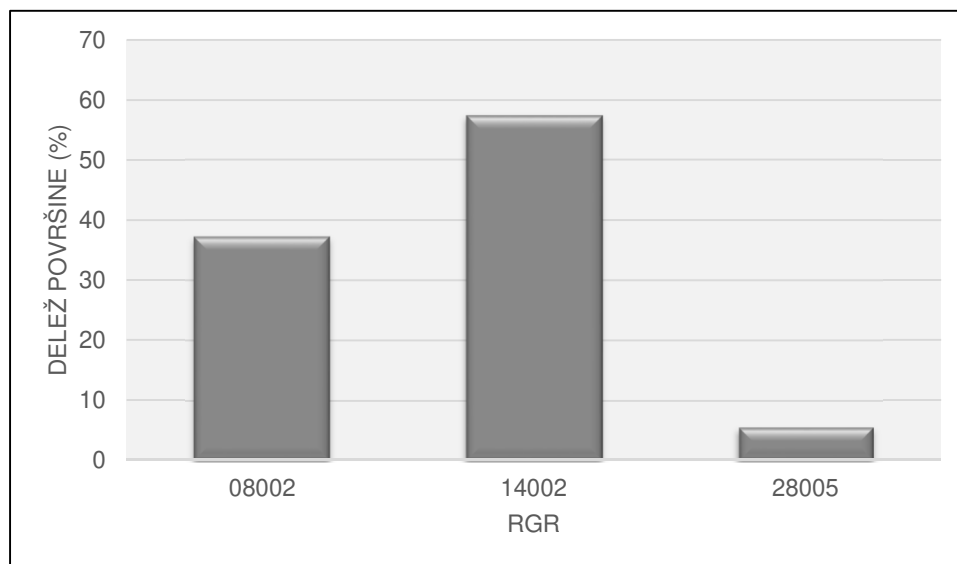
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Na osnovi navedenih izhodišč smo oblikovali tri rastiščnogojitvene razrede:

- RGR 08002 Podgorska kisloljubna bukovja: mešani sestoji bukve, gradna, pravega kostanja in rdečega bora na kisljih bukovih rastiščih. Opredeljuje ga rastiščni tip Kisloljubno gradnovo bukovje. V preteklem ureditvenem obdobju je bil del gozdov uvrščen v RGR 14032 Acidofilna gorska bukovja.
- RGR 14002 Jelovja: mešani sestoji jelke, smreke in bukve na jelovih rastiščih. Opredeljuje ga rastiščni tip Jelovja s praprotni. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 14012 Jelovja na rodovitnejših rastiščih in RGR 14022 Jelovja na revnejših rastiščih.
- RGR 28005 Gozdovi na strmih legah: varovalni gozdovi. V ta RGR so uvrščeni gozdovi na strmih pobočjih nad reko Dravo oz. cesto Maribor–Dravograd. Razglašeni so na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.).

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. Glede na rastiščne razmere smo v skladu z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko GGO za obdobje 2011–2020 (2011) združili RGR 14012 Jelovja na rodovitnejših rastiščih in RGR 14022 Jelovja na revnejših rastiščih v enoten RGR 14002 Jelovja ter ukinili RGR 14032 Acidofilna gorska bukovja in ga priključili k RGR 08002 Podgorska kisloljubna bukovja. Manjše spremembe so bili narejene tudi pri uvrščanju odsekov v rastiščnogojitvene razrede zaradi načela eno rastišče en RGR, vendar zaradi malopovršinskega prepletanja nekaterih rastišč, to ni bilo povsod mogoče.

Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Kapla

Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	RGR	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	08002 14002	61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	08002 14002 28005	54200	Predalpsko gradново belogabrovje
		08002 14002	71100	Kisloljubno gradново belogabrovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	08002 14002	63200	Predalpsko gorsko bukovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	08002 14002 28005	73100	Kisloljubno gradново bukovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	14002	60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje
		08002 14002	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
		08002 14002	76100	Javorovje s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 5).

Slika 13: Posledice vetroloma decembra 2017 (foto: Mateja Cojzer)

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 08002

RGR združuje bukove gozdove na distričnih tleh z večjo ali manjšo vsebnostjo skeleta. V večini sestojev so bukvi primešani iglavci (smreka, jelka, rdeči bor). Na strmih prisojnih pobočjih se pojavljata graden in beli gaber, na vlažnejših, senčnih legah pa plemeniti listavci. RGR obsega 1.049,72 ha oz. 37,2 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 864,63 ha ali 82,4 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 185,09 ha ali 17,6 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 79,5 %, državnih je 20,5 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov je na območju naravnih vrednot, EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 80/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje
		71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	63200	Predalpsko gorsko bukovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	73100	Kisloljubno gradnovo bukovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
		76100	Javorovje s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljuje gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradnovo bukovje, oz. gozdna združba *Quercus-Luzulo-Fagetum* (syn.: *Castaneo-Fagetum*). Združba bukve in pravega kostanja je aconalna (edafsko pogojena) gozdna združba, ki je vezana na nekarbonatno matično podlago. V ta RGR smo uvrstili tudi gozdni rastiščni tip Predalpsko gorsko bukovje oz. gozdno združbo *Enneaphyllo-Fagetum* var. geogr. *pohoricum* (syn.: *Lamio orvalae-Fagetum*).

Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje	11	5,04	0,5
61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	7	0,20	0,0
63200	Predalpsko gorsko bukovje	9	128,79	12,3
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	0,59	0,1
71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	1,53	0,1
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	9	768,40	73,2
76100	Javorovje s praprotni	7	29,70	2,8
77100	Jelovje s praprotni	17	109,57	10,4
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	5,90	0,6
Skupaj:		9,82	1.049,72	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (R_k) znaša 9,82. Letni prirastek znaša 6,47 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/R_k) je 65,9 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve s primesjo iglavcev, predvsem smreke. Na sušnejših rastiščih prevladujeta rdeči bor in graden. Mešanost glavne drevesne vrste - bukve je sestojna do skupinska. Gradin in beli gaber sta ji primešana posamično do skupinsko. Na bolj vlažnih tleh so ji primešani plemeniti listavci (posamično do gnezdasto), na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor (posamično do skupinsko). Smreka je primešana posamič ali v velikosti skupin, oziroma sestojev, če so bili le-ti osnovani umetno. Vse ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 335,0 m³/ha in je nekoliko nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (349,9 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja (v prvem in drugem debelinskem razredu). V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 56,0 %. Letni prirastek znaša 6,47 m³/ha in je najvišji v drugem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,7	12,9	19,7	24,6	38,1	147,3	44,0	2,71	41,9
Listavci	7,5	24,0	23,9	21,5	23,1	187,7	56,0	3,76	58,1
Skupaj	6,3	19,1	22,0	22,9	29,7	335,0	100,0	6,47	100,0

Najvišja lesna zaloga v RGR je v fazi debeljaka, letni prirastek pa prav tako v fazi debeljaka (Preglednica 83).

Preglednica 83: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	329,0	7,25
Debeljak	412,6	7,76
Sestoj v obnovi	308,6	5,52
Prebiralni	353,4	7,66

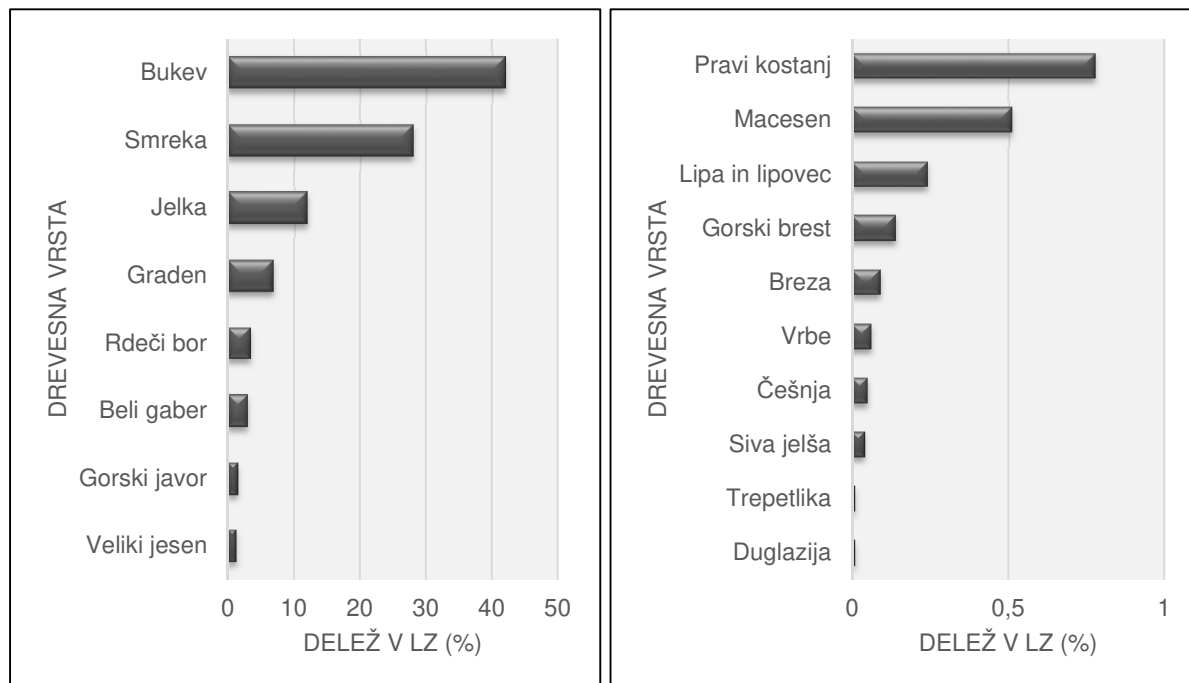
Razmerje drevesnih vrst

Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata bukev in graden. Aktualna drevesna sestava odstopa od naravnega stanja. Zaradi spremenjene drevesne sestave, ki je posledica negativnih človekovih vplivov (pospeševanje iglavcev), je prevelik delež iglavcev, njihov delež v lesni zalogi znaša 44,0 %. Za 32,9 odstotne točke je premajhen delež bukve, premajhen pa je tudi delež vseh ostalih listavcev, razen plemenitih listavcev, ki se jih je v zadnjem obdobju pospeševalo.

Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	94,0	40,1	11,4	1,7	0,0	141,1	23,2	10,3	12,5	0,7
	%	28,1	12,0	3,4	0,5	0,0	42,1	6,9	3,1	3,7	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	-	2,0	2,0	-	-	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

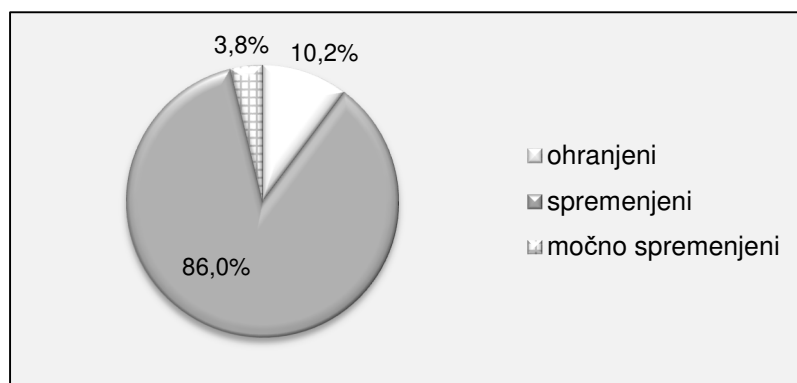
V drevesni sestavi prevladuje bukev, sledita ji smreka in jelka. Rdeči bor porašča sušnejše grebenske lege, macesen pa gozdne robove. Duglazija je vnesena vrsta. Od hrastov je prisoten samo graden. Od plemenitih listavcev so evidentirani gorski javor, veliki jesen, lipa in lipovec, gorski brest in divja češnja. Med drugimi trdimi listavci se, poleg belega gabra, v manjšem deležu pojavljata še pravi kostanj in robinija. Med mehкими listavci je največ breze, sledijo ji vrbe, siva jelša ter trepetlika in jerebika. Pri popisih sestojev je bilo evidentiranih dvajset drevesnih vrst.

Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

86,0 % gozdov ima spremenjeno drevesno sestavo, dobrih 10,2 % pa ohranjeno drevesno sestavo. Ostalo so gozdovi z močno spremenjeno drevesno sestavo. Močno spremenjeni gozdovi so posledica umetno osnovanih nasadov iglavcev (smreke). Gozdov z izmenjano drevesno sestavo v GGE ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V mladovjih sicer prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, vendar je še vedno prevelik delež sestojev s pomanjkljivo zasnovo. V mladovjih je skoraj tri četrtine sestojev nenegovanih, prevladuje tesen sklep. V drogovnjakih prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, slaba tretjina sestojev je pomanjkljivo negovanih, dobra tretjina pa nenegovanih. Ena tretjina drogovnjakov ima tesen sklep. Večina debeljakov, sestojev v obnovi in prebiralnih sestojev je pomanjkljivo negovanih, v debeljakih prevladuje normalen sklep. Iz podatkov v Preglednici 85 lahko

sklepamo, da se sestoji začnejo intenzivneje negovati v fazi drogovnjaka, kar pa z gozdnogojitvenega vidika ni najboljša podlaga za boljšo kakovost drevja (Preglednica 86).

Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	89,78	0,0	58,4	40,8	0,8	4,6	21,8	72,7	0,9	35,8	28,3	9,6	26,3
Drogovnjak	149,67	0,0	67,0	33,0	0,0	1,0	62,8	36,2	0,0	33,0	57,4	9,6	0,0
Debeljak	463,92					2,9	88,7	8,4	0,0	3,9	70,0	26,0	0,1
Sestoj v obnovi	253,47					0,0	64,5	35,5	0,0				
Prebiralni	92,88					0,0	65,4	34,6	0,0				
Skupaj:	1.049,72												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 715 drevesom. Večina drevja je dobre kakovosti. Drevja odlične kakovosti je le 0,4 %, zabeleženo pa je bilo pri smreki in plemenitih listavcih. Drevja prav dobre kakovosti je 11,0 %. Največji delež drevja zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri hrastu, slabe kakovosti pa pri drugih trdih listavcih.

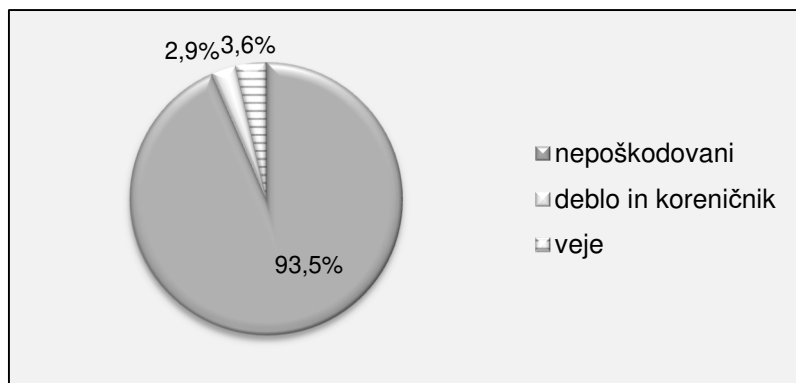
Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 86/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	300	0,7	9,7	72,3	17,3	0,0
Skupaj listavci	415	0,2	12,0	58,0	26,7	3,1
Skupaj	715	0,4	11,0	64,0	22,8	1,8

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 6,5 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na vejah s 3,6 %. Poškodbe na deblu in koreničniku znašajo 2,9 %.

Grafikon 8: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 25,8 odmrlih dreves/ha oz. 14,1 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo skupaj posekane 47.814 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 32.106 m³ iglavcev in 15.709 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija poseka je tako znašala 68,5 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 97,0 %, listavcev pa 42,8 %. Od celotnega poseka je bilo posekane največ smreke (53,5 %), sledijo ji bukev s 23,4 % in jelka s 11,8 %. Delež poseka drugih drevesnih vrst znaša skupaj 11,3 %. Največ drevja je bilo pri iglavcih posekanega v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa v četrtem debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 64,4 % od prirastka in 12,7 % od skupne lesne zaloge.

Gojitvena dela niso bila realizirana v načrtovanem obsegu. Od načrtovanih del je bila presežena le zaščita s premazi. Prenizka je bila realizacija del povezanih z nego mladovij in tanjših drogovnjakov, kar se odraža na zasnovi in negovanosti mlajših razvojnih faz. Nega prebiralnega gozda ni bila evidentirana. Dela za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so bila sicer načrtovana, niso pa bila evidentirana, varstvo pred žuželkami ni bilo načrtovano, bilo pa je izvedeno. Vsa ostala dela so bila izvedena v manjšem obsegu kot pa so bila načrtovana.

Preglednica 87/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	11,85	0,80	6,8
Priprava tal	ha	16,68	4,40	26,4
Sadnja	ha	13,18	11,51	87,3
Obžetev	ha	55,01	23,95	43,5
Nega mladja	ha	38,45	20,50	53,3
Nega gošče	ha	45,11	16,30	36,1
Nega letvenjaka	ha	29,34	2,30	7,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	32,87	2,50	7,6
Nega prebiralnega gozda	ha	2,89	0,00	-
Zaščita s premazom	ha	7,94	59,80	753,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	32.420	4.400	13,6
Vzdrževanje travinj	ha	6,26	0,00	-
Sadnja plodonosnega drevja	dni	97,52	0,00	-
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	38,60	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	600	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih zmanjšala za 21,4 m³/ha oz. za 6,0 odstotne točke, letni prirastek pa za 0,84 m³/ha oz. za 11,5 odstotne točke.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga zmanjšala za 17,7 m³/ha oz. za 10,7 odstotne točke, letni prirastek pa za 0,56 m³/ha oz. za 8,0 odstotne točke. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloga iglavcev zmanjšala za 17,7 m³/ha (10,7 odstotne točke), listavcev pa za 3,6 m³/ha (1,9 odstotne točke). Prirastek se je pri pri iglavcih zmanjšal za 0,53 m³/ha (16,4 odstotne točke), pri listavcih pa za 0,03 m³/ha (0,8 odstotne točke).

Padeč lesne zaloge in prirastka na ravni RGR je posledica velikega deleža sestojev v obnovi, ki so nastali kot posledica ujm in gradacije podlubnikov (24,1 %). V zadnjih desetih letih se je občutno znižal delež drogovnjakov kar je posledica ujm in gradacije podlubnikov, ki so prizadele labilne smrekove sestoje, večinoma v fazi drogovnjaka.

Podatki o poseku v Preglednici 88 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	1.043,94	173,0	149,9	322,9	3,75	3,56	7,31	2,42	0,71	3,12
2009	1.056,49	165,0	191,3	356,4	3,24	3,79	7,03	3,04	1,49	4,53
2019	1.049,72	147,3	187,7	335,0	2,71	3,76	6,47	2,81	3,10	5,91

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dvajsetih letih se je drevesna sestava spremenila v korist listavcev za skoraj deset odstotne točke. Razmerje med iglavci in listavci je leta 1999 znašalo 53,5 %: 46,5 %, leta 2019 pa 44,0 % : 56,0 %. Močno se je povečal delež bukve (za 9,3 odstotne točke) in nekoliko tudi jelke (za 5,1 odstotne točke), zmanjšal pa delež smreke (za 14,6 odstotne točke).

V zadnjem desetletju se je zmanjšal delež smreke, rdečega bora in hrasta, povečal pa delež jelke, bukve ter plemenitih in drugih trdih listavcev. Zmanjšanje deleža smreke je posledica ujm in gradacije podlubnikov, ki so prizadele labilne smrekove sestoje. Na račun izpada smreke sta se okrepili jelka in bukev.

Preglednica 89/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	42,7	6,9	3,3	0,4	0,2	32,8	7,6	2,8	2,9	0,4
2009	32,8	9,0	3,5	0,9	0,1	39,5	8,0	2,8	3,2	0,2
2019	28,1	12,0	3,4	0,5	0,0	42,1	6,9	3,1	3,7	0,2

Razvojne faze in zgradbe sestojev

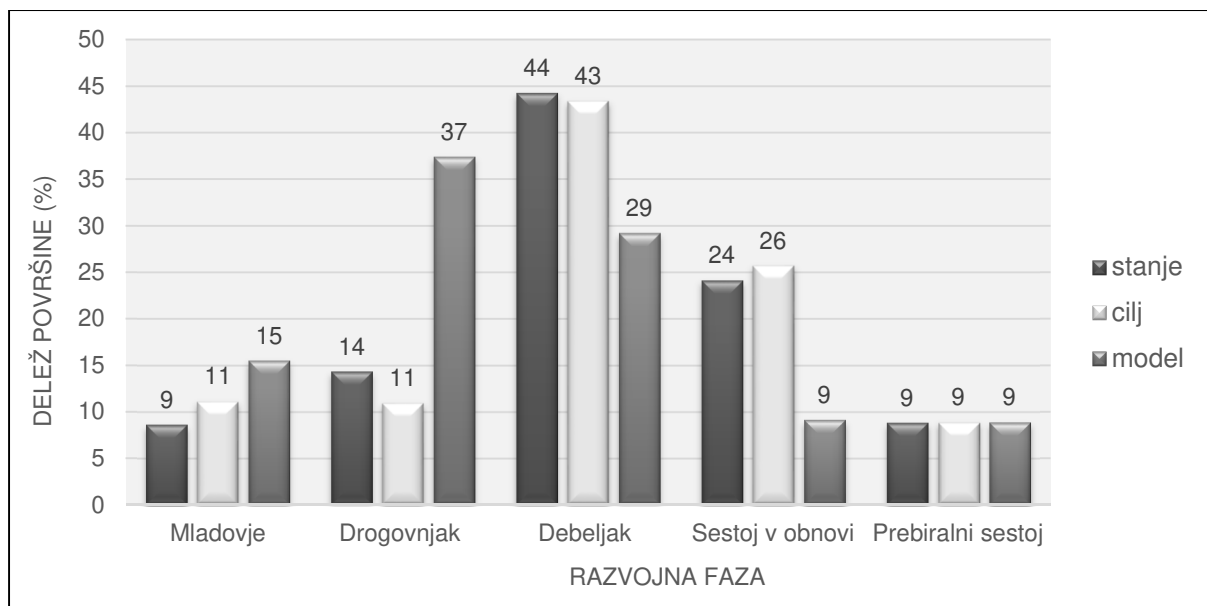
Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je sestojev v obnovi in debeljakov, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

Preglednica 90/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	89,78	8,6	10,1	20	15,5	162,66	-44,8
Drogovnjak	149,67	14,3	17,9	50	37,4	392,30	-61,8
Debeljak	463,92	44,2	47,0	38	29,2	306,19	51,5
Sestoj v obnovi	253,47	24,1	25,0	12	9,1	95,68	164,9
Prebiralni	92,88	8,8			8,8	92,88	0,0
Skupaj:	1.049,72	100,0		120	100,0	1.049,72	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju še nekoliko zmanjšal. Delež debeljakov se ne bo bistveno spremenil, saj se bo v obnovo uvedla približno enaka površina debeljakov kot pa jih bo iz faze drogovnjaka prerasla v debeljak. V obnovo se bo uvedlo le 11,5 % debeljakov, kar ne bo vplivalo na znatno povečanje deleža sestojev v obnovi, prav tako še ne bo možno zagotoviti večje površine mladovij.

Velik delež sestojev v obnovi je dobra osnova za povečanje deleža mladovij v naslednjih desetletjih. Del teh sestojev bo, zaradi načina gospodarjenja, prešel direktno v fazo drogovnjaka, del pa, kjer to dopuščajo rastiščne razmere, v prebiralne sestoje.

Grafikon 9: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Skupinsko raznodobni gozdovi, prebiralen gozd.
- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 26,6 %, jelka 12,7 %, bor 3,2 %, macesen 0,5 %, bukev 43,3 %, hrast 6,7 %, plem. lst. 3,2 %, dr. tr. lst. 3,7 %, meh. lst. 0,2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 11 %, drogovnjak 11 %, debeljak 43 %, sestoji v obnovi 26 %, prebiralensestoj 9 %.
- Ciljna lesna zaloga 341 m³/ha; končna lesna zaloga 627 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 10 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A2, B).
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 120 let, povprečna pomladitvena doba traja 12 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izboljšati negovanost mladovij. Dosledno izvajati nego mladja, gošče in letvenjakov. Zgodnja in pogosta čiščenja gošč in zgodnja izbiralna redčenja v letvenjaki. Z intenzivno nego mladovja usmerjati drevesno sestavo bodočih sestojev in njihovo kvaliteto. Pri uravnavanju zmesi naravnega mladovja pospeševati bukev, na boljših rastiščih pa tudi plemenite listavce. Večje sestojne vrzeli, ki so nastale po vetrolomu in kot posledica gradacije podlubnikov, ter mladja pomanjkljive in slabe zasnove na boljših rastiščih, spopolniti z listavci, za potrebe lastnikov pa tudi s smreko in drugimi iglavci. Umetno osnovano mladovje posamično zaščititi pred objedanjem divjadi. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 11,40 ha.

Drogovnjaki: Intenzivnost redčenj drogovnjakov prilagoditi njihovi zasnovi, sklepu krošenj in drevesni sestavi. Nenegovane drogovnjake s tesnim sklepom krošenj redčiti šibko in pogosto, da se ne ogrozi njihove stojnosti. Pri redčenjih posebno pozornost posvetiti minoritetnim drevesnim vrstam. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 16 %. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 0,62 ha.

Debeljaki: V mlajših debeljaki izvajati izbiralna redčenja. Intenzivnost prilagoditi njihovi kakovosti in sklepu krošenj. Delež debeljakov, v katerih je predvideno redčenje, je 85,4 %.

Povprečne jakosti redčenj naj bodo 12 %. V ostalih sestojih akumulirati vrednostni prirastek. Debeljake s slabšo kvaliteto drevja in vrzelastim ali sproščenim sklepom krošenj uvesti v obnovo. Obnovo začeti tudi v delih sestojev, kjer njihova vrednost ne narašča več. Če je mogoče, začetek obnove časovno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst. V sklopu del »priprava sestoj za naravno obnovo« je potrebno odstraniti podstojna drevesa in grmovnice, zlasti lesko in robido. Predvideni delež debeljakov z uvajanjem obnovo je 11,5 %. Povprečne jakosti pomladitvenih sečenj naj bodo 30 %. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 11,53 ha.

Sestoji v obnovi: Obnova se bo nadaljevala na 93,3 % površine sestojev v obnovi. Dinamiko obnove prilagoditi pojavu pomladka in kvaliteti drevja starega sestoj. V delih sestojev s slabšo sestojno zasnovo in kvalitetnim podmladkom pospešiti obnovo. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 30 %. V sklopu del »priprave sestoj za naravno obnovo« odstraniti ostanke polnilnega sloja starega sestoj ter grmovnice, zlasti lesko in robido. Ohranjati pogoje za naravno obnovo in zagotoviti nego mladovij s pomočjo matičnega sestoj. Vrzelast pomladek spopolniti s sadnjo rastišču primernimi drevesnimi vrstami, pri tem upoštevati mikrorastiščne razmere v gozdu. Sadike zaščititi individualno. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 6,69 ha.

Prebiralen sestoji: Posebno pozornost nameniti vrstni in debelinski strukturi. V sestojih z izrazito nizko lesno zalogo odstranjevati le oslabela drevesa. V sestojih dobre in odlične zasnove ohranjati prebiralno strukturo, s šibkejšim poseganjem v zgornji socialni položaj zagotavljati zadosten delež debelega drevja. V prebiralne sestoj z visoko lesno zalogo, ki se nagibajo k enomernim strukturam, posegati močneje. Hkrati s sečnjami opravljati čiščenje leske. Pomladek sproščati počasi in na ta način zagotoviti njegovo dobro zasnovo in primerno vrstno mešanost. Z negovalnimi ukrepi pospeševali sencovzdržne drevesne vrste. Povprečna jakost prebiralnega poseka naj bo 17 % pri iglavcih in 15 % pri listavcih.

V vseh sestojih z večjim deležem smreke redno kontrolirati zdravstveno stanje.

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Poleg bukve, ki je ključna drevesna vrsta, je smiselno pospeševati, kjer to dopuščajo rastiščne razmere, še hrast, plemenite listavce in rdeči bor, v polnilnem sloju pa tudi druge listavce. Zaradi večje biotske pestrosti je zaželena tudi pomoč minoritetnim drevesnim vrstam (zlasti plodonosnim drevesnim vrstam). Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska do gnezdasta, ostalih drevesnih vrst pa posamična do šopasta. Spopolnitve izvajati z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in malopovršinsko zgradbo gozdov, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli za gnezdišča duplarjev.

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 10 m³/ha odmrlega lesa.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga povečala za 1,7 %. Pri tem se bo lesna zaloga iglavcev nekoliko znižala, listavcev pa zvišala.

Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	44,0	56,0	100,0
- ciljno %	39,4	60,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	147,3	187,7	335,0
- ciljna (m ³ /ha)	146,4	194,3	340,6
Prirastek (m ³ /ha)	2,71	3,76	6,47
Možni posek (m ³ /ha)	28,0	31,0	59,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,81	3,10	5,91
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,1	16,5	17,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	103,6	82,6	91,4
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj je predvidenih 46,4 % pomladitvenih sečenj, 44,5 % redčenj ter 8,6 % prebiralnega poseka. Z redčenji drogovnjakov in mlajših debeljakov je potrebno izboljšati sproščenost nosilcev funkcij. Pomladitvena sečnja je omejena na vrzelaste debeljake ter debeljake s pomanjkljivo sestojno zasnovo, in sestoje v obnovi. Povprečna jakost poseka znaša 17,6 % od lesne zaloge in 91,4 % od prirastka.

Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	9.801	15.309	4.153	216	29.479		
	%	33,2	52,0	14,1	0,7	100,0	19,1	103,5
Listavci	m³	17.815	13.494	1.202	72	32.583		
	%	54,7	41,4	3,7	0,2	100,0	16,5	82,6
Skupaj	m³	27.616	28.803	5.355	288	62.062		
	%	44,5	46,4	8,6	0,5	100,0	17,6	91,4

Gojitvena in varstvena dela so načrtovana v majhnem obsegu in so usmerjena v naravno ter nego mlajših razvojnih faz, v manjšem obsegu pa tudi v umetno obnovo. Glavnina negovalnih del je usmerjena v nego mladovij in gošč z uravnavanjem zmesi ciljnih drevesnih vrst s sočasnim selektivnim izsekom grmovnic. Z načrtovanim obsegom del v sklopu nege letvenjakov in mlajših drogovnjakov, se bo izboljšala njihova negovanost in s tem kakovost. Na umetno in naravno obnovljenih, zapleveljenih površinah je predvidena večkratna obžetev. Umetna obnova s sadnjo in spolnitveno sadnjo je predvidena na površinah, ki so bile prizadete zaradi ujm in gradacije podlubnikov ter tam, kjer naravna obnova ni uspešna (močna degradirana in zakisana rastišča). Zaradi negativnih vplivov rastlinojede divjadi je potrebna zaščita umetnega mladovja. Sadike listavcev zaščititi posamično s polnimi ali mrežastimi tulci, 30 % sadike gorskega javorja s količki, smreko pa s premazi vršičkov. Za ohranitev prehranske kapacitete za divjad je predvideno vzdrževanje travinj.

Na območjih, kjer v mladovjih prevladujejo in se bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je ukrepom nege potrebno posvetiti posebno pozornost (glej poglavje 6.3.2 in podpoglavje Invazivne tujerodne vrste). V pomladitvenih jedrih je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste.

Načrtovano število sadik po drevesnih vrstah in rastiščnogojitvenih razredih prikazuje Preglednica 74, v Poglavju 6.3.2.

Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	13,85	13,85
Priprava tal	ha	23,14	23,14
Sadnja	ha	14,02	14,02
Obžetev	ha	25,47	111,68
Nega mladja	ha	11,15	11,15
Nega gošče	ha	73,87	73,87
Nega letvenjaka	ha	15,53	15,53
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,72	9,72
Nega prebiralnega gozda	ha	56,81	56,81
Zaščita s premazom	ha	13,56	13,56
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	23.300	23.300
Vzdrževanje travinj	ha	13,46	61,79

Slika 14: Bukovi gozdovi (foto: Mateja Cojzer)

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 14002

RGR združuje strukturno pestre gozdove jelke, smreke in bukve, ki poraščajo hladnejše lege vzdolž ozkih dolin, kjer vladajo specifične klimatske razmere, ter gozdove jelke in smreke na položnejših pobočjih in uleklinah v višjih legah GGE. Glede na površino ter proizvodno zmogljivost rastišč je najpomembnejši RGR v GGE.

RGR obsega 1.617,34 ha oz. 57,3 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 1.538,99 ha ali 95,2 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 78,35 ha ali 4,8 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 90,6 %, državnih je 9,4 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov je na območju naravnih vrednot, EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 94/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje
		71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	63200	Predalpsko gorsko bukovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	73100	Kisloljubno gradnovo bukovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje
		65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
		76100	Javorovje s praprotmi

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljujeta gozdna rastiščna tipa Jelovje s praprotmi, oz. gozdna združba *Dryopterido-Abietetum* (syn.: *Galio rotundifolii-Abietetum*) ter Jelovje s trikrpim bičnikom, oz. gozdna združba *Bazzanio-Abietetum* (syn.: *Bazzanio-Abietetum*). Obe gozdni združbi sta aconalni in edafsko pogojeni.

Preglednica 95/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje	11	1,64	0,1
60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	5	1,04	0,1
61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	7	6,51	0,4
63200	Predalpsko gorsko bukovje	9	58,41	3,6
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	3,30	0,2
71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	0,98	0,1
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	9	218,78	13,5
76100	Javorovje s praprotmi	7	48,69	3,0
77100	Jelovje s praprotmi	17	844,46	52,2
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	433,53	26,8
	Skupaj:	14,71	1.617,34	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 14,71. Letni prirastek znaša 7,93 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 53,9 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Gozdov s skupinsko raznodobno zgradbo je 49,5 %, prebiralnih gozdov je 50,5 %. Mešanost glavnih drevesnih vrst jelke in smreke je skupinska do gnezda, posamično do šošasto so primešane še bukev, rdeči bor, macesen in plemeniti listavci.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 363,5 m³/ha in je nekoliko višja od povprečne lesne zaloge v GGE (349,9 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja (v prvem in drugem debelinskem razredu). V lesni zalogi prevladujejo iglavci, teh je 81,4 %. Letni prirastek znaša 7,93 m³/ha in je najvišji v tretjem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež iglavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovemu deležu v lesni zalogi.

Preglednica 96/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,8	13,1	19,3	24,7	37,1	296,0	81,4	6,48	81,8
Listavci	8,2	24,7	21,8	21,8	23,5	67,5	18,6	1,45	18,2
Skupaj	6,3	15,3	19,8	24,2	34,4	363,5	100,0	7,93	100,0

Najvišja lesna zaloga v RGR je v fazi debeljaka, letni prirastek pa v prebiralnih sestojih (Preglednica 97).

Preglednica 97: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	298,6	7,34
Debeljak	430,0	8,61
Sestoj v obnovi	272,3	5,17
Prebiralni sestoj	395,6	8,91

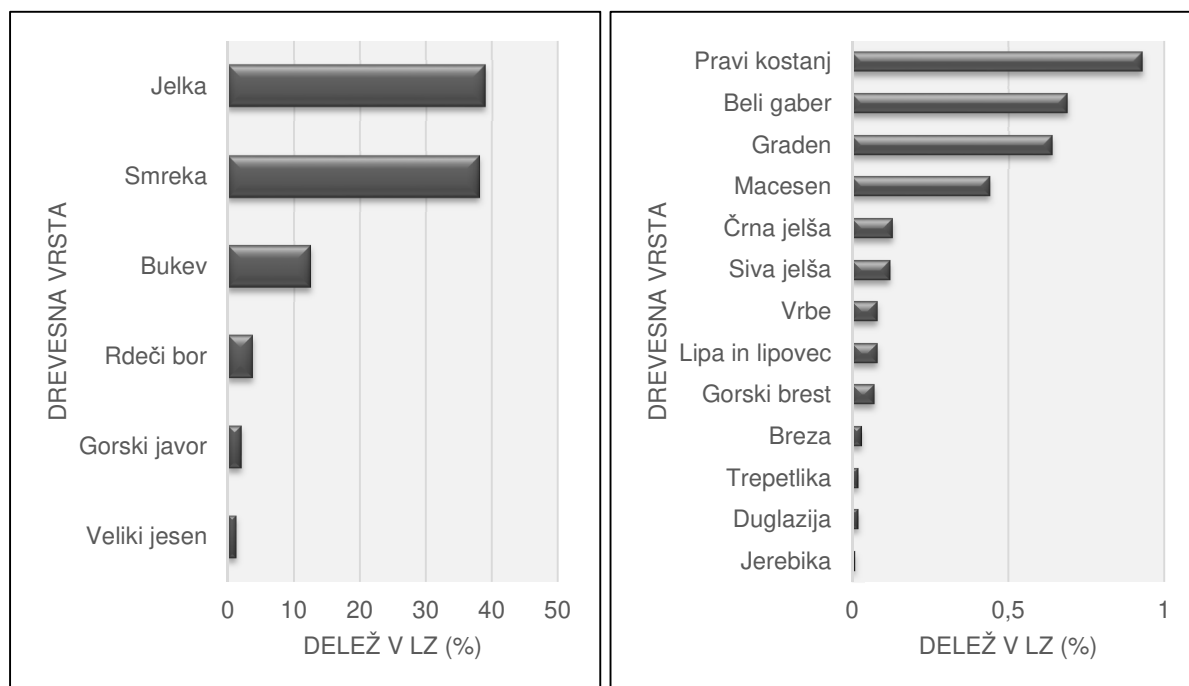
Razmerje drevesnih vrst

Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo jelka, smreka in bukev. Aktualna drevesna sestava odstopa od naravnega stanja. Zaradi slabljenja jelke v preteklih desetletjih in pospeševanja smreke, je prevelik delež smreke (za 21,2 odstotne točke), premajhen pa delež jelke (za 15,9 odstotne točke) in bukve (za 8,4 odstotne točke). Glede na trend zniževanja smreke zaradi ujm in gradacije podlubnikov v zadnjih letih, je pričakovati, da se bosta deleža jelke in bukve povečala. Delež drugih vrst je blizu normalnemu stanju in ga je v prihodnje potrebno ohraniti.

Preglednica 98/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	138,9	141,7	13,7	1,6	0,1	45,8	2,3	12,0	5,9	1,5
	%	38,2	39,1	3,8	0,4	0,0	12,6	0,6	3,3	1,6	0,4
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	17,0	55,0	0,0	0,0	0,0	21,0	2,0	4,0	1,0	0,0

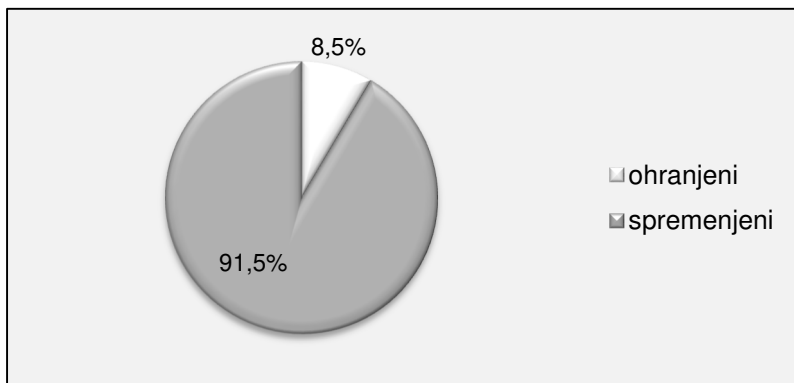
V drevesni sestavi prevladuje jelka, sledita ji smreka in bukev. Smreki in jelki sta posamično primešana še rdeči bor in macesen. Rdeči bor porašča sušnejše lege, macesen pa gozdne robove. Duglazija se pojavlja le izjemoma. Ker prevladujoča rastiščna tipa poraščata višje lege, so karpinetalne vrste redkeje prisotne. Tako se graden pojavlja le posamično na prehodu na bukova rastišča (0,6 %). Med plemenitimi listavci je največ gorskega javorja in velikega jesena, redkeje se pojavljajo še gorski brest, lipa in lipovec, divja češnja ter oreh. Med drugimi trdimi listavci sta prisotna le pravi kostanj in beli gaber, robinija se pojavlja le izjemoma. Mehki listavci opravljajo pionirsko vlogo. Največji delež zavzemata črna in siva jelša, sledijo vrbe, breza, trepetlika, in jrebika. Pri popisih sestojev je bilo evidentiranih dvaindvajset drevesnih vrst.

Grafikon 10: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Zaradi hiranja jelke v preteklosti in posledično pospeševanja smreke ima večina gozdov (91,5 %) spremenjeno drevesno sestavo, samo 8,5 % pa ohranjeno drevesno sestavo. Gozdov z močno spremenjeno in izmenjano drevesno sestavo v GGE ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V mladovjih sicer prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, vendar je še vedno prevelik delež sestojev s pomanjkljivo zasnovo. V mladovjih je skoraj 90 % sestojev nenegovanih, prevladuje vrzelast sklep. V drogovnjakih zaradi neustrezne drevesne sestave in zamujenih negovalnih ukrepov prevladujejo sestoji s pomanjkljivo zasnovo, dobrih 60 % sestojev je

nenegovanih, dobra tretjina pa pomanjkljivo negovanih. Skoraj polovica drogovnjakov ima tesen sklep. Večina debeljakov, sestojev v obnovi in prebiralnih sestojev je pomanjkljivo negovanih, v debeljakih prevladuje normalen sklep. Slaba zasnova in nenegovanost ter tesen sklep v mlajših razvojnih fazah zahtevajo intenzivnejšo nego.

Preglednica 99/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	59,44	0,5	51,3	46,7	1,5	0,0	10,4	89,6	0,0	24,4	4,9	11,5	59,2
Drogovnjak	209,41	3,0	42,9	54,1	0,0	3,2	36,4	60,4	0,0	46,9	28,6	22,2	2,3
Debeljak	364,51					30,0	62,0	8,0	0,0	5,0	60,8	31,6	2,6
Sestoj v obnovi	167,39					1,1	71,9	26,5	0,5				
Prebiralni sestoj	816,59					14,5	70,2	15,3	0,0				
Skupaj:	1.617,34												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 1.203 drevesom. Večina drevja je dobre kakovosti. Drevja odlične kakovosti ni bilo zabeleženo. Drevja prav dobre kakovosti je 8,7 %. Največji delež drevja zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri drugih trdih listavcih, slabe kakovosti pa pri plemenitih listavcih.

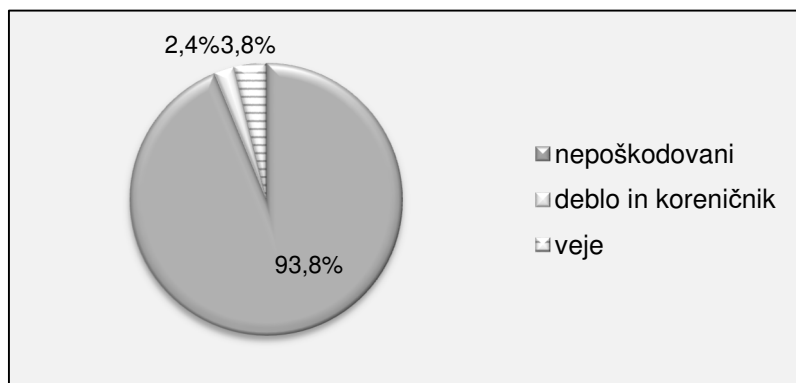
Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 100/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	984	0,0	8,3	78,2	13,1	0,4
Skupaj listavci	219	0,0	10,5	59,4	27,4	2,7
Skupaj	1.203	0,0	8,7	74,8	15,7	0,8

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 6,2 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na vejah s 3,8 %. Poškodbe na deblu in korenikičniku znašajo 2,4 %.

Grafikon 11: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 19,6 odmrlih dreves/ha oz. 12,6 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo skupaj posekane 81.818 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 69.708 m³ iglavcev in 12.110 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija poseka je tako znašala 83,3 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 84,8 %, listavcev pa 75,9 %. Od celotnega poseka je bilo posekane največ smreke (49,9 %), sledijo ji jelka s 33,8 % in bukev z 10,7 %. Delež poseka drugih drevesnih vrst znaša skupaj 5,9 %. Največ drevja je bilo pri iglavcih posekanega v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa v četrtem debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 58,2 % od prirastka in 13,9 % od skupne lesne zaloge.

Gojitvena dela niso bila realizirana v načrtovanem obsegu. Od načrtovanih del so bila presežena le dela povezana z umetno obnovo, to je sadnja in zaščita s tulci. Prenizka je bila realizacija del povezanih z nego mladovij in tanjših drogovnjakov, kar se odraža na zasnovi in negovanosti mlajših razvojnih faz. Nega prebiralnega gozda ni bila evidentirana, čeprav je v RGR dobra polovica prebiralnih sestojev. Sadnja plodonosnega drevja je bila izvedena v večjem obsegu kot je bila načrtovana, vzdrževanje travinj pa v manjšem obsegu kot je bilo načrtovano. Pri slednjem gre za nepopolne evidence, saj lovske družine travinje kosijo vsako leto. Obe deli spadata v sklop del »Dela za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali«. Varstvo pred žuželkami je bilo načrtovano, ni pa bilo izvedeno. Vsa ostala dela so bila izvedena v manjšem obsegu kot pa so bila načrtovana.

Preglednica 101/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	29,16	2,10	7,2
Priprava tal	ha	35,98	8,65	24,0
Sadnja	ha	19,95	21,75	109,0
Obžetev	ha	59,27	48,10	81,2
Nega mladja	ha	70,78	21,20	30,0
Nega gošče	ha	64,77	24,70	38,1
Nega letvenjaka	ha	57,35	12,60	22,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	56,77	0,40	0,7
Nega prebiralnega gozda	ha	0,18	0,00	-
Zaščita s premazom	ha	296,11	22,60	7,6
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4,86	19,70	405,3
Vzdrževanje travinj	ha	58.455	4.600	7,9
Sadnja plodonosnega drevja	dni	3,61	7,00	193,9
Varstvo pred žuželkami	dni	73,14	0,00	-
Zaščita z ograjo	m	0,00	15,35	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 3,3 m³/ha oz. za 9,0 odstotne točke, letni prirastek pa se je zmanjšal za 0,63 m³/ha oz. za 7,4 odstotne točke.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 3,3 m³/ha oz. za 0,9 odstotne točke, letni prirastek pa zmanjšal za 0,69 m³/ha oz. za 8,0 odstotne točke. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloga iglavcev povečala za 2,2 m³/ha (0,7 odstotne točke), listavcev pa za 1,1 m³/ha (1,7 odstotne točke). Prirastek se je pri pri iglavcih zmanjšal za 0,51 m³/ha (7,3 odstotne točke), pri listavcih pa za 0,18 m³/ha (11,0 odstotne točke).

Dvig lesne zaloge in padec prirastka na ravni RGR je posledica:

- majhnega deleža drogovnjakov in mlajših debeljakov ter velikega deleža prebiralnih sestojev,
- pretežni del sestojev je pomanjkljivo negovan ali nenegovan, kar se odraža na nižjih prirastkih,

- delež iglavcev je najvišji v V. debelinskem razredu, kjer drevesa skoraj ne priraščajo več. Podatki o poseku v Preglednici 102 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 102/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	1.653,20	284,0	49,5	333,5	7,33	1,23	8,56	3,11	0,36	3,47
2009	1.629,00	293,8	66,4	360,2	6,99	1,63	8,62	4,28	0,74	5,02
2019	1.617,34	296,0	67,5	363,5	6,48	1,45	7,93	5,43	1,08	6,51

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dvajsetih letih se je drevesna sestava spremenila v korist listavcev za 3,7 odstotne točke. Razmerje med iglavci in listavci je leta 1999 znašalo 85,2 % : 14,8 %, leta 2019 pa 81,5 % : 18,5 %. Močno se je zmanjšal delež smreke (za 10,1 odstotne točke), povečal pa delež jelke (za 7,0 odstotne točke) in bukve (za 2,6 odstotne točke).

V zadnjem desetletju se je zmanjšal delež smreke, rdečega bora in hrasta, povečal pa delež jelke, bukve ter drugih trdih listavcev. Zmanjšanje deleža smreke je posledica ujm in gradacije podlubnikov, ki so prizadele labilne smrekove sestoje. Ujme so v manjši meri prizadele tudi oslabele debele jelke, v večini primerov napadene z belo omelo. Splošno stanje jelke je ugodno, saj le-ta pridobiva na moči.

Preglednica 103/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	48,3	32,1	4,3	0,5	0,0	10,0	0,7	2,5	1,2	0,4
2009	44,1	32,9	4,1	0,5	0,0	12,4	0,8	3,3	1,5	0,4
2019	38,2	39,1	3,8	0,4	0,0	12,6	0,6	3,3	1,6	0,4

Razvojne faze in zgradbe sestojev

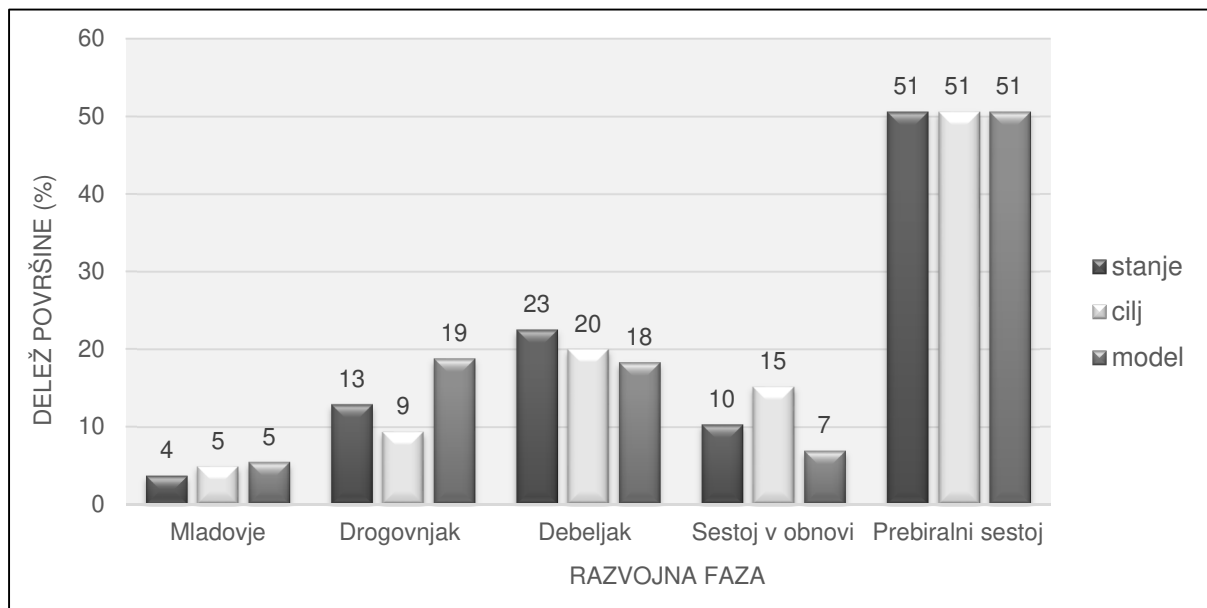
Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je sestojev v obnovi in debeljakov, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

Preglednica 104/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	59,44	3,7	9,2	13	5,4	88,08	-32,5
Drogovnjak	209,41	12,9	32,1	46	18,8	304,29	-31,2
Debeljak	364,51	22,5	41,2	44	18,3	296,28	+23,0
Sestoj v obnovi	167,39	10,3	17,4	17	6,9	112,11	+49,3
Prebiralni	816,59	50,6			50,5	816,59	0,0
Skupaj:	1.617,34	100,0		120	100,0	1.617,34	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju še nekoliko zmanjšal. Delež debeljakov se bo nekoliko zmanjšal, saj se bo v obnovo uvedla večja površina debeljakov kot pa jih bo iz faze drogovnjaka prerasla v debeljak. V obnovo se bo uvedlo 18,0 % debeljakov, kar bo vplivalo na povečanje deleža sestojev v obnovi (za 5,0 odstotne točke). V naslednjih desetih letih še ne bo možno zagotoviti večje površine mladovij. Dobra polovica sestojev v RGR ima prebiralno zgradbo. Zaradi rastišč, ki dopuščajo prebiralno zgradbo, je naš cilj, da se ta površina ohrani.

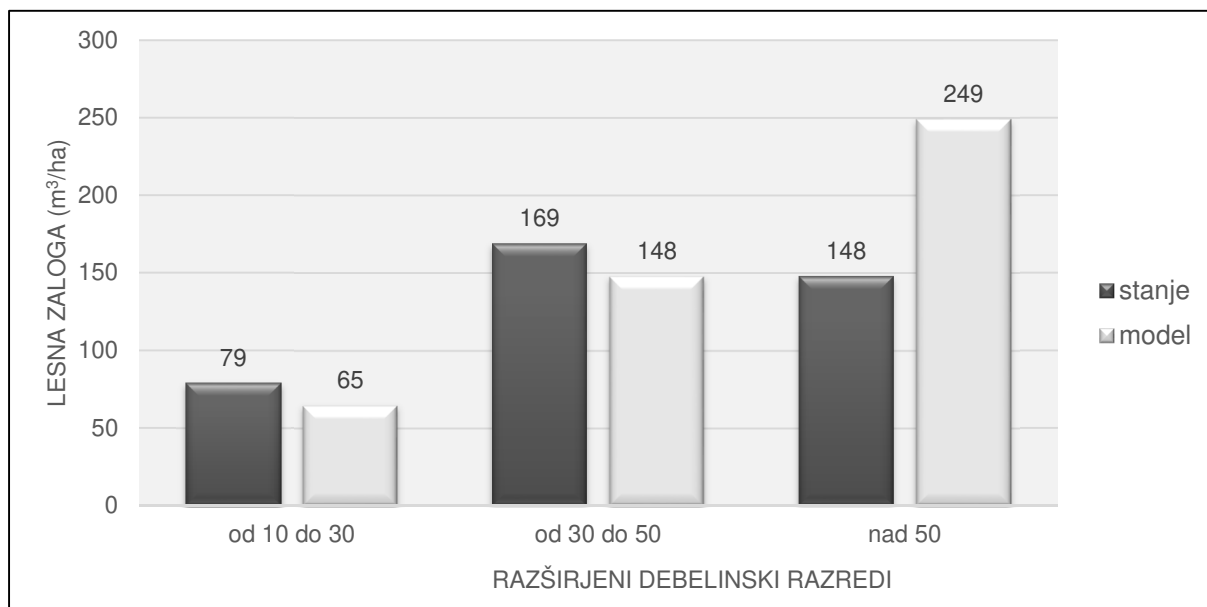
Velik delež sestojev v obnovi je dobra osnova za povečanje deleža mladovij v naslednjih desetletjih. Del teh sestojev bo, zaradi načina gospodarjenja, prešel direktno v fazo drogovnjaka, del pa, kjer to dopuščajo rastiščne razmere, v prebiralne setoje.

Grafikon 12: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Zaradi prekomernega in nenačrtnega prebiranja je povprečna lesna zaloga prebiralnih gozdov v obravnavanem RGR (396 m³/ha) nižja od normalne lesne zaloge (461 m³/ha). Struktura lesne zaloge po razširjenih debelinskih razredih se razlikuje od modelne; premalo je dreves debelejših od 50 cm, preveč lesne zaloge je razporejene v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu.

Model je povzet iz Goznogospodarskega načrta za mariborsko ... (2011).

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Skupinsko raznodobni gozdovi, prebiralen gozd.
- Ciljna drevesna sestava skupinsko raznodobnih gozdov: smreka 38,8 %, jelka 29,5 %, bor 4,5 %, macesen 0,5 %, bukev 17,2 %, hrast 1,2 %, pl. lst. 5,3 %, dr. tr. lst. 2,1 %, meh. lst. 0,8 %.
- Ciljna drevesna sestava prebiralnih gozdov: smreka 33,2 %, jelka 51,2 %, bor 2,5 %, macesen 0,3 %, bukev 9,2 %, hrast 0,1 %, pl. lst. 2,0 %, dr. tr. lst. 1,2 %, meh. lst. 0,1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 5 %, drogovnjak 9 %, debeljak 20 %, sestoj v obnovi 15 %, prebiralen sestoj 51 %.
- Ciljna lesna zaloga GGE: 378 m³/ha; ciljna lesna zaloga skupinsko raznodobnih gozdov: 336 m³/ha; ciljna lesna zaloga prebiralnih gozdov: 419 m³/ha; končna lesna zaloga skupinsko raznodobnih gozdov: 832 m³/ha; normalna lesna zaloga (prebiralen gozd): 461 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 10 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A2, B).

Gozdnogojitvene usmeritve

Sproščena tehnika gojenja gozdov omogoča prilagojeno malopovršinsko gospodarjenje na površinah, kjer se prepletajo prebiralne in skupinsko raznodobne zgradbe sestojev.

Skupinsko postopno gospodarjenje: cilj je skupinsko raznodoben gozd. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 120 let, povprečna pomladitvena doba traja 17 let.

Malopovršinsko raznomerno gospodarjenje: cilj je prebiralen gozd. Ciljni prsni premer smreke in jelke je 70 cm.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izboljšati negovanost mladovij. Dosledno izvajati nego mladja, gošče in letvenjakov. Zgodnja in pogosta čiščenja gošč in zgodnja izbiralna redčenja v letvenjaki. Z intenzivno nego mladovja usmerjati drevesno sestavo bodočih sestojev in njihovo kvaliteto. Pri uravnavanju zmesi dajati prednost jelki. Težiti k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst. Posameznih silatih bukovih dreves ne ohranjati za vsako ceno. Dosledno opraviti načrtovane obžetve, saj so še posebej večja jedra mladja na teh rastiščih podvržena hitremu zapleveljanju s praproto, robido in malino. V okviru ukrepov nege mladja in gošč je iz mladovij posekati lesko in črni bezeg, ki se prav tako pogosteje pojavljata v grmovnem sloju. Večje sestojne vrzeli, ki so nastale po vetrolomu in kot posledica gradacije podlubnikov, ter mladja pomanjkljive in slabe zasnove na boljših rastiščih, spopolniti z iglavci in listavci. Umetno osnovano mladovje posamično zaščititi pred objedanjem divjadi. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 6,41 ha.

Drogovnjaki: Intenzivnost redčenj drogovnjakov prilagoditi njihovi zasnovi, sklepu krošenj in drevesni sestavi. Nenegovane drogovnjake s tesnim sklepom krošenj redčiti šibko in pogosto, da se ne ogrozi njihove stojnosti. V naravne razslojene sestoj s sproščenim sklepom krošenj posegati manj intenzivno. Pri redčenjih posebno pozornost posvetiti listavcem. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 17 % pri iglavcih in 16 % pri listavcih. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 1,50 ha.

Debeljaki: V mlajših debeljaki s tesnim sklepom krošenj izvajati izbiralna redčenja. V ostalih sestojih izvajati posek oslabilih dreves in akumulirati lesno zalogo. Delež debeljakov, v katerih je predvideno redčenje, je 70,7 %. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 12 % pri iglavcih in 11 % pri listavcih. V vitalnih debeljaki, s pomladkom dobre zasnove in na primernih rastiščih (jelovja s praproto) je priporočeno prebiralno redčiti. S poseganjem med manj vitalna drevesa srednjih debelinskih razredov sproščati pomladek in na ta način ustvarjati tekače, oz. raznomerne stopničaste zgradbe sestojev. Debeljake s slabšo kvaliteto drevja in vrzelastim ali sproščenim sklepom krošenj uvesti v obnovo (18,0 %). Obnovo začeti

tudi v delih sestojev, kjer njihova vrednost ne narašča več. S postopno obnovo zagotoviti zadosten delež sencovzdržnejše jelke v pomladku in preprečiti zapleveljanje z robido. Predvideni delež debeljakov z uvajanjem obnovo je 28,3 %. Povprečne jakosti pomladitvenih sečenj naj bodo 30 % pri iglavcih in 28 % pri listavcih. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 1,73 ha.

Sestoji v obnovi: Obnova se bo nadaljevala na 86,2 % površine sestojev v obnovi. Dinamiko obnove prilagoditi pojavu pomladka in kvaliteti drevja starega sestoja. V delih sestojev s slabšo sestojno zasnovo in kvalitetnim podmladkom pospešiti obnovo. Sicer obnavljati zadržano in tako zagotoviti v pomladku zadosten delež sencovzdržnejše jelke. Pomladitvena jedra naj bodo velika približno eno drevesno višino. Povprečne jakosti pomladitvenih sečenj naj bodo 38 % pri iglavcih in 28 %. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti nevitarna podstojna drevesa starega sestoja in lesko. Ohranjati pogoje za naravno obnovo in zagotoviti nego mladovij s pomočjo matičnega sestoja. Vrzlast pomladek spopolniti s sadnjo rastišču primernimi drevesnimi vrstami, pri tem upoštevati mikrorastiščne razmere v gozdu. Sadike zaščititi individualno.

Prebiralni gozdovi: V sestojih z izrazito nizko lesno zalogo odstranjevati le oslabela drevesa. V sestojih dobre in odlične zasnove ohranjati prebiralno strukturo, s šibkejšim poseganjem v zgornjo socialno plast zagotavljati zadosten delež debelega drevja. V prebiralne sestoje z visoko lesno zalogo, ki se nagibajo k enomernim strukturam, posegati močnejše. Hkrati s sečnjami opravljati čiščenje leske. Pomladek sproščati počasi in na ta način zagotoviti njegovo dobro zasnovo in primerno vrstno mešanost. Z negovalnimi ukrepi pospeševali sencovzdržne drevesne vrste. Povprečna jakost sečenj naj bo 17 % pri iglavcih in 13 % pri listavcih.

Prebiranje je tradicionalen in najprimernejši način gospodarjenja v prevladujočih zasebnih gozdovih. S prebiranjem želimo doseči visoke in v okviru posesti enakomerne in trajne donose, zato moramo v teh gozdovih posebno pozornost nameniti njihovi vrstni in debelinski strukturi. Načrtno prebiranje vključuje sečnjo v vseh debelinskih razredih in ne samo sečnjo najdebelejših dreves. Pester in strukturiran gozd boljše opravlja ekološke in socialne vloge gozda, zato je potrebno povečati delež na ta način gospodarjenih gozdov.

V vseh sestojih z večjim deležem smreke redno kontrolirati zdravstveno stanje.

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Ne glede na vrsto gospodarjenja, pospeševati jelko in listavce (bukev, plemeniti listavci). Zadosten delež jelke zagotoviti s počasnim sproščanjem pomladka. Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo šopasta do gnezdasta, primes plemenitih listavcev pa posamična do skupinska. V prebiralnih sestojih je potrebno povečati delež drevja premera nad 50 cm.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in malopovršinsko zgradbo gozdov, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli za gnezdišča duplarjev.

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 11 m³/ha odmrlega lesa.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga povečala za 3,9 %. Pri tem se bosta lesni zalogi iglavcev in istavcev nekoliko zvišali.

Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	81,4	18,6	100,0
- ciljno %	78,9	21,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	296,0	67,5	363,5
- ciljna (m ³ /ha)	306,5	71,3	377,8
Prirastek (m ³ /ha)	6,48	1,45	7,93
Možni posek (m ³ /ha)	54,3	10,7	65,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,43	1,08	6,51
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,4	15,9	17,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	83,8	74,2	82,1
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V skladu z deleži posameznih razvojnih faz so porazdeljene tudi vrste poseka. Zaradi velikega deleža prebiralnih sestojev v strukturi načrtovanih sečenj prevladuje prebiralni posek s 51, %, predvidenih je 27,1 % pomladitvenih sečenj in 21,4 % redčenj. Povprečna jakost poseka znaša 17,9 % od lesne zaloge in 82,1 % od prirastka.

Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	17.083	22.166	48.236	383	87.868		
	%	19,4	25,2	55,0	0,4	100,0	18,4	83,8
Listavci	m³	5.492	6.380	5.376	161	17.409		
	%	31,5	36,7	30,9	0,9	100,0	15,9	74,5
Skupaj	m³	22.575	28.546	53.612	544	105.277		
	%	21,4	27,1	51,0	0,5	100,0	17,9	82,1

Načrtovana gojitvena in varstvena dela so usmerjena v nego prebiralnega gozda ter nego gošč in mlajših drogovnjakov. Nega prebiralnega gozda zajema razpršeno nego manjših jeder pomladka in čiščenje leščevja v prebiralnih gozdovih. V mladju in kasneje v gošči je kot najpogostejši ukrep predviden izsek grmovnic ob sočasnem uravnavanju zmesi ciljnih drevesnih vrst. Z načrtovanimi deli nege mladovij je potrebno izboljšati sestojno zasnovo in odpraviti njihovo nenegovanost. Na umetno in naravno obnovljenih, zapleveljenih površinah je predvidena večkratna obžetev. Umetna obnova s sadnjo in spolnitveno sadnjo je predvidena na površinah, ki so bile prizadete zaradi ujm in gradacije podlubnikov ter tam, kjer naravna obnova ni uspešna (močna degradirana in zakisana rastišča). Zaradi negativnih vplivov rastlinojede divjadi je potrebna zaščita umetnega mladovja. Sadike listavcev zaščititi posamično s polnimi ali mrežastimi tulci, 30 % sadik gorskega javorja s količki, smreko pa s premazi vršičkov. Za ohranitev prehranske kapacitete za divjad je predvideno vzdrževanje travinj.

Na območjih, kjer v mladovjih prevladujejo in se bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je ukrepom nege potrebno posvetiti posebno pozornost (glej poglavje 6.3.2 in podpoglavje Invazivne tujerodne vrste). V pomladitvenih jedrih je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste.

Načrtovano število sadik po drevesnih vrstah in rastiščnogojitvenih razredih prikazuje Preglednica 74, v Poglavju 6.3.2.

Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	5,50	5,50
Priprava tal	ha	23,25	23,25
Sadnja	ha	20,06	20,06
Obžetev	ha	27,58	110,39
Nega mladja	ha	11,27	11,27
Nega gošče	ha	55,68	55,68
Nega letvenjaka	ha	8,20	8,20
Nega ml. drogovnjaka	ha	29,02	29,02
Nega prebiralnega gozda	ha	183,17	183,17
Zaščita s premazom	ha	19,66	19,66
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	33.240	33.240
Vzdrževanje travinj	ha	2,79	27,90

Slika 15: Prebiralni gozd (foto: Mateja Cojzer)

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005

RGR združuje gozdove s poudarjeno varovalno in zaščitno vlogo na strmih, prisojnih pobočjih nad Dravsko dolino, kjer gospodarjenje omejujejo še težke sečnosprailne razmere. Ti gozdovi so na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) razglašeni kot »varovalni gozdovi«.

RGR obsega 153,80 ha oz. 5,5 % vseh gozdov v GGE.

Varovalni gozdovi.

Prevladujejo državni gozdovi, ki jih je 93,5 %, zasebnih je 6,5 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov je na območju naravnih vrednot, EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 108/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	73100	Kisloljubno gradnovo bukovje

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR ni opredeljen na podlagi gozdnih rastiščnih tipov. Na strmih, mestoma skalovitih pobočjih, prevladuje Kisloljubno gradnovo bukovje, oz. gozdna združba *Quercus-Luzulo-Fagetum* (syn.: *Castaneo-Fagetum*). Na nižjih predelih, takoj nad cesto Maribor–Dravograd, se nahaja gozdni rastiščni tip Predalpsko gradnovo belogabrovje oz. gozdno združbo *Quercus-Carpinetum* (syn.: *Helleboro nigri-Carpinetum*).

Preglednica 109/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje	11	38,17	24,8
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	9	115,63	75,2
	Skupaj:	9,50	153,8	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 9,50. Letni prirastek znaša 5,49 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 57,8 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko raznodobna zgradba. Mešanost glavnih drevesnih vrst (bukev, graden, beli gaber) je skupinska do sestojna. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 335,0 m³/ha in je nekoliko nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (349,9 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja (v prvem debelinskem razredu). V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 56,0 %. Letni prirastek znaša 6,47 m³/ha in je najvišji v drugem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 110/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	5,0	14,5	21,9	25,5	33,1	47,3	15,3	0,82	14,9
Listavci	7,3	23,5	25,7	20,0	23,5	261,9	84,7	4,67	85,1
Skupaj	7,0	22,1	25,0	20,9	25,0	309,2	100,0	5,49	100,0

Najvišja lesna zaloga v RGR je v fazi debeljaka, letni prirastek pa prav tako v fazi debeljaka (Preglednica 111).

Preglednica 111: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	192,4	3,57
Debeljak	364,0	6,45
Sestoj v obnovi	173,7	2,02

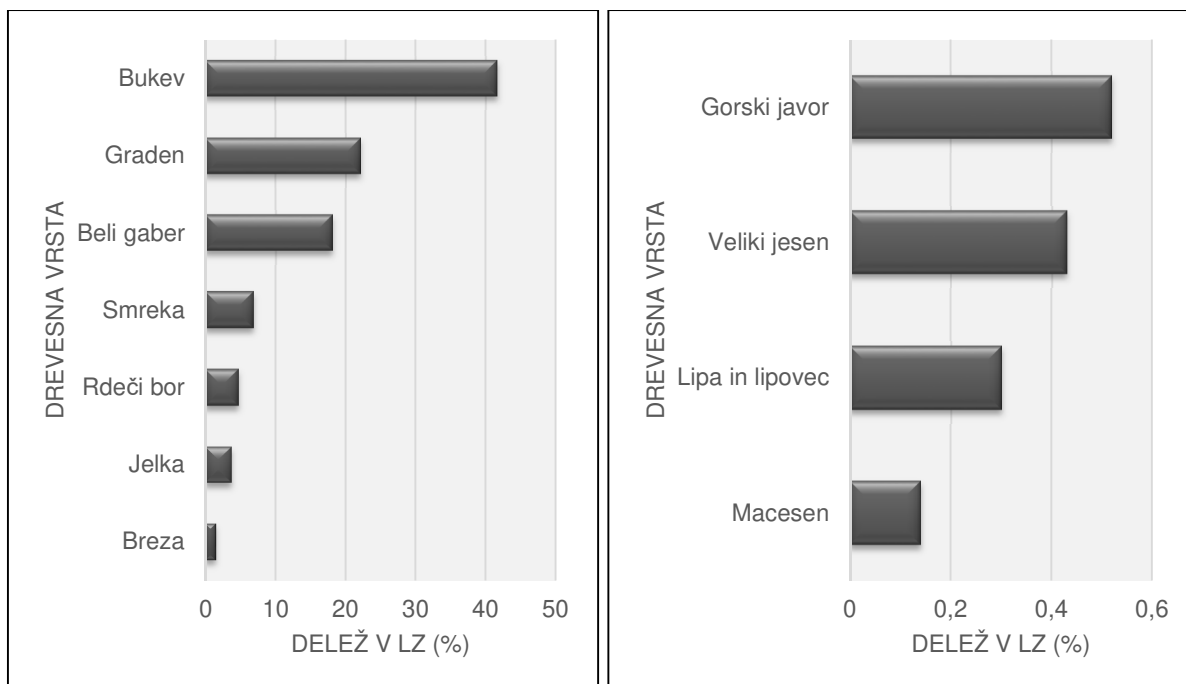
Razmerje drevesnih vrst

Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata bukev in graden. Aktualna drevesna sestava nekoliko odstopa od naravnega stanja. Zaradi spremenjene drevesne sestave, ki je posledica negativnih človekovih vplivov (pospeševanje iglavcev), znaša delež iglavcev v lesni zalogi znaša 15,3 %. Za 17,3 odstotne točke je premajhen delež bukve, za 9,1 odstotne točke je sicer prevelik delež drugih trdih listavcev, vendar glede na to, da gre za preplet belogabrovih in bukovih rastišč, je njihov delež ugoden. Poleg tega se beli gaber širi na degradirana bukova rastišča.

Preglednica 112/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	21,0	11,4	14,5	0,4	0,0	129,0	68,6	3,9	55,9	4,5
	%	6,8	3,7	4,7	0,1	0,0	41,7	22,2	1,3	18,1	1,4
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	59,0	24,0	4,0	9,0	1,0

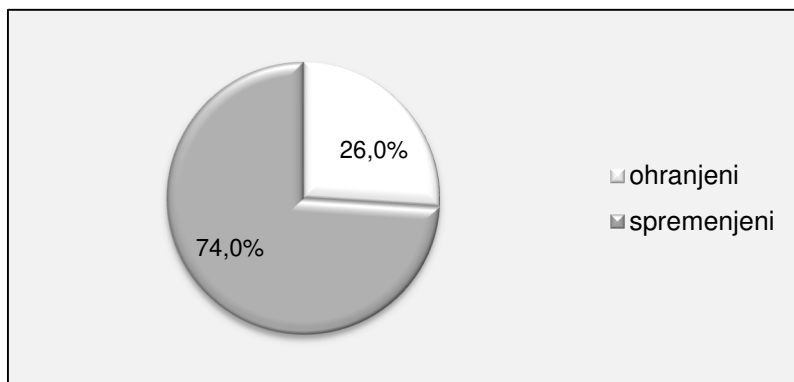
V drevesni sestavi prevladuje bukev, sledita ji graden in beli gaber. Med drugimi trdimi listavci se, poleg belega gabra, v manjšem deležu pojavlja še pravi kostanj. Od plemenitih listavcev so evidentirani gorski javor, veliki jesen, lipa in lipovec ter gorski brest. Med mehкими listavci je prisotna samo breza. Med iglavci so prisotni smreka, rdeči bor, jelka in macesen. Pri popisih sestojev je bilo evidentiranih dvanajst drevesnih vrst.

Grafikon 14: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

74 % gozdov ima spremenjeno drevesno sestavo, dobra četrtina (26,0 %) pa ohranjeno drevesno sestavo. Gozdov z močno spremenjeno in izmenjano drevesno sestavo v GGE ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Vsa mladovja imajo pomanjkljivo zasnovo, so nenegovana in imajo vrzelast sklep. Tudi vsi drogovnjaki imajo pomanjkljivo zasnovo, tri četrtine drogovnjakov je nenegovanih in imajo tesen sklep. Četrtna drogovnjakov je pomanjkljivo negovanih, z normalnim sklepom. podobno razmerje glede negovanosti je tudi pri debeljakih.

Preglednica 113/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	15,26	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Drogovnjak	14,91	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	27,6	72,4	0,0	72,4	27,6	0,0	0,0
Debeljak	121,96					0,0	22,8	77,2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1,67					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj:	153,80												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 111 drevesom. Večina drevja je dobre kakovosti. Drevja odlične kakovosti ni. Drevja prav dobre kakovosti je 4,5 %. Največji delež drevja zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri drugih trdih listavcih, slabe kakovosti pa pri plemenitih listavcih.

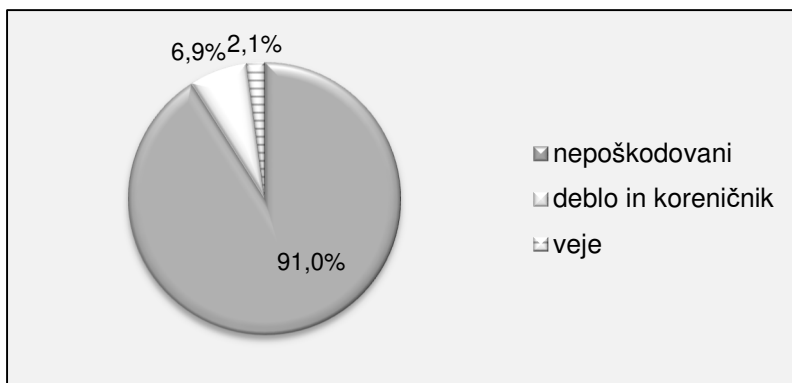
Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 114/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	21	0,0	0,0	90,5	9,5	0,0
Skupaj listavci	90	0,0	5,6	58,8	28,9	6,7
Skupaj	111	0,0	4,5	64,9	25,2	5,4

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 9,1 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in korenčniku. Poškodbe na vejah znašajo 2,1 %.

Grafikon 15: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 48,9 odmrlih dreves/ha oz. 25,6 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo skupaj posekane 559 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 294 m³ iglavcev in 265 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija poseka je tako znašala 39,5 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 159,7 %, listavcev pa 21,5 %. Od celotnega poseka je bilo posekane največ smreke (39,7 %), sledijo ji bukev s 23,1 %, hrast s 15,9 %, bor z 11,2 % in drugi trdi listavci z 8,1 %. Delež poseka drugih drevesnih vrst znaša le 2,0 %. Največ drevja je bilo pri iglavcih posekanega v tretjem debelinskem razredu, pri listavcih pa v tretjem in četrtem debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 10,1 % od prirastka in 0,1 % od skupne lesne zaloge.

Gojitvena dela niso bila izvedena.

Preglednica 115/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	15,20	0,00	-
Nega gošče	ha	4,08	0,00	-
Nega letvenjaka	ha	1,90	0,00	-

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 76,9 m³/ha oz. za 33,1 odstotne točke, letni prirastek pa za 1,55 m³/ha oz. za 39,4 odstotne točke.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 58,0 m³/ha oz. za 23,1 odstotne točke, letni prirastek pa za 1,90 m³/ha oz. za 53,1 odstotne točke. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloga iglavcev povečala za 19,1 m³/ha (67,7 odstotne točke), listavcev pa za 38,8 m³/ha (17,4 odstotne točke). Prirastek se je pri iglavcih povečal za 0,28 m³/ha (51,9 odstotne točke), pri listavcih pa za 1,64 m³/ha (54,1 odstotne točke).

Dvig lesne zaloge in prirastka na ravni RGR je posledica nizkega poseka ter s tem akumulacije lesne zaloge.

Podatki o poseku v Preglednici 116 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 116/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	152,57	12,7	219,6	232,3	0,25	3,68	3,93	0,10	1,20	1,30
2009	154,67	28,2	223,1	251,2	0,54	3,03	3,58	0,19	0,17	0,36
2019	153,80	47,3	261,9	309,2	0,82	4,67	5,48	0,02	0,25	0,27

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dvajsetih letih se je drevesna sestava spremenila v korist iglavcev za skoraj deset odstotne točke. Razmerje med iglavci in listavci je leta 1999 znašalo 5,5 %: 94,5 %, leta 2019 pa 15,3 % : 84,7 %. Zmanjšal se je delež hrasta (za 7,6 odstotne točke) in mehkih listavcev, povečal pa delež vseh iglavcev ter vseh drugih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	3,7	0,8	1,0	0,0	0,0	45,1	24,6	0,9	19,4	4,5
2009	4,8	3,5	2,9	0,0	0,0	37,8	29,8	0,9	17,5	2,8
2019	6,8	3,7	4,7	0,1	0,0	41,7	22,2	1,3	18,1	1,4

Razvojne faze in zgradbe sestojev

V obravnavanem RGR je večina gozdov v razvojni fazi debeljaka.

Preglednica 117/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	15,26	9,9		59	19,0	29,22	-47,8
Drogovnjak	14,91	9,7		69	51,0	78,44	-81,0
Debeljak	121,96	79,3		21	20,0	30,76	+296,5
Sestoj v obnovi	1,67	1,1		21	10,0	15,38	-89,1
Skupaj:	153,80	100,0		170	100,0	153,80	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 6,7 %, jelka 4,1 %, bor 4,4 %, macesen 0,1 %, bukev 43,0 %, hrast 21,1 %, plem. lst. 1,3 %, dr. tr. lst. 17,8 %, meh. lst. 1,5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 10 %, drogovnjak 9 %, debeljak 80 %, sestoji v obnovi 1 %.
- Ciljna lesna zaloga 361 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 30 % lesne mase v 3. kakovostnem razredu (iglavci B, C, listavci B, C).
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 170 let, povprečna pomladitvena doba traja 21 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Z ukrepi krepiti varovalno in zaščitno vlogo gozdov. Naravnemu razvoju naj se prepusti 83,9 % gozdov obravnavanega RGR. Pri negi ima krepitev stojnosti sestojev prednost pred kakovostjo drevja. Pri redčenjih krepiti stojnost sestojev. Če so stroški spravila previsoki, naj se posekana drevesa pustijo v sestoji. Vzdolž vpadnice naj se ne ustvarjajo odprte površine.

V vseh sestojih z večjim deležem smreke redno kontrolirati zdravstveno stanje.

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je potrebna obžetev naravnega pomladka toliko časa, da avtohtone vrste prerastejo tujerodne vrste.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospeševati drevesne vrste z močnejšim koreninskim sistenom (jelka, gorski javor, bukev, navadni beli gaber).

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 9 m³/ha odmrlega lesa.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga povečala za 16,8 %. Pri tem se bosta lesni zalogi iglavcev in istavcev nekoliko zvišali.

Preglednica 118/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	15,3	84,7	100,0
- ciljno %	15,3	84,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	47,3	261,9	309,2
- ciljna (m ³ /ha)	55,3	306,0	361,3
Prirastek (m ³ /ha)	0,82	4,67	5,48
Možni posek (m ³ /ha)	0,2	2,5	2,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,02	0,25	0,27
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	0,3	1,0	0,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	2,0	5,4	4,9
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj je predvidenih 37,2 % redčenj, ostalo je posek oslabelega drevja in sanitarni posek. Povprečna jakost poseka znaša 0,9 % od lesne zaloge in 4,9 % od prirastka.

Preglednica 119/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	13	0	0	11	24		
	%	54,2	0,0	0,0	45,8	100,0	0,3	1,9
Listavci	m³	141	0	0	249	390		
	%	36,2	0,0	0,0	63,8	100,0	1,0	5,4
Skupaj	m³	154	0	0	260	414		
	%	37,2	0,0	0,0	62,8	100,0	0,9	4,9

Na območjih, kjer v mladovjih prevladujejo in se bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, žlezava nedotika idr.), je ukrepom nege potrebno posvetiti posebno pozornost (glej poglavje 6.3.2 in podpoglavje Invazivne tujerodne vrste).

V sklopu del »nega gošče« je, hkrati z uravnavanjem zmesi ciljnih drevesnih vrst in s sočasnim selektivnim izsekom grmovnic, predvidena tudi odstranitev invazivnih tujerodnih vrst. Za učinkovito zatiranje le-teh je potrebno ukrep večkrat ponoviti.

Preglednica 120/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega gošče	ha	9,28	26,82

Slika 16: Posek oslabelega drevja pogosto služi za izdelavo drv (foto: Mateja Cojzer)

10 LITERATURA

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2018. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Geodetske podlage ZGS. 2018. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Kapla 1959–1968. 1961. Maribor, Gozdno gospodarstvo Maribor, Mariborsko GG območje.
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Kapla 2009–2018. 2009. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2011–2020. 2011. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Kryštufek B. 1991. Sesalci Slovenije. Ljubljana. Prirodoslovni muzej Slovenije: VI, 294 str.
- Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.
- Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.
- Kutnar L., Kermavnar J., Marinšek A., Cojzer M., Cenčič L. 2018. Rastiščne in vegetacijske razmere v GGE Kapla (6. delavnica Javne gozdarske službe na OE ZGS Maribor). Maribor, Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor, Gozdarski inštitut Slovenije: 45 str.
- Marinček L., Čarni A. 2002. Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1:400 000. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, Biološki inštitut Jovana Hadžija, 79 s.
- Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Kapla 2019–2028. 2019. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 76/04.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Kapla. 2019. Maribor, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije - OE Maribor.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2009. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije (18. januar 2018).
<http://giskd6s.situla.org/evrd/> (6. marec 2019).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2017–2020. 2017. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (9. april 2017).

- http://www.natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/LIFE_Upravljanje/PUN_ProgramNatura.pdf (8. april 2019).
- Register nepremične kulturne dediščine. 2009. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije (18. januar 2018).
<http://giskd6s.situla.org/giskd/> (6. marec 2019).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- SI_STAT podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije (25. marec 2019).
<http://pxweb.stat.si/pxweb/dialog/statfile2.asp> (25. marec 2019).
- Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2016. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- Smole I. 1979. Gozdne združbe Vzhodnega Pohorja z okolico Maribora. Ljubljana, Biro za gozdarsko načrtovanje: 90 str.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS - elementi vodnega gospodarstva. 1999. Ljubljana, Podjetje za urejanje hudournikov (PUH).
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08/08.
- Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15.
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16.
- Varstvo kulturne dediščine v gozdnogospodarskih načrtih. 2015. Nasveti za lastnike. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (9.5.2019).
<https://www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike> (10.6.2019)
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg.
- Zakon o vodah. 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15.
- ZGS. 2009. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih združb.
- ZGS. 2011. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih združb.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev (na terenu):

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd., Samo SUŠEK, univ. dipl. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah:

Anton KUNSTEK, inž. gozd.

Digitalizacija:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd..

Računalniška izdelava kart:

Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Računalniška podpora:

Boris ČERNEC, dipl. inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Mag. Ljubo CENČIČ, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 6.2.8, 8.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: Uvod, 1.1 do 1.1.7, 1.2, 1.4, 1.5.2 do 1.5.6, 1.7, 1.8, 2, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.1, 4.2, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Darko PRISTOVNIK, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Samo SUŠEK, univ. dipl. inž. gozd., 4 - del.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 19.04.2019

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

Mag. Jožef MRAKIČ, univ. dipl. inž. gozd.

direktor ZGS:

Damjan ORAŽEM, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor

Maribor, 19. april 2019

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.309,51	511,35	0,00	2.820,86
Delež (%)	81,87	18,13	0,00	100,00

Preglednica/F2: Površine s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

Opis	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	Skupaj
P0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P1	251,24	1.845,13	14,31	0,00	234,80	475,37	0,00	0,00	2.820,86
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	251,24	1.845,13	14,31	0,00	234,80	475,38	0,00	0,00	2.820,86

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
08002-Podgorska kisloljubna bukovja	864,63	150,7	185,7	336,4	2,72	3,71	6,44	18,9	16,6	17,6	92,2
14002-Jelovja	1.538,99	295,8	68,5	364,3	6,51	1,47	7,98	18,3	15,7	17,8	81,3
Večnamenski gozdovi skupaj	2.403,62	243,6	110,7	354,3	5,15	2,28	7,42	18,4	16,2	17,7	84,7
08002-Podgorska kisloljubna bukovja	185,09	131,5	196,9	328,5	2,66	3,97	6,63	19,8	16,3	17,7	87,7
14002-Jelovja	78,35	299,4	47,4	346,8	5,92	0,98	6,90	19,6	23,4	20,1	101,3
GPN, ukrepi so dovoljeni skupaj	263,44	181,5	152,5	333,9	3,63	3,08	6,71	19,7	16,9	18,5	91,8
28005-Gozdovi na strmih legah	153,80	47,3	261,9	309,2	0,82	4,67	5,48	0,3	1,0	0,9	4,9
Varovalni gozdovi skupaj	153,80	47,3	261,9	309,2	0,82	4,67	5,48	0,3	1,0	0,9	4,9
Skupaj vsi gozdovi	2.820,86	227,1	122,8	349,9	4,77	2,48	7,25	18,3	14,5	17,0	82,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	164,48	5,8						
Drogovnjak	373,99	13,3	5,28	1,4	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	950,39	33,7	18,79	2,0	3,1	96,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	422,53	15,0	212,43	50,3	0,0	11,1	88,9	0,0
Tipični prebiralni sestoj	909,47	32,2	442,51	48,7	0,0	10,4	89,6	0,0
Skupaj:	2.820,86	100,0	679,01	24,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	164,48	0,2	50,4	48,4	1,0	2,5	15,6	81,3	0,6	28,3	17,2	9,4	45,1
Drogovnjak	373,99	1,7	50,9	47,4	0,0	2,2	46,6	51,2	0,0	42,4	40,1	16,3	1,2
Debeljak	950,39					12,9	70,0	17,1	0,0	3,8	70,3	24,8	1,1
Sestoj v obnovi	422,53					0,4	67,6	31,8	0,2				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	909,47					13,0	69,7	17,3	0,0				
Skupaj:	2.820,86												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,5	13,5	19,8	24,5	36,7	33,1	115,8
Jelka	5,6	12,5	18,9	24,8	38,2	27,7	96,8
Bor	5,5	13,5	20,4	25,1	35,5	3,7	12,9
Macesen	5,6	13,7	20,9	25,4	34,4	0,4	1,6
Ostali igl.	5,5	11,1	18,7	25,0	39,7	0,0	0,1
Bukev	7,5	23,8	23,6	21,5	23,6	24,5	85,8
Hrast	7,5	24,1	24,8	20,7	22,9	3,9	13,7
Pl. Ist.	8,7	25,1	21,4	22,4	22,4	3,1	10,9
Dr. tr. Ist.	8,2	24,9	23,2	21,3	22,4	3,2	11,1
Meh. Ist.	10,9	28,9	21,2	21,5	17,5	0,4	1,4
Iglavci	5,6	13,1	19,4	24,7	37,2	64,9	227,1
Listavci	7,7	24,2	23,4	21,4	23,3	35,1	122,8
Skupaj	6,3	17,0	20,8	23,6	32,3	100,0	349,9

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,5	13,5	19,7	24,5	36,8	34,5	121,2
Jelka	5,6	12,5	18,9	24,8	38,2	28,9	101,7
Bor	5,5	13,3	20,3	25,1	35,8	3,6	12,8
Macesen	5,5	13,5	20,8	25,5	34,7	0,5	1,6
Ostali igl.	5,5	11,1	18,7	25,0	39,7	0,0	0,1
Bukev	7,5	23,9	23,4	21,6	23,6	23,6	83,3
Hrast	7,7	24,4	24,4	20,9	22,6	3,0	10,5
Pl. Ist.	8,7	25,0	21,4	22,4	22,5	3,2	11,3
Dr. tr. Ist.	8,5	25,3	22,3	21,8	22,1	2,4	8,5
Meh. Ist.	11,4	29,5	20,5	21,8	16,8	0,3	1,2
Iglavci	5,6	13,1	19,4	24,7	37,2	67,4	237,5
Listavci	7,8	24,2	23,2	21,6	23,2	32,6	114,8
Skupaj	6,3	16,7	20,6	23,7	32,7	100,0	352,3

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,56	0,98	1,12	1,12	0,99	65,8	4,77
Listavci	0,44	0,83	0,56	0,38	0,27	34,2	2,48
Skupaj:	1,00	1,81	1,68	1,50	1,26	100,0	7,25

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,59	1,02	1,18	1,17	1,04	68,0	5,00
Listavci	0,42	0,79	0,52	0,37	0,25	32,0	2,36
Skupaj:	1,01	1,81	1,70	1,54	1,29	100,0	7,36

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	117.371	18,3											
Listavci	50.382	14,5											
Skupaj	167.753	17,0											
Neizkor.drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	19,35	19,35											
Priprava tal	ha	46,39	46,39											
Sadnja	ha	34,08	34,08											
Obžetev	ha	53,05	222,07											
Nega mladja	ha	22,42	22,42											
Nega gošče	ha	138,83	156,37											
Nega letvenjaka	ha	23,73	23,73											
Nega ml. drogovnjaka	ha	38,74	38,74											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	239,98	239,98											
Zaščita z ograjo	m	33,22	33,22											
Vzdrževanje grmišč	ha	56.540	56.540											
Vzdrževanje travinj	ha	16,25	89,69											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 08002

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	834,47	215,25	0,00	1.049,72
Delež (%)	79,5	20,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,7	13,1	19,7	24,6	37,9	28,1	94,0
Jelka	4,6	12,0	18,8	24,8	39,8	12,0	40,1
Bor	5,7	14,9	21,5	24,6	33,3	3,4	11,4
Macesen	5,7	14,9	22,0	25,0	32,4	0,5	1,7
Ostali igl.	3,0	9,2	15,3	21,5	51,0	0,0	0,0
Bukev	7,4	23,8	24,0	21,6	23,2	42,1	141,1
Hrast	7,5	24,1	24,7	20,8	22,9	6,9	23,2
Pl. Ist.	8,1	23,1	22,4	22,4	24,0	3,1	10,3
Dr. tr. Ist.	8,2	25,1	23,2	21,6	21,9	3,7	12,5
Meh. Ist.	12,7	29,6	21,1	21,9	14,7	0,2	0,7
Iglavci	4,7	12,9	19,7	24,6	38,1	44,0	147,3
Listavci	7,5	24,0	23,9	21,5	23,1	56,0	187,7
Skupaj	6,3	19,1	22,0	22,9	29,7	100,0	335,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,28	0,56	0,66	0,64	0,58	41,9	2,71
Listavci	0,65	1,24	0,87	0,59	0,41	58,1	3,76
Skupaj:	0,93	1,80	1,53	1,23	0,99	100,0	6,47

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	93,50	10,8	731,55	84,6	39,58	4,6	0,00	0,0	864,63	82,4
GPN, ukrepi so dovoljeni	13,94	7,5	171,15	92,5	0,00	0,0	0,00	0,0	185,09	17,6
Skupaj vsi gozdovi	107,44	10,2	902,70	86,0	39,58	3,8	0,00	0,0	1.049,72	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	3,9	7,6	11,5	3,1	8,2	11,3	7,0	15,8	22,8	8,4
30 - 49 cm	0,6	0,6	1,2	0,4	1,0	1,4	1,0	1,6	2,6	4,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,4	0,2	0,2	0,4	1,4
Skupaj	4,5	8,2	12,7	3,7	9,4	13,1	8,2	17,6	25,8	14,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	89,78	8,6						
Drogovnjak	149,67	14,3	1,97	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	463,92	44,2	3,99	0,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	253,47	24,1	129,67	51,2	0,0	8,1	91,9	0,0
Tipični prebiralni sestoji	92,88	8,8	43,73	47,1	0,0	23,4	76,6	0,0
Skupaj:	1.049,72	100,0	179,36	17,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	39,86	30,02	0,00	0,00	0,00	83,88	0,23	7,88	7,00	10,49	179,36
%	4,15	3,13	0,00	0,00	0,00	8,74	0,02	0,82	0,73	1,09	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	182	1,1	8,8	70,9	19,2	0,0
Jelka	82	0,0	11,0	78,0	11,0	0,0
Bor	36	0,0	11,1	66,7	22,2	0,0
Bukev	276	0,0	12,7	61,6	22,8	2,9
Hrast	79	0,0	10,1	46,8	41,8	1,3
Pl. lst.	22	4,5	22,7	59,2	13,6	0,0
Dr. tr. lst.	33	0,0	3,0	48,5	36,4	12,1
Meh. lst.	5	0,0	20,0	80,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	300	0,7	9,7	72,3	17,3	0,0
Skupaj listavci	415	0,2	12,0	58,0	26,7	3,1
Skupaj	715	0,4	11,0	64,0	22,8	1,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,9
Veje	3,6
Osutost	0,0
Skupaj	6,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	33.090	32.106	97,0	46,0
Listavci	36.730	15.709	42,8	22,5
Skupaj	69.820	47.814	68,5	68,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	53,5	20,7	6,8
Jelka	11,8	16,7	1,5
Bor	1,3	4,7	0,2
Macesen	0,3	4,7	0,0
Ostali igl.	0,2	48,1	0,0
Bukev	23,4	7,5	3,0
Hrast	3,0	4,7	0,4
Pl. lst.	2,9	12,8	0,4
Dr. tr. lst.	3,2	12,6	0,4
Meh. lst.	0,4	24,5	0,0
Skupaj iglavci	67,1	18,4	8,5
Skupaj listavci	32,9	7,8	4,2
Skupaj	100,0	12,7	12,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	3,9	7,4	14,1	21,0	27,4	18,4	30,4
Listavci	5,2	5,4	8,8	10,0	8,3	7,8	14,9
Skupaj	4,8	6,0	11,3	15,8	18,7	12,7	45,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	42,7	6,9	3,3	0,4	0,2	32,8	7,6	2,8	2,9	0,4
2009	32,8	9,0	3,5	0,9	0,1	39,5	8,0	2,8	3,2	0,2
2019	28,1	12,0	3,4	0,5	0,0	42,1	6,9	3,1	3,7	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	29.479	19,1											
Listavci	32.583	16,5											
Skupaj	62.062	17,6											
Neizkor.drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	13,85	13,85											
Priprava tal	ha	23,14	23,14											
Sadnja	ha	14,02	14,02											
Obžetev	ha	25,47	111,68											
Nega mladja	ha	11,15	11,15											
Nega gošče	ha	73,87	73,87											
Nega letvenjaka	ha	15,53	15,53											
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,72	9,72											
Nega prebiralnega gozda	ha	56,81	56,81											
Zaščita s premazom	ha	13,56	13,56											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	23.300	23.300											
Vzdrževanje travinj	ha	13,46	61,79											

Rastičnogojitveni razred: Jelovja - 14002*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.465,10	152,24	0,00	1.617,34
Delež (%)	90,6	9,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,9	13,7	19,7	24,5	36,2	38,2	138,9
Jelka	5,8	12,6	18,9	24,8	37,9	39,1	141,7
Bor	5,4	12,5	19,6	25,4	37,1	3,8	13,7
Macesen	5,3	12,6	19,9	25,9	36,3	0,4	1,6
Ostali igl.	6,2	11,6	19,7	26,0	36,5	0,0	0,1
Bukev	7,7	24,0	22,1	21,6	24,6	12,6	45,8
Hrast	8,7	26,6	22,7	21,4	20,6	0,6	2,3
Pl. Ist.	9,0	26,2	20,8	22,4	21,6	3,3	12,0
Dr. tr. Ist.	8,8	25,7	21,1	21,9	22,5	1,6	5,9
Meh. Ist.	11,0	29,5	20,3	21,8	17,4	0,4	1,5
Iglavci	5,8	13,1	19,3	24,7	37,1	81,4	296,0
Listavci	8,2	24,7	21,8	21,8	23,5	18,6	67,5
Skupaj	6,3	15,3	19,8	24,2	34,4	100,0	363,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,80	1,33	1,51	1,51	1,33	81,8	6,48
Listavci	0,28	0,50	0,30	0,22	0,15	18,2	1,45
Skupaj:	1,08	1,83	1,81	1,73	1,48	100,0	7,93

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	137,87	9,0	1.401,12	91,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.538,99	95,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	78,35	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	78,35	4,8
Skupaj vsi gozdovi	137,87	8,5	1.479,47	91,5	0,00	0,0	0,00	0,0	1.617,34	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	7,6	2,7	10,3	2,9	3,9	6,8	10,5	6,6	17,1	6,5
30 - 49 cm	0,2	0,1	0,3	0,9	0,2	1,1	1,1	0,3	1,4	2,4
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	3,7
Skupaj	7,8	2,8	10,6	4,9	4,1	9,0	12,7	6,9	19,6	12,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	59,44	3,7						
Drogovnjak	209,41	12,9	3,31	1,6	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	364,51	22,5	14,80	4,1	100,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	167,39	10,3	81,82	48,9	0,0	16,2	83,8	0,0
Tipični prebiralni sestoj	816,59	50,6	398,78	48,8	0,0	8,9	91,1	0,0
Skupaj:	1.617,34	100,0	498,71	30,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	164,58	203,76	0,61	0,00	0,00	84,39	0,00	14,85	6,73	23,79	498,71
%	10,56	13,08	0,04	0,00	0,00	5,42	0,00	0,95	0,43	1,53	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	458	0,0	10,0	73,4	15,9	0,7
Jelka	468	0,0	7,1	83,3	9,4	0,2
Bor	39	0,0	0,0	71,8	28,2	0,0
Macesen	19	0,0	15,8	78,9	5,3	0,0
Bukev	156	0,0	8,3	60,3	28,2	3,2
Hrast	14	0,0	14,3	57,1	28,6	0,0
Pl. lst.	28	0,0	21,4	64,3	10,7	3,6
Dr. tr. lst.	14	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Meh. lst.	7	0,0	28,6	42,8	28,6	0,0
Skupaj iglavci	984	0,0	8,3	78,2	13,1	0,4
Skupaj listavci	219	0,0	10,5	59,4	27,4	2,7
Skupaj	1.203	0,0	8,7	74,8	15,7	0,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	2,4
Veje	3,8
Osutost	0,0
Skupaj	6,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	82.237	69.708	84,8	71,0
Listavci	15.951	12.110	75,9	12,3
Skupaj	98.188	81.818	83,3	83,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	49,6	15,7	6,9
Jelka	33,8	14,3	4,7
Bor	1,5	5,2	0,2
Macesen	0,2	5,3	0,0
Ostali igl.	0,1	44,9	0,0
Bukev	10,7	12,1	1,5
Hrast	0,5	7,9	0,1
Pl. lst.	1,9	8,2	0,3
Dr. tr. lst.	1,4	12,3	0,2
Meh. lst.	0,3	11,0	0,0
Skupaj iglavci	85,2	14,6	11,9
Skupaj listavci	14,8	11,2	2,1
Skupaj	100,0	13,9	13,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,6	4,2	13,0	15,1	21,8	14,6	42,8
Listavci	3,4	5,7	14,5	16,3	14,0	11,2	7,4
Skupaj	2,2	4,6	13,2	15,3	20,8	13,9	50,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	48,3	32,1	4,3	0,5	0,0	10,0	0,7	2,5	1,2	0,4
2009	44,1	32,9	4,1	0,5	0,0	12,4	0,8	3,3	1,5	0,4
2019	38,2	39,1	3,8	0,4	0,0	12,6	0,6	3,3	1,6	0,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	87.868	18,4											
Listavci	17.409	15,9											
Skupaj	105.277	17,9											
Neizkor.drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	5,50	5,50											
Priprava tal	ha	23,25	23,25											
Sadnja	ha	20,06	20,06											
Obžetev	ha	27,58	110,39											
Nega mladja	ha	11,27	11,27											
Nega gošče	ha	55,68	55,68											
Nega letvenjaka	ha	8,20	8,20											
Nega ml. drogovnjaka	ha	29,02	29,02											
Nega prebiralnega gozda	ha	183,17	183,17											
Zaščita s premazom	ha	19,66	19,66											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	33.240	33.240											
Vzdrževanje travinj	ha	2,79	27,90											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9,94	143,86	0,00	153,80
Delež (%)	6,5	93,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,0	14,6	22,0	25,5	32,9	6,8	21,0
Bor	3,7	12,1	21,0	27,0	36,2	3,7	11,4
Macesen	5,8	15,9	22,1	24,4	31,8	4,7	14,5
Ostali igl.	11,1	25,9	27,9	18,5	16,6	0,1	0,4
Bukev	7,3	23,3	25,7	20,0	23,7	41,7	129,0
Hrast	7,2	23,2	25,7	20,1	23,8	22,2	68,6
Pl. Ist.	7,8	26,7	23,9	20,8	20,8	1,3	3,9
Dr. tr. Ist.	7,4	23,7	25,6	20,1	23,2	18,1	55,9
Meh. Ist.	8,4	26,3	24,2	20,4	20,7	1,4	4,5
Iglavci	5,0	14,5	21,9	25,5	33,1	15,3	47,3
Listavci	7,3	23,5	25,7	20,0	23,5	84,7	261,9
Skupaj	7,0	22,1	25,0	20,9	25,0	100,0	309,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,08	0,17	0,21	0,20	0,16	14,9	0,82
Listavci	0,79	1,52	1,16	0,68	0,52	85,1	4,67
Skupaj:	0,87	1,69	1,37	0,88	0,68	100,0	5,49

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	39,93	26,0	113,87	74,0	0,00	0,0	0,00	0,0	153,80	100,0
Skupaj vsi gozdovi	39,93	26,0	113,87	74,0	0,00	0,0	0,00	0,0	153,80	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,3	21,3	22,6	1,3	17,5	18,8	2,6	38,8	41,4	13,8
30 - 49 cm	0,0	2,5	2,5	0,0	5,0	5,0	0,0	7,5	7,5	11,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,3	23,8	25,1	1,3	22,5	23,8	2,6	46,3	48,9	25,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	15,26	9,9						
Drogovnjak	14,91	9,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	121,96	79,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1,67	1,1	0,94	56,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	153,80	100,0	0,94	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,25	0,00	0,07	0,00	0,00	0,50	0,12	0,00	0,00	0,00	0,94
%	0,18	0,00	0,05	0,00	0,00	0,36	0,09	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	17	0,0	0,0	88,2	11,8	0,0
Jelka	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	41	0,0	2,4	65,9	29,3	2,4
Hrast	29	0,0	6,9	51,8	31,0	10,3
Pl. lst.	9	0,0	11,1	55,6	11,1	22,2
Dr. tr. lst.	10	0,0	10,0	50,0	40,0	0,0
Meh. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	21	0,0	0,0	90,5	9,5	0,0
Skupaj listavci	90	0,0	5,6	58,8	28,9	6,7
Skupaj	111	0,0	4,5	64,9	25,2	5,4

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	7,1
Veje	2,2
Osutost	0,0
Skupaj	9,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	184	294	159,7	20,7
Listavci	1.233	265	21,5	18,7
Skupaj	1.417	559	39,5	39,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	39,7	12,0	0,6
Jelka	1,6	0,6	0,0
Bor	11,2	5,5	0,2
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	23,1	0,9	0,3
Hrast	15,9	0,8	0,2
Pl. lst.	0,4	0,6	0,0
Dr. tr. lst.	8,1	0,7	0,1
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	52,6	6,7	0,8
Skupaj listavci	47,4	0,8	0,7
Skupaj	100,0	1,4	1,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,0	2,3	9,6	8,9	5,0	6,7	1,9
Listavci	0,6	0,5	1,1	1,1	0,5	0,8	1,7
Skupaj	0,6	0,6	2,2	2,3	1,1	1,4	3,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1999	3,7	0,8	1,0	0,0	0,0	45,1	24,6	0,9	19,4	4,5
2009	4,8	3,5	2,9	0,0	0,0	37,8	29,8	0,9	17,5	2,8
2019	6,8	3,7	4,7	0,1	0,0	41,7	22,2	1,3	18,1	1,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	24	0,3											
Listavci	390	1,0											
Skupaj	414	0,9											
Neizkor.drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega gošče	ha	9,28	26,82											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	2.115,95	255,6	101,6	357,2	5,40	2,10	7,50	18,4	16,4	17,9	85,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	183,62	191,0	158,3	349,3	3,86	3,24	7,09	19,6	14,9	17,5	86,1
Varovalni gozdovi	9,94	41,0	328,0	369,0	0,66	5,80	6,46	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.309,51	249,6	107,1	356,6	5,26	2,21	7,46	18,5	16,0	17,7	84,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	119,82	5,2
Drogovnjak	327,66	14,2
Debeljak	678,96	29,4
Sestoj v obnovi	338,61	14,7
Tipični prebiralni gozdovi	844,46	36,5
Skupaj:	2.309,51	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	35,6
Jelka	30,0
Bor	3,9
Macesen	0,5
Ostali igl.	0,0
Bukev	21,4
Hrast	2,6
Pl. lst.	3,2
Dr. tr. lst.	2,5
Meh. lst.	0,4
Iglavci	70,0
Listavci	30,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,6	13,1	19,4	24,7	37,2	70,0	249,6
Listavci	7,9	24,4	22,9	21,7	23,1	30,0	107,1
Skupaj	6,3	16,5	20,5	23,8	32,9	100,0	356,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	106.476	18,5											
Listavci	39.678	16,0											
Skupaj	146.154	17,7											
Neizkor.drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	14,09	14,09											
Priprava tal	ha	36,40	36,40											
Sadnja	ha	24,09	24,09											
Obžetev	ha	41,48	170,54											
Nega mladja	ha	17,16	17,16											
Nega gošče	ha	106,67	106,67											
Nega letvenjaka	ha	23,73	23,73											
Nega ml. drogovnjaka	ha	38,04	38,04											
Nega prebiralnega gozda	ha	221,06	221,06											
Zaščita s premazom	ha	23,23	23,23											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	39.440	39.440											
Vzdrževanje travinj	ha	16,25	89,69											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	287,67	155,0	177,7	332,7	3,28	3,57	6,85	18,7	15,3	16,9	82,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	79,82	159,5	138,9	298,5	3,12	2,71	5,83	20,0	22,2	21,1	108,0
Varovalni gozdovi	143,86	47,8	257,3	305,1	0,83	4,59	5,41	0,3	1,1	0,9	5,3
Skupaj vsi gozdovi	511,35	125,5	194,1	319,6	2,57	3,72	6,29	17,0	10,8	13,2	67,2

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	44,66	8,7
Drogovnjak	46,33	9,1
Debeljak	271,43	53,1
Sestoj v obnovi	83,92	16,4
Tipični prebiralni sestoji	65,01	12,7
Skupaj:	511,35	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	20,5
Jelka	15,9
Bor	2,8
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,0
Bukev	40,4
Hrast	10,6
Pl. lst.	2,7
Dr. tr. lst.	6,5
Meh. lst.	0,6
Iglavci	39,3
Listavci	60,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,0	12,8	19,7	25,0	37,5	39,3	125,5
Listavci	7,3	23,3	24,7	20,9	23,8	60,7	194,1
Skupaj	6,4	19,2	22,7	22,5	29,2	100,0	319,6

[illegible][illegible]

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
15001A	34	32	32	32	30	30	28	28
15001B	30	30	30	32	30	28	28	28
15001C	28	32	28	30	28	28	30	28
15002A	32	32	32	30	30	30	28	28
15002B	32	32	32	33	30	30	30	30
15002C	30	30	32	32	30	30	28	28
15003A	34	34	32	33	30	30	30	30
15003B	34	34	32	30	28	30	30	28
15004A	32	32	30	30	30	30	28	28
15004B	34	34	32	32	32	32	30	30
15005A	34	34	30	32	30	32	30	30
15005B	36	34	32	34	30	32	30	30
15006A	34	34	32	32	30	30	30	30
15006B	34	34	30	32	30	30	30	30
15006C	32	32	30	32	32	32	32	30
15007A	32	32	30	34	32	32	30	30
15007B	32	32	30	30	28	28	28	28
15007C	34	34	30	30	30	30	30	30
15008A	32	32	32	32	30	30	30	30
15008B	32	32	32	33	30	30	30	30
15009A	34	34	34	30	28	28	28	28
15009B	32	32	32	30	30	30	28	28
15010A	32	34	32	32	32	32	32	32
15010B	32	34	32	32	32	32	32	32
15010C	30	32	30	30	30	30	30	30
15010D	30	32	30	30	30	30	30	30
15011A	30	32	30	30	26	26	26	26
15011B	32	32	30	30	28	28	28	28
15011C	32	34	30	30	30	30	30	30
15011D	30	32	30	30	30	30	30	30
15012A	32	32	32	30	28	28	28	28
15012B	34	34	32	32	30	30	30	30
15012C	32	32	30	30	30	30	28	28
15013A	34	34	34	33	28	29	28	28
15013B	34	34	34	30	28	29	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
15013C	34	34	34	30	30	30	30	30
15013D	32	32	32	32	30	30	30	30
15014A	32	32	32	32	28	29	28	28
15014B	32	32	32	32	28	28	28	28
15014C	34	34	34	33	28	28	28	28
15015A	32	32	32	30	30	30	30	30
15015B	32	32	30	34	29	32	28	28
15016A	32	32	30	32	28	29	26	26
15016B	30	30	28	30	28	28	26	26
15016C	30	30	28	30	28	28	28	28
15016D	30	30	30	30	30	30	30	30
15016E	30	30	30	30	30	30	30	30
15017A	32	32	30	32	28	30	28	28
15017B	34	34	32	32	28	30	28	28
15017C	32	32	30	32	28	30	28	28
15017D	34	34	30	33	30	30	30	30
15017E	32	32	30	33	30	30	30	30
15017F	32	32	30	32	28	30	28	28
15018A	34	34	32	33	30	30	28	28
15018B	32	32	30	33	28	30	28	28
15018C	32	32	30	33	28	28	28	28
15019A	32	32	32	30	28	28	28	28
15019B	30	30	30	30	26	26	26	26
15020A	32	32	32	33	30	30	30	30
15020B	30	30	28	32	26	28	28	28
15020C	34	34	34	34	30	30	30	30
15021A	32	32	30	33	30	30	30	30
15022A	32	32	32	33	30	30	30	30
15022B	32	32	32	33	30	30	30	30
15023A	32	32	32	33	28	28	28	28
15023B	32	32	32	33	30	30	30	30
15023C	32	32	32	33	30	30	30	30
15024A	32	32	32	33	28	28	28	28
15025A	32	32	32	30	30	30	30	30
15025B	32	32	30	33	28	28	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
15026A	31	31	30	33	28	28	28	28
15026B	32	32	32	33	28	28	28	28
15026C	30	30	28	32	28	28	26	26
15027A	32	32	30	32	28	28	28	28
15027B	30	30	30	30	26	26	26	26
15028A	34	32	32	34	30	30	30	30
15028B	34	34	34	33	30	30	30	30
15028C	31	31	30	32	30	30	30	30
15028D	31	31	30	32	30	30	30	30
15028E	32	32	31	33	30	30	30	30
15028F	32	32	32	33	32	32	30	30
15028G	31	30	30	32	28	30	28	28
15029A	32	32	32	33	28	28	27	28
15029B	32	32	32	33	30	30	30	30
15029C	34	34	34	33	30	30	30	30
15030A	32	34	30	33	30	30	30	30
15031A	34	34	32	33	30	30	30	30
15031B	32	32	32	34	32	32	32	32
15031C	34	34	32	33	32	32	30	32
15032A	32	32	32	33	30	30	30	30
15032B	32	32	32	30	30	30	30	30
15032C	30	30	28	28	26	28	26	26
15033A	34	34	32	33	32	32	32	32
15033B	32	32	30	33	30	32	29	30
15034A	34	34	34	33	30	31	30	30
15035A	34	36	32	33	28	28	28	28
15035B	32	32	32	32	29	29	27	28
15035C	30	30	30	30	30	30	30	30
15035D	30	30	30	30	30	30	30	30
15036A	32	32	30	33	28	28	27	27
15036B	30	32	30	32	30	28	28	28
15036C	32	32	32	33	32	32	32	32
15037A	32	32	32	33	28	28	28	28
15037B	30	30	30	32	28	30	26	28
15037C	30	30	28	32	27	28	26	26
15037D	31	31	30	32	28	28	28	28
15038A	30	30	28	32	28	28	26	26
15038B	30	30	28	31	28	28	26	26
15039A	32	30	28	32	28	28	28	28
15039B	32	32	32	33	26	28	26	26
15040A	30	32	30	34	30	30	30	30
15040B	30	30	28	31	28	28	28	28
15040C	30	32	30	34	28	28	28	28
15041A	28	28	27	30	26	26	26	26
15041B	28	26	26	30	27	27	26	26
15042A	28	30	26	30	26	26	26	26
15042B	30	30	28	30	28	28	26	26
15043A	32	32	30	32	28	28	28	28
15044A	28	28	28	30	26	26	26	26
15044B	34	34	34	32	30	31	30	30
15044C	34	36	32	32	30	32	30	30
15045A	33	32	31	33	30	30	30	30
15045B	32	32	30	33	28	30	28	28
15046A	32	34	30	32	27	27	26	27
15046B	32	34	30	32	30	32	30	30
15046C	30	30	28	32	26	28	28	28
15047A	34	34	32	34	32	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
15047B	32	32	32	32	30	30	30	30
15048A	34	34	32	32	30	32	30	30
15048B	34	34	32	32	30	32	30	30
15049A	32	32	30	30	30	30	30	30
15049B	34	34	32	32	32	32	30	30
15049C	32	32	30	32	30	32	30	30
15050A	32	32	32	32	30	32	30	30
15050B	34	34	32	32	32	32	32	32
15050C	32	32	30	32	30	32	30	30
15051A	34	34	32	34	30	32	30	30
15052A	32	32	30	32	30	32	30	30
15052B	32	32	30	32	30	30	28	28
15052C	32	32	30	33	30	32	30	30
15052D	32	32	30	33	30	32	30	30
15053A	32	32	32	33	30	30	30	30
15053B	32	32	30	32	30	30	30	30
15053C	32	32	30	32	30	30	28	28
15054A	34	34	32	32	30	32	30	30
15054B	34	34	32	33	32	32	32	30
15055A	34	34	32	33	32	32	32	32
15055B	32	32	32	30	30	32	28	28
15056A	34	34	32	32	32	32	30	30
15056B	34	34	32	33	30	32	30	30
15056C	34	34	32	33	32	32	32	32
15057A	34	34	32	33	32	32	32	32
15057B	34	34	32	33	32	32	30	30
15058A	32	32	32	32	30	32	30	30
15058B	32	32	32	32	30	32	30	30
15058C	34	34	32	32	30	32	30	30
15059A	34	34	32	34	30	32	30	30
15059B	32	32	30	34	30	32	30	30
15059C	32	32	32	32	30	32	30	30
15059D	34	34	32	32	30	32	30	28
15060A	34	34	32	34	30	32	30	30
15060B	34	34	32	34	30	30	30	30
15060C	34	34	32	32	30	30	30	30
15061A	34	34	32	32	30	32	32	32
15062A	32	32	30	32	30	30	30	30
15063A	32	32	30	32	30	32	30	30
15063B	32	32	30	32	30	32	30	30
15064A	32	32	30	32	30	32	30	30
15064B	32	32	30	32	30	32	30	30
15064C	32	32	32	32	30	32	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
08002	SM	049	0,0370	0,0314	0,0271	0,0235	0,0205	0,0179	0,0156	0,0135	0,0117	0,0100	0,0084	0,0070	0,0056	0,0044
	JE	277	0,0656	0,0562	0,0488	0,0429	0,0378	0,0335	0,0296	0,0262	0,0230	0,0202	0,0176	0,0151	0,0129	0,0108
	OI	398	0,0184	0,0151	0,0132	0,0119	0,0110	0,0103	0,0097	0,0093	0,0089	0,0086	0,0084	0,0082	0,0080	0,0078
	BU	934	0,0548	0,0405	0,0320	0,0262	0,0222	0,0191	0,0167	0,0148	0,0133	0,0120	0,0109	0,0099	0,0091	0,0084
	HR	579	0,0326	0,0237	0,0184	0,0148	0,0123	0,0104	0,0089	0,0077	0,0067	0,0059	0,0052	0,0046	0,0041	0,0037
	PL	634	0,0840	0,0588	0,0437	0,0337	0,0265	0,0211	0,0169	0,0135	0,0108	0,0085	0,0065	0,0049	0,0034	0,0022
	TL	761	0,0454	0,0333	0,0260	0,0212	0,0177	0,0151	0,0131	0,0115	0,0102	0,0091	0,0081	0,0073	0,0066	0,0060
	ML	887	0,0458	0,0332	0,0257	0,0207	0,0172	0,0145	0,0124	0,0107	0,0094	0,0082	0,0073	0,0065	0,0057	0,0051
14002	SM	049	0,0370	0,0314	0,0271	0,0235	0,0205	0,0179	0,0156	0,0135	0,0117	0,0100	0,0084	0,0070	0,0056	0,0044
	JE	277	0,0656	0,0562	0,0488	0,0429	0,0378	0,0335	0,0296	0,0262	0,0230	0,0202	0,0176	0,0151	0,0129	0,0108
	OI	398	0,0184	0,0151	0,0132	0,0119	0,0110	0,0103	0,0097	0,0093	0,0089	0,0086	0,0084	0,0082	0,0080	0,0078
	BU	934	0,0548	0,0405	0,0320	0,0262	0,0222	0,0191	0,0167	0,0148	0,0133	0,0120	0,0109	0,0099	0,0091	0,0084
	HR	579	0,0326	0,0237	0,0184	0,0148	0,0123	0,0104	0,0089	0,0077	0,0067	0,0059	0,0052	0,0046	0,0041	0,0037
	PL	634	0,0840	0,0588	0,0437	0,0337	0,0265	0,0211	0,0169	0,0135	0,0108	0,0085	0,0065	0,0049	0,0034	0,0022
	TL	761	0,0454	0,0333	0,0260	0,0212	0,0177	0,0151	0,0131	0,0115	0,0102	0,0091	0,0081	0,0073	0,0066	0,0060
	ML	887	0,0458	0,0332	0,0257	0,0207	0,0172	0,0145	0,0124	0,0107	0,0094	0,0082	0,0073	0,0065	0,0057	0,0051
28005	SM	049	0,0370	0,0314	0,0271	0,0235	0,0205	0,0179	0,0156	0,0135	0,0117	0,0100	0,0084	0,0070	0,0056	0,0044
	JE	277	0,0656	0,0562	0,0488	0,0429	0,0378	0,0335	0,0296	0,0262	0,0230	0,0202	0,0176	0,0151	0,0129	0,0108
	OI	398	0,0184	0,0151	0,0132	0,0119	0,0110	0,0103	0,0097	0,0093	0,0089	0,0086	0,0084	0,0082	0,0080	0,0078
	BU	934	0,0548	0,0405	0,0320	0,0262	0,0222	0,0191	0,0167	0,0148	0,0133	0,0120	0,0109	0,0099	0,0091	0,0084
	HR	579	0,0326	0,0237	0,0184	0,0148	0,0123	0,0104	0,0089	0,0077	0,0067	0,0059	0,0052	0,0046	0,0041	0,0037
	PL	634	0,0840	0,0588	0,0437	0,0337	0,0265	0,0211	0,0169	0,0135	0,0108	0,0085	0,0065	0,0049	0,0034	0,0022
	TL	761	0,0454	0,0333	0,0260	0,0212	0,0177	0,0151	0,0131	0,0115	0,0102	0,0091	0,0081	0,0073	0,0066	0,0060
	ML	887	0,0458	0,0332	0,0257	0,0207	0,0172	0,0145	0,0124	0,0107	0,0094	0,0082	0,0073	0,0065	0,0057	0,0051

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Stara oznaka odseka	Stara površina (ha)	Nova oznaka odseka	Nova površina (ha)
15010A	14,49	15010A	9,48
		15010D	5,01
15017B	11,84	15017B	9,25
		15017C	1,84
		15017F	0,75
15017C	16,81	15017C	14,87
		15017F	1,94
15031C	20,24	15031C	18,93
		15031B	1,31
15036B	19,01	15036B	16,02
		15036A	2,99
15036C	5,88	15036C	5,54
		15036B	0,45
15036D	1,75	15036C	0,25
		obora	1,50
15045C	0,30	15045A	0,30
15047A	17,07	15047A	15,91
		15047B	1,16
15049C	10,45	15049C	9,10
		15049A	0,42
		15049B	0,93

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	78,00
11	smreka	Hlodovina II	58,00
11	smreka	Hlodovina III	46,00
11	smreka	Ostali les	37,00
21	jelka	Hlodovina I	68,00
21	jelka	Hlodovina II	51,00
21	jelka	Hlodovina III	42,00
21	jelka	Ostali les	34,00
30	bori	Hlodovina	47,00
30	bori	Ostali les	33,00
34	macesen	Hlodovina I	92,00
34	macesen	Hlodovina II	64,00
34	macesen	Hlodovina III	52,00
34	macesen	Ostali les	33,00
39	ostali iglavci	Celulozni les	22,00
40	bukev	Hlodovina I	70,00
40	bukev	Hlodovina II	51,00
40	bukev	Hlodovina III	41,00
40	bukev	Ostali les	34,00
50	hrast	Hlodovina	97,00
50	hrast	Ostali les	39,00
55	pravi kostanj	Hlodovina	83,00
55	pravi kostanj	Ostali les	39,00
60	plemeniti listavci	Hlodovina	124,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	Drva	45,00
80	mehki listavci	Prostor. les	32,00
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	50,00
90	topoli, črna jelša	Ostali les	35,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS).

Cena gozdnega dela:

- za posek v vseh gozdovih: 17,78 €/uro,
- za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 €/uro,
- za gojitvena in varstvena dela v vseh gozdovih: 134,03 €/delovni dan.

12.6 Ločene priloge

12.7 Tabela F1 – seznam funkcijskih enot

Preglednica F1- seznam funkcijskih enot (VVO - vodovarstveno območje)

Zap. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15L1501	h	Hf	2	0104 0107	preprečevati onesnaževanje vod in okolja	1	vodotoki
15L1502	d	Da	2	0902 0107	ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje	2	NVLP 7572 - Črmenica
15L1503	r*t*e*	Tf	2	0104 0107	odstranjevati potencialno nevarna drevesa ob poteh	1	transverzala ob meji
15L1504	c	Ca	1	0604 0107	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	3	AD 671 - Ožbalt - Sledovi rimske ceste
15n15ng							
15P1501	v*z*bdn	Vz Bf Bd Za Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varov. in zaščitne f. gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževati površine za prehrano divjadi vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	ID 102 Varovalni gozdovi, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, OPNV Kozjak, mirna cona, UC3172
15P1502	v*z*bd	Vz Bf Dd Za	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varov. in zaščitne f. gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO gospodariti v skladu z NV vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje	1	ID 102 Varovalni gozdovi, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, NVDP 4462V Drava – meander, UC3172
15P1503	vbdn	Vc Bf Dd Ne	2	0103 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	2	naklon>15, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak
15P1504	v*bdn	Vc Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO gospodariti v skladu z NV ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali
15P1505	vhbn	Vc Hb Bf Ne	2	0603 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>15, EPO 41400 Kobansko, erozija zahtevni ukrepi

se nadaljuje

nadaljevanje

Zap. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15P1506	v*bdn	Vc Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak
15P1507	v*bn	Vc Bf Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko
15P1508	v*hbdn	Vc Hb Bd Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, OPNV Kozjak, mirna cona, erozija zahtevni ukrepi
15P1509	hbn	Hb Bf Ne	2	0603 0107	gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	Natura SI 3000313 POO, EPO 41400 Kobansko, erozija zahtevni ukrepi, UC3313
15P1510	v*z*hbdn	Vc Hb Bf Za Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi, UC3172
15P1511	bdn	Bf Dd Ne	2	0603 0107	gospodariti v skladu z zahtevami EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	2	EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak
15P1512	v*bdn	Vc Bd Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, OPNV Kozjak, mirna cona
15P1513	vbdn	Vc Bf Dd Ne	2	0102 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO gospodariti v skladu z NV ohranjati in pospeševati medonosne vrste	2	naklon>15, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali
15P1514	v*bdn	Vc Bf Bd Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO gospodariti v skladu z NV vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali, mirna cona

se nadaljuje

nadaljevanje

Zap. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15P1515	v*bdn	Vc Bf Bd Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, OPNV Kozjak, mirna cona, UC3172
15P1516	v*z*bdn	Vc Bf Bd Za Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO gospodariti v skladu z NV vzdrževati površine za prehrano divjadi vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, NVDP 4462V Drava, OPNV Kozjak, mirna cona, UC3172
15P1517	v*z*bd	Vc Bf Bd Za Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO gospodariti v skladu z NV vzdrževati površine za prehrano divjadi vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, NVDP 4462V Drava, OPNV Kozjak, mirna cona, UC3172
15P1518	v*bdn	Vc Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO gospodariti v skladu z NV ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali, OPNV Kozjak
15P1519	v*hbdn	Vc Hb Bf Bd Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, OPNV Kozjak, mirna cona, erozija zahtevni
15P1520	bdn	Bf Dd Ne	2	0107 0102	gospodariti v skladu z zahtevami EPO gospodariti v skladu z NV ohranjati in pospeševati medonosne vrste	2	EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali
15P1521	v*z*bd	Vc Bf Bd Za Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO vzdrževati površine za prehrano divjadi vzdrževati stabilne in primerno goste sestoje	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava - meander pri Fali, mirna cona

se nadaljuje

nadaljevanje

Zap. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15P1522	vhbdn	Vc Hb Bf Dd Ne	2	0102 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>15, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi
15P1523	hbdn	Hb Bf Dd Ne	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi
15P1524	v*hbdn	Vc Hb Bf Bd Dd	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, mirna cona, erozija zahtevni ukrepi
15P1525	v*hbdn	Vc Hb Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi
15P1526	v*bdn	Vc Bf Bd Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO gospodariti v skladu z NV vzdrževati površine za prehrano divjadi ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 44300 Zgornja Drava, OPNV Kozjak, NVDP 4462V Drava, mirna cona, UC3172
15P1527	v*hbdn	Vc Hb Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi, UC3172
15P1528	v*bdn	Vc Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, Natura SI 3000172 POO, EPO 41400 Kobansko, OPNV Kozjak, UC3172
15P1529	vbn	Vc Bf Ne	2	0102 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjati in pospeševati medonosne vrste	2	naklon>15, Natura SI 3000313 POO, EPO 41400 Kobansko, UC3313

se nadaljuje

Zap. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15P1530	v*hbdn	Vc Hb Bf Dd Ne	3	0104 0107	ukrepe prilagoditi krepitvi varovalne funkcije gospodariti v skladu z zahtevami EPO ukrepati v skladu z zahtevami potencialnih erozijskih območij ohranjati in pospeševati medonosne vrste	1	naklon>25, EPO 44300 Zgornja Drava, OPNV Kozjak, erozija zahtevni ukrepi
15T1501	d*	Dd	2	0104 0109	ukrepati v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	1	NVDP 3286 - Kozjekovi smreki
15T1502	d*	Da	2	0104 0109	ukrepati v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	1	NVLP 1963 - Kozjekove bukve
15T1503	d*	Da	2	0104 0109	ukrepati v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	1	NVLP 6247 - Ulbinovi bukvi
15T1504	c*	Ca	1	0104 0102	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	3	AD 3.810 - Spodnja Kapla - Partizanska bolnišnica pri Drukku
15T1505	c*	Ca	1	0104 0102	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	3	AD 16.341 - Zgornja Kapla - Vas
15T1506	h*	He	2	0701 0107	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	1	ID 269 - izvir Ožbalt studenec 5
15T1507	h*	He	2	0701 0107	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	1	ID 270 - izvir Ožbalt studenec 6 novo
15T1508	h*	He	2	0701 0107	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	1	ID 271 - izvir Ožbalt studenec 4
15T1509	h*	He	2	0701 0107	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	1	ID 273 - izvir Ledergas
15T1510	n	Nd	1	0104	spremljati zdravstveno stanje gozdov	3	15002C - delež kostanja nad 25 %
15T1511	c*	Ca	1	0104 0102	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	3	AD 16.134 - Vurmat - Domačija

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na KARTI ŠT. 1 so v merilu 1 : 25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 121: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.840,16	100,00
1b) Novo določene površine gozdov	29,07	1,02
1c) Novo izločene gozdne površine*	39,52	1,39
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	8,85	0,31
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	2.820,86	99,32
Površine v zaraščanju (niso gozd)	15,13	
Druga gozdna zemljišča	30,90	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Iz Preglednice 121 je razviden obseg novo določenih in novo izločenih površin gozdov, ki se pojavljajo predvsem zaradi nove metodologije zajemanja prostorskih podatkov za ugotavljanje gozdnega roba z uporabo digitalizacije pri izračunavanju površin in uporabe ortofoto načrtov ter podatkov o rabi zemljišč, ki jo vodi MKO.

Površina gozdov, ugotovljena v preteklem ureditvenem načrtu, je bila 2.840,16 ha. V desetih letih (od 2009 do 2018) se je površina gozdov zmanjšala za 19,30 ha. Glavni razlogi za zmanjšanje površine gozdov so: uporaba nove metodologije zajemanja prostorskih podatkov, krčitev gozdov ter osnivanje obor za divjad. Zaradi krčitev gozdov za osnivanje novih kmetijskih površin se je v minulem desetletju površina zmanjšala za 8,85 ha. Zaradi gradnje stanovanjskih hiš in infrastrukture ni bilo posegov v gozd. Zaradi osnivanja obor je bilo v druga gozdna zemljišča uvrščenih 3,38 ha gozdov. Manjši del novo izločenih gozdnih površin gre na račun spremembe ZG iz leta 2007, po kateri se skupin gozdnega drevja na površinah manjših od 0,25 ha ne uvršča v gozd. Pretežni del novo določenih površin gozdov so opuščena kmetijska zemljišča, ki so se zarastla z gozdom in so uvrščena v opredeljene kot gozd v skladu z drugim členom ZG (2007).

13.2 Večfunkcionalna območja

Na KARTI ŠT. 2A v merilu 1 : 50.000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na KARTI ŠT. 2A z naslovom »Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje« so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 122: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	2.351,03	83,3
Ostala površina	469,83	16,7
Skupaj	2.820,86	100,0

V GGE je opredeljenih 2.351,03 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Območje teh površin se nahaja na strmih pobočjih po celotnem južnem delu GGE.

Na KARTI ŠT. 2B z naslovom »Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda« so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična in poučna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1);
2. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2);
3. območje - z navzočo vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2);
4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Če v GGE ni območij gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, se karta ne izdela.

Preglednica 123: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	0,00	0,0
2. območje (E1, S2)	0,00	0,0
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje (E2, S2)	0,00	0,0
Ostala površina	2.820,86	100,0
Skupaj	2.820,86	100,0

V GGE ni območij gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na KARTI ŠT. 3 je v merilu 1 : 50.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje ... (2010).

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 124: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	222,91	8,0
2 - velika	978,38	34,7
3 - srednja	1.402,11	49,7
4 - majhna	201,10	7,1
5 - brez načrtovanih ukrepov	16,36	0,6
Skupaj	2.820,86	100,0

V GGE prevladuje srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 49,7 % površine. Sledita ji območja z veliko intenzivnostjo gospodarjenja (34,7 %) in z zelo veliko intenzivnostjo gospodarjenja (8,0 %). Območij z majhno intenzivnostjo gospodarjenja je 7,1 %. Območja gozdov z veliko in zelo veliko intenzivnostjo so na predelih, kjer je predvidena obnova gozdov ter intenzivnejši ukrepi za nego in varstvo gozdov. Predeli s srednjo intenzivnostjo gospodarjenja so razporejeni po celotnem območju GGE. Predeli z majhno intenzivnostjo se nahajajo na zelo strmih pobočjih, predvsem tik nad regionalno cesto Maribor–Dravograd. Območij gozdov brez načrtovanih ukrepov je v GGE 16,36 ha.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na KARTI ŠT. 4 v merilu 1 : 50.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom ZG (1993 in nasl.)).

Preglednica 125: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	2.403,62	85,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	263,44	9,3
Varovalni gozdovi	153,80	5,5
Skupaj	2.820,86	100,0

V GGE prevladujejo večnamenski gozdovi, ki zavzemajo 85,5 % vseh gozdov v GGE. Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, zavzemajo 9,3 % gozdov. Gozdovi te gospodarske kategorije so opredeljeni na območjih naravnih vrednot. V GGE je 5,5 % varovalnih gozdov, ki se nahajajo na strmih pobočjih nad dolino reke Drave. Gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, v GGE ni.

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

KARTA ŠT. 6A v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč in mirnih con.

Preglednica 126: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
Grmišča	0,00	0,0
Zimovališča	0,00	0,0
Mirne cone	625,18	22,2
Skupaj gozd	2.820,86	100,0

Površina območij mirnih con znaša 625,18 ha. Izločene so na območjih strnjenih gozdnih kompleksov nad dolino reke Drave.

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na KARTI ŠT. 6B so v merilu 1 : 50.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 127: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Kobansko	2.913,92	2.169,05	76,9
Zgornja Drava	700,78	540,25	19,2
Skupaj	3.614,70	2.709,30	96,0
NATURA 2000			
POV - Drava	20,17	0,00	24,6
POO - Zgornja Drava s pritoki	635,08	496,30	0,0
POO - Vzhodni Kozjak	286,43	197,85	17,6
Skupaj	941,68	694,15	7,0

V GGE so tri območja Natura 2000, to so POO Zgornja Drava s pritoki, POO Vzhodni kozjak in POV Drava. Območji Natura 2000, ki se nahajata v južnem delu GGE, obsegata reko Dravo (opredeljeno kot posebno območje varstva za pivko) in pobočja nad Dravsko dolino (opredeljeno kot posebno ohranitveno območje za močvirskega krešiča, črtastega medvedka in navadnega koščaka ter za habitatna tipa Bukovi gozdovi ter Javorovi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih). Območje Natura 2000, ki leži v severnem delu GGE, je opredeljeno kot posebno ohranitveno območje za hribskega urha, črtastega medvedka, gozdnega postavneža in navadnega koščaka.

V GGE sta dve EPO območji, Kobansko in Zgornja Drava. Obe območji EPO prekrivata 96,0 % površine gozdov ter se v celoti prekrivata z območji NATURA 2000.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na KARTI ŠT. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) - ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 128: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Vodovarstvena območja - državni	0,00	0,0
Vodovarstvena območja - občinski	0,00	0,0
Referenčni odseki - linije	0,00	0,0
Referenčni onseki na jezerih (Ni v OE MB)	0,00	0,0
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Plazovita območja (ni v OE MB)	0,00	0,0
Plazljiva obm. - velika verjetnost pojavljanja plazov	1.104,14	29,6
Plazljiva obm. - srednja verjetnost pojavljanja plazov	1.777,17	47,7
Plazljiva obm. - majhna verjetnost pojavljanja plazov	846,87	22,7
Erozijska območja - običajni ukrepi	1.298,77	34,8
Erozijska območja - zahtevni ukrepi	2.145,41	57,6
Erozijska območja - strogi ukrepi	0,00	0,0
Celotna površina GGE	3.728,18	100,0

Za GGE Kapla so značilna strma pobočja na erodibilni ali plazljivi matični podlagi. Ena tretjina površin gozdov ima naklon večji od 35° (931,18 ha), ena tretjina ima naklon 32° (907,97 ha) in ena tretjina ima naklon manjši od 32° (981,71 ha). Geološko podlago tvorijo predvsem metamorfne kamnine.

V GGE so opredeljena potencialna erozijska območja, in sicer z običajnimi ukrepi na 34,8 % površine ter z zahtevnimi ukrepi na 57,6 % površine. Potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi se nahajajo po celotnem osrednjem območju GGE.

v GGE je na 29,6 % površin velika verjetnost pojavljanja plazov, na 47,7 % površin je srednja verjetnost pojavljanja plazov, na 22,7 % površin pa majhna verjetnost pojavljanja plazov.

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na KARTI ŠT. 8 so v merilu 1 : 50.000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so drugi gozdovi s posebnim namenom. Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 129: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	417,24	14,8
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	1.826,87	64,8
Krčenje gozda je dopustno	576,75	20,4
Skupaj gozd	2.820,86	100,0

Krčenje gozda ni dovoljeno na 14,8 % površine gozdov. To je na območju NV Drava - meander pri Fali ter na območju varovalnih gozdov. Krčenje gozda praviloma ni dopustno na 64,8 % površine gozdov; to je po celotnem južnem delu GGE.

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

Na KARTI ŠT. 9A in 9B so v merilu 1 : 50.000 prikazane gozdne ceste.

Dolžina gozdnih cest znaša 46,6 km, javnih cest pa 59,2 km. Gostota produktivnih cest v GGE znaša 33,9 m/ha. Gostota prometnic v GGE zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

KARTA ŠT. 9B v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so določena v tistih odsekih, kjer je pravilna razdalja večja od 800 m, možni posek večji od 5 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja. Prednostna območja določimo tudi tako, da okoli linij digitaliziranih gozdnih cest položimo 400 metrski buffer - prostor, ki ostane nepokrit, spada v prednostna območja. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji cest, niso uvrščena v prednostno območje.

Na osnovi navedenih kriterijev v GGE ni določenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

KARTA ŠT. 9C v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so določena v tistih odsekih, kjer je naklon manjši od 35°, delež odprtosti odseka manjši od 75 % in možni posek večji od 4 m³/ha/letno. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, niso uvrščena v prednostno območje.

Na osnovi navedenih kriterijev je v GGE več prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak, ki so razpršena po celotnem območju GGE. To so:

- k.o. Vurmat: Kajžer (odd 37 - del), Grilovo (odd 39 - del), Mohovnik (odd 45 - del);
- k.o. Spodnja Kapla: Kuglhansl (odd 9 - del);
- k.o. Ožbalt: Gočevo (odd 50 - del), Tčevo (odd 53 - del), Kojzekovo (odd 56 - del).

